

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

FO:Forklaring

Hesin tekstur er skrivaður av eftir kopium av originalunum, sum liggja á FLS undir proviniensinum Færø Amt.

Transskriberingin respekterar ta upprunaligu rættskrivingina og stavimátarna. Fram til umleið 1880 eru opriginaldokumentini skrivaði í gotiskari hondskrift, so fer man yvir til at brúka tað latínska (romanska) alfabetið.

Av praktiskum grundum havi eg brúkt teknið 'ø' har original-dokumentini brúka ó ella ö.

Til at skriva tær nógvu føstu vendingarna havi eg í støðum brúkt funktiúnina 'autocorrect' á telduni.

Reglur ella orð, sum hava undirstriking í originalinum, hava taðoftast eisini í transkriberingini. Men reglulongdin er redigerað, soleiðis at stuttu reglurnar á hondskrivaðu dokumentunum, her eru skrivaðar heilt út. Soleiðis verður nógv pláss spart, men meiningin verður ikki broytt.

Hvør frágreiðing hevur ein inngang, sum at kalla er tann sami á hvørjum ári. Eg havi her, fyri at spara tíð, brúkt kopi-funktiúnina, men tó roynt at fylgja originalinum tætt.

Í støðum dekkar fotografið, sum er tikið av dokumentinum, ikki alla síðuna, soleiðis at undirskriftin ella arkivnummarið hjá Amtinum fellur uttanfyri. Hetta er vanliga merkt við ///.

Dokumentreferenca:

Guttesen, Rolf (edit.) (2010): *Østerø Syssel. Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830, ver. 4.1.* Internet 10. august 2010. <History.fo>

DK: Forklaring

Teksten er skrevet af efter kopier af originalerne, der ligger på FLS under Færø Amt.

Transkriberingen har respekteret den oprindelige retskrivning og stavemåde. Frem til 1880'erne er originalerne i gotisk handskrift, derefter overgår man til lantinsk alfabet i ...

Af praktiske grunde har jeg brugt tastaturets 'ø' og ikke 'o' eller 'ö', som håndskriverne har.

Jeg har brugt computerens autocorrect til at skrive flere faste vendinger og meget brugte ord, fx "Ub" til 'Udbytte', "pms" til 'paa mange Steder'

Understregninger er teksten er søgt overholdt. Linjelængden er her dog skrevet ud, og ikke saa korte som i originalen.

De faste formularer i indledningen til hver rapport er som regel kopieret, de senere Aar, 90-erne, varierer den noget, og er gengivet sådan. Der er dog mulighed for at enkelte variationer ikke er bemærket, kan rettes til i en korrektur.

Enkelte steder dækker de anvendte fotos, som er taget af originaldokumenterne, ikke hele siden, således kan underskrift ellr Amtets arkivnummer i enkelte tilfælde falde udenfor. Dette er som regel mærket med ///

Dokumentreference:

Guttesen, Rolf (edit.) (2010): *Østerø Syssel. Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. November 1830, ver.4.1,* Internet 10. august 2010. <History.fo>

RG 10.08.2010

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Vinter 1830-31

Ifølge Det høye Amtets Skrivelse under 23.de November 1830, gives over Østerø Syssels Forfatning, i hele Aaret fra September Maaned 1830 til Slutningen af Marts 1831, følgende Indberetning:

Bøygdelauge	Stedfundne Sygdomme	Faarealv	Qvægavl	Fiskeri	Agerdyrkning m.m.
Solmunde	En slem Kriim herskede hos dei fleeste sædvanlig, og hos nogle usædvanlig strenk. Var dog forbi af December Maaned	Slagtet var vel det meeste, men knapt middelmaadig godt. Faarene staaer sig Endnu nogenlunde	Saasom Græsvæxten var Ringe er Kiøernes Antal mindre og endda frygt for at komme ud med Høet	Aldeles Intet	Kornet var i det heele middelmaadig og Kartofflerne det samme
Lamhauge	Ligesom ovenmeldt	Slagtet var af det meste og ikke middelmaadig godt. Faarene staae sig endnu godt.	Omtrent som ovenmeldt	Ubetydeligt, undtaget 30 stykker Torsk paa parten I Nordhavet	Korn alene lidt bedre end oven meldt. Kartofflerne det samme
Glibre	Son ovenmeldt men var forbi I November Maaned	Slagt over det meeste og middel maadig godt	Kiøernes Antal er omtrent det samme, men Høemangelen dog større	Aldeles Intet	Kornet var overhovedet middelmaadig, men særdeles u-jævnt blant Beboerne. Kartofflerne meere liiige men kun maadelige. -
Tofte	Omtrent som oven anført. -	Slagtet var nær det meeste, men ved det aller Ringeste	Kiøernes Antal er lidt mindre end sædvanligt. -	Meget ubetydeligt, kun 2 Baade en dag for Norden og fik 14 a 18 pr Part	Ager Dyrkningen drevet med særdeles fliid. Kornet var nær det bedste Kartofflerne Ringere. -
Næs	Som foran anmeldt	Ligesom ovenmeldt	Paa selve Preste Gaarden er Kiøernes Antal mindre, ellers omtrent det samme - -	Næsten Intet	Saavel Korn som Kartoffler var middelmaadige i Det heele.
Streuder	Kriim Sygen var for nogle Personer særdeles Stærk og vedholdende.	Ligesom ovenmeldt undtagen at Faarene ere meget svage hos nogle allerede døde. -	Græsvæxten var særdeles Ringe og derfor ere Kiøernes antal noget mindre.	Ligeledes undtaget 2.de Baade som i 3 Dage have faaet 26 á 34 paa Parten af Vaarfisk	Kornet er middelmaadig, Kartofflerne lidt ringere.
Skaale og Botnen	Ligesom ovenmeldt	Omtrent det samme, undtagen at Faarene staae sig lidt bedre. -	Koetallet er næsten som forhen, men Høemangelen desto værre	Ligeledes undtaget en Baad har i 3 dage faaet 25 pr Part for Norden	Baade Korn og Kartofflerne som foranførte. -

F.A. J. for 1831 B7, N 1

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsortre af 23. nov. 1830

Bøygdelauge	Sygdomme	Faarealv	Qvægavl	Fiskeri	Agerdyrkning
Sydergøthe	Den slemme Kriim herskede til November Maaned, ellers ingen Syge	Slagtet var af det Meeste Men af Ringeste Slag. -	Ved hielp af gammelt Høe, ere Kiøernes Antal omtrent som før	Ubetydeligt til de sidste dage da de fisket noget Vaarfisk	Kornet var middel maadig, Kartoffler Ringere hvilken alv dog ikke drives betydelig hersteds
Giow	Som ovenmeldt	Ligesom ovenmeldt	Det samme er tilfældet	Ligeledes	Indhøstningen var lidt end oven meldt
Nordergøthe	Ligesom oven meldt	Som oven anført	Omtrent det samme	Omtrent som oven meldt	Kornet var nær det ringeste. Kartofflerne lidt bedre
Leerviig	Som oven meldt	Slagtet af det meeste ... men Ringeste Slax	Kiøernes Antal men middel maadige. -	Næsten intet al Marts Maaned, siden middel maadig af Vaarfisk. -	Kornet var vel middel maadig, Kartoffle alven er ubetydelig og var ringere.
Fuglefjord	Kriim Sygen vare almindelig	Slagtet hen mod det meste i Tallet, men temmelig ringe.	omtrent det samme	Ligesom mest oven er meldt	Saavel Korn som Kartofflerne vare mer det Ringeste Slags
Aandefiord	Ingen smitsom Syge men adskillige Folk sygelige have uden Krimen der hos sædvanlig	Antallet af Slagtet var vel middel maadig, men af ringeste Slags -	Kiøernes antal ere noget mindre end sædvanligt formedelst den slette Græsvæxt	Siden Januari Maaned fisket middel maadig og da Pladsen er særdeles beqvem Sted drives Fiskeriet meget	Ligesom mest meldte -
Eldeviig	Sædvanlig helbred blandt Folket, hin slemme Kriim ænttes? i October Maaned	Slagtet var med det meste, men knapt midde-Imaadig godt.	Ligesom oven om meldt -	Bøygdens ringe Lending Sted hindre ofte Fiskeriet, saa dette til Dato er ubetydeligt.	Korn alven var middel maadig, Kartofflerne Ringere hvoraf dog ikke havest betydeligt hersteds
Funding	Den slemme Kriim herskede til Juul og længere hos enkelte -	Slagtet var i antal som et godt middel Aar - men ved det Sletteste -	Kiørnes antal er middel maadig, men Høe mangel er almindelig	Middel maadigt Saavel af Vinteren som Vaar Fisk	Korn og Kartofflerne vare ved det allerringeste
Fundings-Giov	Kriimen ophørte i November maaned, ellers ingen Syge	Ligesom meldt oven	Ligesom oven meldt, dog mindre Høe mangel	Kan næppe kaldes middel maadig Fiskeri da Brenningen ofte har hindret	Korn og Kartoffler vare ved det allerringeste

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Bøygdelauge	Stedfundne Sygdomme	Faarealv	Qvægavl	Fiskeri	Agerdyrkning m.m.
Eide og Svinåer	Kriim Syge vedvarede til Slutningen af October Maaned Siden sædvanlig Helbred	Slagtet var i Tallet som et godt middel Aar, men det Ringeste Slags	Formedelst den slette Græsvæxt ere Kiøernes Antal noget mindre end i de sidste Aaringer	Kan kaldes middel maadigt Fiskeri alt siden Nytaar. /Sviinaaer iberegnet som i dette fald hen føres til Nord Skaale	Korn alven var ubetydelig Dernæst og mislykkedes for det meeste, og skal Rotterne hersteds gjøres Særdeles Skade. Kartoffel alven var middelmaadig
Nord Skaale	Omtrent som oven melte -	Slagtet var ved det allermeste, men mere det det aller Ringeste	Ligesom for anført	Kan kaldes ... meest af Vaar Fisk og før ikke været paa Søen ??	Korn alven var her mere Drevent og kan kaldes middelmaadig . Kartofflerne ligesaa
Her anmeldes som Uorden, at Poul Joensen Øre ikke opsatte sin I 1829 til byttede port i Bøegierdet, hvorved Jacob Trondesen fik betydelig Skade paa sin Bøe, og icke Ages? Aarsagen til samme forsømmelse grundet paa at Vedkommende anseer? Samlingen Uregel mæssig					
Øre	Kriim Sygen varede til November Maaned	Antallet af Slagt var vel middelmaadig, men temmelig ringe. Faarene skal være magre	formedelst den Ringe Græsvæxt er Kiøernes antal meget mindre	Fiskeriet har været ubetydeligt -	Kornet kunde ansees som et slet middelaar. Kartofflerne lidt bedre. -
Zelletre	Det samme som oven meldt	Slagtet var af det allermeste, men meget Slet.	Omtrent som oven meldt -	Næsten Intet	Saavel Korn som Kartofflerne vare middelmaadige

Formedelst Bøegierdernes slette opsættelse af flere Vedkommende have den største Uorden fundet Sted i sidste Aar, men vedkommende have lovet I næste Sommer at gjøre det bedre. –

Videre Uskikke eller Uordener ere for denne gang ikke at anmelde i Sysselet.-

Som merkeligt eller usædvanligt anmeldes:

1: Den usædvanlige Brenning eller Søgang, som fandt Sted paa Nord Kysten den 22.de December 1830, hvorved Joen Heinesen i Eldevig minstede en ny 4 mandsfar baad og Nøst, ligeledes fik Simon Niclasens Enke sammesteds paa sin Kongs Bøe, og Peder Pedersen paa Sin Odels Bøe betydelig Skade, men samme kunde ved siste Omreise ikke tages i Øje Syn formedelst samme sta? have paa Markerne. –

2: 2nde ulykkelige Hendelser i afvigte Aar nemlig:

a, Ole Jacob Zachariasen i Andefjord døde den 10. October ved at falde ned fra Bøigde Veien mellem Eldeviid og Aandefjord.-

b, Niclas Johannesen Fuglefjord drugnede den 20. December, da han og flere vare til Haugegang, og i forvirring med med en anden Mand vilde opbringe 2.de døde Faar som flød paa Søen. Den Mand var ogsaa nær ved at Drukne.

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sýsselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Den almindelig Høemangel, som existerer paa Østerøe I dette Aar frem for som lang Tiid har været tilfældet, burde vel ogsaa anføres som usædvanlig, skøndt det Synes som den Menneskelige fornufts brug nogenlunde kunde have faare bygget samme. – Det tilføjes, at Faarene ved den Strengte Vinter allesteds maae være meget svækkede, men jeg har kun anført hvor de fornemmes æntten bæst eller Ringest. – I henseende til Fiskeriet bemærkes: at saavel det almindelig er stor Torsk og Lange samt mere af Kalven som fiskes for Norden og dermed Hyse eller smaae torsk, som fiskes for Sønden, saa bliver et ubetydeligt Fiskeri fra Nordhavet dog lige saa klækkeligt som et godt Fiskeri for Sønden Skøndt Tallet paa parten kan være meget større. –

Der gives vel Enkelte Folk som i lang tiid have været Syge, og Sengeliggende, men saasom samme ikke er Smittende eller kan kun kaldes Sygdom, har jeg troet det uforlødent videre at berøre. –

Skaale den 31. Marts 1831

J.J. Weihe

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Vinter 1830-31

I forbindelse med min under 31. Marts d.A. til Det høie Amt indsendte Indberetning vare Tilstanden i østerøe Syssel i flere Henseender, bliver herved Ifølge Høystsammes Sildigere Orden Endvidere Anmeldt følgende:

1: At Fiskeriet siden Marts Maaned ikke har aftaget som ellers er sædvanligt til denne Tiid med Vaarfiskeri og kan saaledes paa heele Nordsiden af Østerøen denne Vinter og Foraar kaldes vel middelmaadig til Fiskeri, men derimod har den Sydlige Side et af de allerringeste Aar til Fiskeri. –

2. At Faarene staae sig nogenlunde saa Tabet paa de gamle Faar vil blive ubetydeligt, men God Lambene eller Frugt af Faarene kan man aldrig vente dette Aar, formedelst sammes Svaghed, hvilket dog for en Deel kommer anpaa Væirliget i denne Maaned; i alfald vil Lambingensom Forholdet er med de gamle Faar blive temmelig forskellig I Sysselet. –

Skaale den 5. Maie 1831

Underdanigst

S.J. Weihe

Sommer 1831

Ifølge Det høie Amts Skrivelse ... følgende Indberetning.

- 1: Kornet er af det aller bedste men ikke af det meeste. Kartofflerne lidt Ringere. Græsvæxt er særdeles god. –
- 2: Qvæg- og Faarealv, forventes overensstemmende med det gode Sommergeir, at være i god Stand, dog har Kiøerne kun malket middelmaadig i Sommer, og det ubetydelige Slagt, som i enkelte Bøigder er taget, har ikke været saa godt, som man kunde vente.
- 3: I Juli Maaned var særdeles megen graasei at Fiske. Sidan har det været ubetydeligt. Ofte har væiret og Leilighed ogsaa hindret, andet fiskeri har slet ikke været til mit i denne maaned. Siden har man fisket noget Smaatorsk.
- 4: Fugle Bierg ere ikke undtaget i Funding og Giov, ogog der har de faaet som et godt Middelaar. –
- 5: Naar undtages den meget slemme Kriim som i Juni Maaned var Almindelig, har ellers helbreden været god iblandt Folket. –
- 6: Uorden eller uskikke have i anførte tiidsrum ikke fundet Sted. –
- 7: Som mærkeligt, eller usædvanligt er i dette Tidsrum intet at anmelde.-

Skaale den 30. September 1831

S.J. Weihe

Vinter 1831-32

Ifølge Det høie Amts Skrivelse ...følgende Indberetning.

- 1: Som mærkeligt eller usædvanligt kan hidføres at en Baad fra Lerviig med 6 Mand kom hjem fra Thorshavn om morgenen den 4. d.m. ogsank og kæntrede tæt ved Landingsstedet i Lerviig, De 3 mand Drukuede, de andre 3 bleve Reddede. Hele førningen blev forlist. –
- 2: I Begyndelsen af October Maaned udbrod i Eldeviig og Eide en Smitsom Syge. Paa første Sted bleve kun 2 Hoste angrebne og 2 noget gamle Mænd døde, Sygen ophørte der med Slutningen af Decb. Maaned. At denne Sygdom ikke greb videre om sig, eller blev farligere, bør man tilskrive næst gudshielp Amtets viise Foranstaltning, og Doctorens Pleye forskrifter mv.
- 3: Slagtet var imod forventning meget ringe over det heele og kan ikke henføres til middelmaadig. Med Faar og Qvæg-aly er tilstanden god for nærværende Tiid. –
- 4: Fiskeriet vilde have været overflødig i Vinter, men Skade at væiret siden til kun Sielden har tilladt deres ...ings ...ist. Vaar Fisken synes at blive i Mængde. –
- 5: Med Hensyn til særdeles Huusfliid, eller forsømmelse af samme artikel er intet at melde, og Ingen uorden have fundet Sted. –

Skaale den 31. Marts 1832

Underdanigst

S.J. Weihe

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Sommer 1832

Ifølge Det høie Amts Skrivelse ... følgende Indberetning.

- 1: Indhøstningen med Korn er endnu ikke færdig, men samme bliver middelmaadig, dog enkelte Steder Ringere. Kartofflerne ere middelmaadige og Græsvæxten ligesaa. –
- 2: Qvæg og Faare alv er i god stand saa man kan formode, at Slagtet bliver godt i Aar.
- 3: Fiskeriet var særdeles godt til Augusti Maaned, men siden har det været ubetydeligt, undtagen sommesteds noget Graa Sai. –
- 4: Fugle Biergene gave ikke betydeligt i Aar, formedelst indtræffende slemt væir under Søgningen. –
- 5: I indeværende Tiids Rum har Helbreden for det mæste været almindelig god blandt Folket. -
- 6: Som mærkeligt maae ansees 2de ulykkelige Hændelser i Skaale og Sydergøthe. Den første indtraf den 23. Juli, da 4 mand omkom med en Baad paa Fiskeri. Den sidste indtraf den 24. F.m. da 2de næsten fuldvoxne Drengne Drukuede ved at falde ud i Søen fra Land hvor de stode paa Seie Berg. Den ene var omtrent 20. Den anden 15 Aar gammel. –
- 7: Uorden have ikke fundet Sted ... ei heller særlig fliid...

Skaale den 4. October 1832

S.J. Weihe

Vinter 1832-33

I overensstemmelse med Det høie Amt ...Indberetning.

- 1: Indhøsten af Korn og Kartoffler er som i min sidste Indberetning anført i det helle at ansee middelmaadig.-
- 2: Slagtet var menged det allermæste men kun middelmaadig godt. Faare alven er ellers I god Stand ligesom Qvægalven. –
- 3: Fiskeriet har siden Nytaar været Godt saa at adskillige Baade have 200 Fisk og derover paa Parten. Andre igjen kun det halve derimod.
- 4: I anførte Tiidsrum har helbreden været god blandt Folket. Enkelte undtagen som altid er Tilfældet. –
- 5: Uskikke eller Uorden kunne ikke ommeldes.
- 6: Som mærkeligt eller usædvanligt er intet passeret.

Skaale den 31 Marts 1833

Underdanigst

S.J. Weihe

F.A. J. Litr G N. 36

-

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Sommer 1833

Ifølge Det høie Amts ... følgende Indberetning.

- 1: Korn Høsten kan Regnes til et godt Middelaar. Kartofflerne paa adskillige Steder Ringere. –
- 2: Qvæg og Faare Alv er i allerbeste Forfatning. Græsvæxten fast ikke god, men med Høbjergningen lykkedes det særdeles Godt. –
- 3: Fuglefangst var ubetydelig denne Sommer.
- 4: Fiskeriet kan i det hele taget kaldes maadeligt.-
- 5: I benævnte Tidsrum har Sundhedstilstanden været god. –
- 6: Som mærkeligt eller ... intet.
- 7: Uorden ... ingen.

Schaale den 12. October 1833

S.J. Weihe

F.A. L. Litr G Nr. 241

-

Vinter 1833-34

Ifølge Det høie Amts Skrivelse ... Indberetning.

- 1: Qvæg og Faare Alv har hidtil staaet sig godt, men dersom Foraarets Væirlig bliver vedholdende slemt er det sandsynligt at Faarene ikke kunne udholde det. –
- 2: Fiskeriet har været slet intet især siden Nytaar.
- 3: Sundhedstilstanden har været og er god. –
- 4: Uorden eller Uskikke ere ikke at anmelde. –
- 5: Som mærkeligt eller usædvanligt er intet at melde, undtagen den Overordentlige Storm som indtraf 25. Februari, hvorved adskillige leed betydeligt Tab deres Huse, dog blev ingen saaledes Ruineret som Niels Nielsen Eldevig, der mistede sine 2. Stuer han nyelig havde opsat i Fundingsfiord. Hos Mange andre derimod bleve Kielder og andre Udhuse nedbrækkede.

Skaale den 7. April 1834

S.J. Weihe

F.A. J. Litr G Nr. 365

-

Sommer 1834

I Overensstemmelse med Det høye Amts Skrivelse ... Indberetning.

- 1: Korn og Kartoffel Alven kan Regnes til et godt Aar. Og Græsvæxten samt Høbjergningen ligesaa. –
- 2: Qvæg og Faare Alv er i god Stand.
- 3: Fiskeriet, saavel som Fuglefangst har været af Ingen Betydenhed! Derimod er der kommet klækkeligt af Grind.
- 4: Sundhedstilstanden har i det hele taget været god. –
- 5: For særdeles Fliid i det Huuslige, eller forsømmelse af samme, kan vel ingen anmeldes. Dog bemærkes: at Beboerne i Tofte overhovedet, og Kongs Leilending Johan Hendrik Weihe Solmunde ere frem for anden Virksom efter Omstændighederne med hensyn til gode Gierders Opførelse, Opdyrkning, Hauge Røgt og Deslige. –
- 6: Uskikke eller Uorden ere ikke ... -

Skaale den 4. October 1834

S.J. Weihe

F.A. J. Litr. G. Nr. 898

-

Vinter 1834-35

I overensstemmelse med Det høye Amts Skrivelse ... Indberetning.

- 1: Slaget var af middelmaadig Godhed, men ved de bæste Aar i mængde.
- 2: Faare Alven er fortiden i slet Forfatning som følge af Vinterens Strengthed, dog kan man vente den største Deel af de gamle Faar at leve, men Frugten af samme bliver vist ikke god, saa at dette Aar i den henseende kommer blandt de mislige. Kiøerne lider ogsaa i dette Foraar da Hømangelen er næsten almindelig. –
- 3: Fiskeriet har ikke været godt. Mest formedelst det ugunstige Veir, som nu i Foraaret ogsaa hindrede Jordjyrkningen, som desaarsage vil blive mindre i Aar end sædvanligt. –
- 4: Naar undtages en mild Sygdom som har Existeret i Tofte og Solmunde, og som nu yttres sig i Fundingsgiov, har Sundhedstilstanden været god. –
- 5: Uskikke ...
- 6: intet mærkeligt ...

Skaale den 30. April 1835

Allererbødigst

S.J. Weihe

F.A. J. Litr. H Nr. 174

-

Sommer 1835

Ifølge Det høye Amts Skrivelse ...Indberetning.

- 1: Kornet er af liden og sommesteds af Ingen Betydenhed. Kartofflerne som et Ringe Middelaar.
- 2: Qvæg Alven taber sig betydeligen formedelst dette Aars slette Græsvæxt, som er bleven forhøyet ved det ugunstige Veir til at faae samme Bimnyt?. hvilket i adskillige Bøygder endnu kun ere halv færdigt. –
- 3: Fiskeriet kunde været rigeligt, hvis Vairet havde været sædvanlig godt, men det modsatte har omtrent heele Sommeren været Tilfældet. –
- 4: Fuglefangst var slet ikke i denne Sommer. –
- 5: Saavidt man endnu veed er Slagtet meget Ringe i Aar, men med Hensyn til Antallet et Ringe Middelaar. –
- 6: Naar undtages en mild Sygdom i Fundingsgiøv, som nu ogsaa ytrer sig i Leerviig, har Helbreden ellers været godt.
- 7: Uorden ... usædvanligt ... intet.

Skaale den 19. October 1835

Allererbødigst

S.J. Weihe

F.A. J. Litr H, Nr. 405

-

Vinter 1835-36

Ifølge Det høye Amts Skrivelse ...Indberetning:

- 1: Slaget i afvigte Høst var som i sidste Indberetning berørt. Ved det Ringeste Slags.
- 2: Qvæg Alvensaavelsom Faarealv, ere allerede i en mislig Forfatning paa Grund af Foedertrangen som er almindelig og det stedfindende strenge Vinter Vair. –
- 3: Fiskeriet har denne Vinterværet Rigeligt, kun at Væiret siden medie Januari endogsaa til Søedrift har været ugunstigt. –
- 4: Uagtet de stedfindende virkelige Sygdomstilfælder have været milde, har dog helbredden i det heele taget ikke været god.
- 5: Blandt mærkelige Tilfælde kan anføres, at en 14 Aar gammel Pige fra Leervig, som den 27. Marts vilde gaae til Kirke i Nordergøthe omkom paa Veien ved et Ulyckeligt fald, som bekræftedes ved Ligets gienfindelse.

Sommer 1836

Ifølge Det høye Amts Skrivelse ... Indberetning:

- 1: Hiemmekornet er af Ingen Betydenhed, og Kartofflerne give i det Hele taget næppe fire Fold Frugt.
- 2: Qvæg Alven taber sig atter i Aar, da Græsvæxten var ligesaa daarlig som ifjor, dog var Indbjergningen af Høet heldig i Aar. Slagtet synes at blive middelmaadig godt og noget mer saaledes i Antal.
- 3: Fiskeriet har været middelmaadig, derimod var Fuglefangst af ingen Betydenhed.
- 4: Helbreden har ikke været god, dog har ingen smittende Syge Existeret.
- 5: Uskikke ... intet.

Skaale den 20. October 1836

Allererbødigst

S.J. Weihe

F.A. J. Litr. H Nr. 834

-

Vinter 1836-37

Ifølge Det høye Amts Skrivelse ... Indberetning:

- 1: Qvægalven staae sig middelmaadig efter det nedsatte Antal som nu haves, derimod vil Samme Atter i Aar tabe sig paa Grund af det i løbet af Vinteren saa ofte indtrufne Sneevæir. –
- 2: Fiskeriet har i den samme tid været skikkelig godt.
- 3: Sundhedstilstanden har i det hele taget været god.
- 4: Uorden, Uskikke, Mærkeligt ... intet

Skaale den 23. April 1837

Allernaadigst

S.J. Weihe

F.A. J. Litr. K Nr. 185

-

Sommer 1837

Ifølge Det høye Amts Skrivelse ... Indberetning:

- 1: Kornet bliver middelmaadig. Kartofflerne ringere.
- 2: Græsvæxt var god og Høbiegningen er skøndt langsomt dog lykkelig overstaet.
- 3: Saa vidt man endnu kan hviide synes Slagtet at blive godt, men et ringe Middelaar i tallet. Qvæg Alven er overeensstemmende med det gode Sommer Veir i god Stand.
- 4: Fiskeriet har været godt, men fud ubetydelig. –
- 5: Sundhedstilstanden har i den samme Tiid været maadelig paa Grund af en ondartet langvarig Kriim eller Snue. –
- 6: Uorden ingen. ... naar undtages 2.de ulyckelige Tilfælde, nemlig en Mand i Sviinaaer, som druknede.

Skaale den 5. October 1837

Allerærbødigst

S.J. Weihe

F.A. J. Litr. K, Nr. 439

-

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsortre af 23. nov. 1830

Vinter 1837-38

/Manglar/

Sommer 1838

Ifølge Det høye Amts Skrivelse ... Indberetning:

- 1: Hiemme Kornet bliver baade lidet og Ringe i Aar. Kartofflerne ere middelmaadige.
- 2: Saavidt man endnu har prøvet vil Slagtet blive middelmaadig godt, men Antallet er noget under. Qvægalven vil atter tabe sig i Aar paa Grund af Fodermangel, da Græsvæxten var ringe.
- 3: Fiskeriet har ikke været godt, og slet ingen Fuglefangst.
- 4: Folkets Helbred har været særdeles daarlig, uagtet jngen voldsom Sygdom har Existeret.
- 5: Uorden mm. intet.

Skaale den 9. Oktober 1838

Allerærbødigst

S.J. Weihe

F.A. J. Litr. L Nr. 341

-

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sýsselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Vinter 1838-39

Ifølge Det høye Amts Skrivelse ... Indberetning:

- 1: Saavel Qvæg- som Faare Alv er i en daarlig Tilstand. Da Høe mangelen ere Almindelig for Quæget, og Vinteren har været streng for Faarene, men for en Deel meget svage og endnu tegner det sig ikke til gunstigt Væirligt.
- 2: Slette intet Fiskeri hele Vinteren hidetil. –
- 3: Sundhedstilstanden har været og er kun maadelig. –
- 4: Uskikke eller uorden ... intet

Skaale den 31. Marts 1839

Allerærbødigst

S.J. Weihe

F.A. J. Litr L N. 557

-

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sýsselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Sommer 1839

Ifølge Det høye Amts Skrivelse ... Indberetning:

- 1: Hjemme Kornet et lidet men godt, Kartofflerne ved de bedste Aaringer.
- 2: Slagtet er som et ringe Middelaar. Quæg Alven ligeledes middelmaadig. –
- 3: Fiskeriet har været ubetydeligt. Derimod var god Fuglefangst paa de to Steder samme kan gives.
- 4: Sundhedstilstanden har været kun maadelig.
- 5: Uskikke eller Uorden ... mærkeligt ... intet.

Skaale den 6. Oktober 1839

Underdanigst S.J. Weihe

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sýsselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Vinter 1839-40

Ifølge Det høye Amts Skrivelse ... Indberetning:

- 1: Faarene ere paa Grund af den milde Vinter endnu i god Stand. Derimod er Quæg Alven kun i maadelig Forfatning, da Høet er ringe overalt, og for mange lidet. –
- 2: Fiskeriet har i den senere Deel af Vinteren været godt, dog synes Vaarfiskeriet at blive ubetydeligt. –
- 3: Uagtet ingen Smitte-Feber har grasseret, har dog Helbredet ikke været godt. –
- 4: Da uld Arbejde Mangler, og Kornpriiserne ere Dyre, saa er udkommen betænkelig for Almuemand, og umuelig for den virkelige fattige. -
- 5: Uorden eller uskikke ...

Skaale den 31. Marts 1840

Underdanigst S.J. Weihe

Sommer 1840

Ifølge Det høye Amts Skrivelse ... Indberetning:

- 1 Hjemme Kornet er af liden Betydenhed og sommesteds slet intet. Kartofflerne give ligeledes en daarlig Høst. –
- 2 Slagtet er som et godt Middelaar, og Quæg Alven ligeledes i middelmaadig Stand.
- 3 Fiskeriet saavelsom Fuglefangst har været ubetydeligt, derimod er faldet betydelig Grindefangst. –
- 4 Sundhedstilstanden har været sædvanlig god. –
- 5 Intet Mærkeligt ...

Skaale den 6. October 1840

Underdanigst S.J. Weihe

F.A. J. Litr M Nr. 232

-

Vinter 1840-41

Ifølge Det høye Amts Skrivelse ... Indberetning:

- 1: Saavel Quæg som Faare Alv er i god Stand. –
- 2: Fiskeriet har paa Sydsiden af Øen været middelmaadigt, men paa Nordsiden meget godt.
- 3: Sundhedstilstanden har været temmelig god. –
- 4: Intet usædvanligt eller mærkeligt ...

Skaale den 6. April 1841
underdanigst S.J. Wiehe

F.A. J. Litr M Nr. 413

-

Sommer 1841

Ifølge Det høye Amts Skrivelse ... Indberetning:

- 1: Hjemme Kornet er meget ujævnt. I nogle Bøygdelauger middelmaadig og sommesteds baade lidet og daarligt. Kartofflerne ere i det Hele taget middelmaadige.
- 2: Faare Alven er i god Stand, derimod gaar Quæg Alven tilbage formedelst den daarlige Græsvæxt, og ligeledes slette held med Høbjergningen.
- 3: Fiskeriet har været Rigeligt. Derimod var Fuglefangst uden betydning. –
- 4: Sundhedstilstanden har i almindelighed været god.
- 5: Uskikke ... intet.

Skaale den 1. October 1841

Underdanigst S.J. Weihe

Vinter 1841-42

Ifølge Det høye Amts Skrivelse ... Indberetning:

- 1 Quæg og Faare Alv er i maadelig Tilstand, thi den første part av Vinteren var var streng og Hømgangen Almindelig.
- 2 Fiskeriet har i det Hele taget været særdeles godt.
- 3 Skjøndt ingen Smitte-Feber har grasseret, har dog Sundhedstilstanden kun været maadelig, men er nu bedre. –
- 4 Intet Mærkeligt Tilfælde har indtruffet ...

Skaale den 2. April 1842

Underdanigst S.J. Weihe

F.A. J. Litr M Nr. 1103

-

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sýsselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Sommer 1842

Ifølge Det høye Amts Skrivelse ... Indberetning:

- 1 Hjemme Kornet er særdeles godt men lidet. Kartofflerne give almindeligt 8 fold, hvilket regnes for et godt Aar. –
- 2 Faar og Quæg Alv er i middelmaadig Stand.
- 3 Fiskeriet har i det Hele taget været godt, men slet ingen Fuglefangst. –
- 4 Sundhedstilstanden har i Almindelighed været god.
- 5 Uskikke eller uorden ... intet

Skaale den 6. October 1842

Underdanigst S.J. Skaale

F.A. J. Litr N Nr. 352

-

Vinter 1842-43

Ifølge Det høye Amts Skrivelse ... Indberetning:

- 1 Quægalven er i god Stand, Faarene derimod begynder allerede at dø af Sult og Elendighed, og hvis ikke at vi snart have mildere Vair, saa vil Affaldet paa mange Steder blive betydeligt. –
- 2 Fiskeriet har i det heele været middelmaadigt. –
- 3 Uanset ingen virkelig Smitte Fæber har grasseret har dog Sundhedstilstanden været kun maadelig og er endnu ikke god skjøndt noget bedre end forhen. –
- 4 Intet mærkeligt ...

Skaale den 12. April 1843

Underdanigst S.J. Weihe

F.A. J. Litra N Nr. 646

-

Sommer 1843

Ifølge Det høye Amts Skrivelse ... Indberetning:

- 1 Hjemmekornet er middelmaadigt, Kartofflerne omtrent det samme.
- 2 Slagtet synes ikke at blive godt, og i tallet er det et ringe Middelaar.
- 3 Fiskeriet har været ubetydeligt, men Hvalfangsten særdeles rigelig.
- 4 Sletingen Fuglefangst.
- 5 Uanset Dødsfald efter faae Dages Sygdom ikke have været Sielden har dog Sundhedstilstanden i det heele taget været god.
- 6 Mærkelige Tilfælde ...

Skaale den 5. October 1843

Underdanigst S.J. Weihe

F.A. J. Litr. O Nr. 297

-

Vinter 1843-44

Ifølge Det høye Amts Skrivelse ... Indberetning:

- 1 Quægalven er i god Stand, Faarene derimod kun maadelig paa Grund af den strenge Vinter, men et forhaabet mildt Foraar vil afværge Affald. –
- 2 Fiskeriet har i det heele været særdeles godt. –
- 3 Sundhedstilstanden har i det Hele taget været god. –
- 4 Inten Mærkeligt ...

Skaale den 1. April 1844

Underdanigst S.J. Weihe

F.A. J. Litr. O Nr. 648

-

Sommer 1844

Ifølge Det høye Amts Skrivelse .. Indberetning:

- 1 Hjemme Kornet er middelmaadigt, Kartofflerne nok saa gode.
- 2 Slaget er i det Hele taget middelmaadigt. Quægalven vil gaa tilbage formelelst den daarlige Græsvæxt. –
- 3 Fiskeriet har været temmelig godt.
- 4 Sletingen Fuglefangst.
- 5 Enkelte Sygdomstilfælde have yttret sig, i øvrigt har Sundhedstilstanden været god.
- 6 Intet mærkeligt eller ...

Skaale den 8. October 1844

Underdanigst S.J. Weihe

F.A. J. Litr. P Nr. 425

-

Vinter 1844-45

Ifølge Det høye Amts Skrivelse ...følgende Indberetning:

- 1 Quæg og Faare Avlen, især den sidst nævnte er i god Stand, saadan Vinteren har været særdeles mild.
- 2 Fiskeriet har i det Hele taget været middelmaadigt. –
- 3 Sundhedstilstanden har været sædvanlig god.
- 4 Intet mærkeligt ...

Skaale den 8. April 1845
Underdanigst S.J. Weihe

F.A. J. Litr. Q Nr. 191

-

Sommer 1845

Ifølge Det høye Amts Skrivelse ... følgende Indberetning:

- 1 Hjemme Kornet er godt i de sydlige Bøigdelaug, i de nordlige derimod næppe middelmaadigt. Kartofflerne er i det Hele taget middelmaadige.
- 2 Slagtet er med Hensyn til mængde middelmaadigt.
- 3 Fiskeriet har ikke været godt.
- 4 Sletingen Fuglefangst.
- 5 Sundhedstilstanden har i det Hele taget været god.
- 6 Til de mærkelige Hændelser kan henføres, at en Baad som kom hjem fra Handelen til Funding, natten mellem den 23. og 24. Augusti sidstleden, kentrede og blev forliist ved Landingsstedet, under hvilken Omstændighed en Kone Drukuede, og en Mand blev saaledes Knust at han om anden Dagen Døde. – Flere deslige Tilfælde have ikke indtruffet, ikke heller vides nogen Uskikke eller Uorden at have Existeret i det anførte Tidsrum.

Skaale den 8. October 1845

Underdanigst S.J. Weihe

Højvelbaarne Hr. Amtmand Pløjen R. af D.

F.A. J. Litr. Q Nr 546

-

Vinter 1845-46

Ifølge Det høye Amts Skrivelse ... følgende Indberetning:

- 1 Quæg, og især Faare Avlen er i godt Stand, saasom Højbjergningen var heldig f.A. og Vinteren har været mild til nu i 3 Ugers Tid.
- 2 Fiskeriet har i det Hele taget været maadeligt.
- 3 Sundhedstilstanden har været god.
- 4 Intet mærkeligt eller mærkeligt ...

Skaale den 6. April 1846

Underdanig S.J. Weihe

F.A. J. Litr. R. Nr. 169

-

Sommer 1846

Ifølge Det høye Amts Skrivelse ... følgende Indberetning:

- 1 Slagtet tegner til at være rigtig godt. I tallet er det middelmaadigt. Kjøerne kunne vel vedligeholdes, da Græsvæxt var særdeles god, og Højbjergningen heldig.
- 2 Hjemme Kornet er godt, men udrøyt efter Agrenes størrelse, kan dog i det Hele taget betragtes som et Middelaar. Kartoflerne derimod have vel neppe nogensinde baaret saa ringe frugt som i Aar, og ere desuden næsten alle bedærvede saa at der af vil blive næsten ingen Sæd til Foraaret.
- 3 Sletingen Fuglefangst.
- 4 Fiskeriet vilde have været godt, men paa Grund af den indtrufne Sygelighed, og den deraf opstaaede større Travhed med Tørv og Højbjergningen, er samme kun lidet blevet prøvet, saa at den fangede Fisk, i det Hele taget, er mindre end som middelmaadigt.
- 5 Sundhedstilstanden har som bekjendt paa Østerøen, som ogsaa det hele Land, været bedrøvelig, da Mæslinge Epidemien har hersket næsten overalt. dog er her i Sysselet Aandefjord Sogn, og enkelte Huse i andre Sogne hidindtil fritagne derfor. Dødeligheden har ogsaa været Dobbelt saa hyppig som sædvanligt.
- 6 Naar jeg undtager, at en 17 Aarig Dreng Drukuede i Toftevand ved at falde af den deri liggende Steenbro, er intet mærkeligt eller usædvanligt Tilfælde indtruffet, ikke heller nogen Uorden Beviisligen fundet

F.A. J. Litr. R N. 692

-

sted i det anførte Tidsrum. Hvilket hermed allerærbødigt indberettes til Det høie Amt. –

Skaale den 17. October 1846

Underdanig S.J. Weihe

Vinter 1846-47

Ifølge Det høye Amts Skrivelse følgende Indberetning:

- 1 Quæg, og især Faare Avlen er i god Stand saasom Græsvæxt var god, og Højbjergningen nogenlunde hældig f.A. og Vinteren har været særdeles mild.
- 2 Fiskeriet har været kun maadeligt. –
- 3 Sundhedstilstanden har været i almindelighed god. Dog har i de første Maaneder enkelte Sygdomstilfælde yttret sig. –
- 4 Naar man fraregner, at en Baad i Sydergøthe forulykkede ved Bøygdens Landingssted den 16. Februar D.A. ved hvilket Tilfælde David Joensen ibidem Druknedede er intet mærkeligt eller

Skaale den 6. April 1847

Underdanig S.J. Weihe

F.A. J. Litr. R N. 1077

-

Sommer 1847

Ifølge Det høye Amts Skrivelse ... følgende Indberetning:

1 Slagtet tegner til at blive middelmaadigt godt, men i Antal er det ved det meeste. Quægavlen er i godt Stand. Græsvæxten var sædvanlig god, men Højbjergningen besværlig.

2 Kornhøsten er middelmaadig, Kartofflerne lidt ringere, enkeltviis har man mærket til Kartoffel Sygdommen, helst blandt de røde som ere af Skodsk eller Shetlandsk Sæd.

3 Fiskeriet har været maadeligt.

Sletingen Fuglefangst.

5 Naar man undtager at en mild Smitte Fæber har hærsket i en a to Bøigder, har Sundhedstilstanden for resten været god.

6 Intet mærkeligt eller ...

Skaale den 8. October 1847

Underdanig S.J. Weihe

F.A. J. Litr. S N. 134

-

Vinter 1847-48

Ifølge Det høye Amts Skrivelse ... følgende Indberetning.

- 1 Quæg og Faare Avl, er endnu i god Forfatning.
- 2 Fiskeriet har i det Hele taget været ubetydeligt og til sidst i Fæbruar næsten Sletintet.
- 3 Sundhedstilstanden har i Almindelighed været god, men i Strænder og Nordskaale har Sygdomstilfælde yttret sig i nogle Huuse.
- 4 Som mærkeligt mener jeg at burde bemærke, at man aldeles ikke fiskede noget paa Nordhavet i Februar, som pleier Aarlig at slaae til, og er den saakaldte Torrafisk... derimod har man i denne Maaned fisket samme slags Fisk inde i Fundingsfjorden. Man formedens at den Mængde store Hvaler som vare i Torra Tiden have jaget Fisken ind i Fjordene. Som usædvanligt anføres, at en Baad fra Nordregøthe, som kom hjem fra Mygledahl den 26. Januar. d.a. Under Kalsøen rænde paa et Skjær og kæntrede. Udfaldet blev, at en af Folkene Drukuede, de øvrige 5 i Tallet redde sig idet de slap paa Land.
Hvilket hermed allerærbødigst indberettes til Det høie Amt.

Skaale den 5. April 1848

S.J. Weihe

Hr. Dannemand Landfoged Lunddall Pt. Amtsbestyrer paa Færøe.

F.A. J. Litr. S Nr. 338

-

Sommer 1848

Ifølge Det høye Amts Skrivelse ... følgende Indberetning.

- 1 Faareavlen er som et ringe Middelaar. Quægavlen derimod er i bedste Stand, men vil i dette Efteraar betydeligt gaae tilbage, paa Grund af daarlig Græsvæxt og uheldig Højbjergningen.
- 2 Kornhøsten er meget ujævn, paa somme Steder middelmaadig, og andre Steder meget ringere. Med Kartofflerne er det ligesaa, og hist og her mærkes den nu bekiendte Kartoffelsygdø.
- 3 Fiskeriet har været ubetydeligt, og Fuglefangsten lige saa daarlig.
- 4 Sundhedstilstanden har i det hele taget været temmelig god.
- 5 Intet mærkeligt ...

Skaale den 4. October 1848

Underdanig S.J. Weihe

F.A. J. Litr. S. Nr. 598 (a)

-

Vinter 1848-49

Ifølge Det høje Amts Skrivelse ... følgende Indberetning:

- 1 Faareavlen er tildeels i maadelig Stand, saasom Vinter-Veiret har været ugunstigt for samme. Med Quægavlen gaar det heller ikke godt, da Høet ikke blev godt indbjerget, og mangelen paa samme er nu almindelig.
- 2 Paa Grund af det urolige Veir har næsten slet intet Fiskeri fundet Sted.
- 3 Sundhedstilstanden har ikke været god, da enkelte Huse have været angrebne af Smittefeber, og atter andre enkelte Personer været stærkt angrebne og ere tildeels endnu efter 3 Maaneders Forløb ikke raske.
- 4 Intet mærkeligt ...

Skaale den 4. April 1849

Underdanig S.J. Weihe

Til

det høje Amtmandskab paa Færøerne

F.A. J. Litr. S. 801

-

Sommer 1849

Ifølge Det høye Amts Skrivelse ...følgende Indberetning:

- 1 Faareavlen er som et ringe Middelaar. Quægavlen ligelides. og den vil endnu gaae noget tilbage paa Grund af den daarlige Græsvæxt.
- 2 Kornhøsten tegner til at blive middelmaadig, saafremt Veiret endnu bliver godt et par ugers Tid. Kartofflerne give ogsaa ogsaa middelmaadig Frugt, men hist og her skal man mærke til den nu bekjendte Sygdom i Kartofflerne.
- 3 Fiskeriet har været ubetydeligt, og næsten ingen Fuglefangst.
- 4 Sundhedstilstanden har i det Hele taget været god.
- 5 Som mærkeligt, eller usædvanligt Tilfælde anføres, at en Baad fra Fuglefjord den 7. Mai d.A. omkom i godt Veir paa Hjemreisen fra Klaksvig, hvorved 4 Familiefædre og 2 ugifte Personer druknede. – Nogen Uorden eller Uskik vides ikke at have fundet Sted i anførte Tidsrum. Hvilket hermed allerærbødigst indberettes til Det høie Amt.

Skaale den 3. October 1849

Underdanig S.J. Weihe

Højvelbaarne

Hr. Amtmand Dahlerup

F.A. J. Litr. S. nr. 1030

-

Vinter 1849-50

Ifølge Det høye Amts Skrivelse ... følgende Indberetning

- 1 Quæg og Faare Avlen befinder sig i middelmaadigt Tilstand.
- 2 Fiskeriet har været ubetydeligt, mest paa Grund af det urolige Vinter-Veir, som saa sjælden har tilladt Folkene at søge samme.
- 3 Uagtet ingen Smitte Fæber har grasseret, har Sundhedstilstanden dog ikke været god, saasom ikke faae Mennesker have været eller ere angrebne af Gigt Fæber og deslige.
- 4 Intet mærkeligt ...

Skaale den 8. April 1850

Underdanig S.J. Weihe

Højvelbaarne

Hr. Amtmand Dahlerup

F.A. J. Litr. T Nr. 140?

-

Sommer 1850

Ifølge Det høye Amts Skrivelse ... følgende Indberetning:

- 1 Faareavlen er middelmaadig. Quægavlen noget ringere, hvilket er en følge af forrige Aars daarlige Græsvæxt og ikke heldige Høhøst. I Aar derimod har man faaet temmelig rigeligt og i Almindelighed godt Høe.
- 2 Kornhøsten er i Almindelighed middelmaadig, Kartofflerne ligt ringere, og hos Enkelte har Sygdommen i samme yttret sig.
- 3 (ses ej paa fotos)
- 4 Uagtet ingen Smitte-Feber har hersket, saa har dog Sundhedstilstanden ikke været god.
- 5 Intet mærkeligt ...

Skaale den 1. October 1850

Underdanig S.J. Weihe

Til Det høie Amt paa Færø

F.A. J. Litr. T Nr. 356

-

Vinter 1850-51

Ifølge Det høye Amts Skrivelse ... følgende Indberetning:

- 1 Med Faare Avlen tegner det sig hidtil meget godt.
- 2 Quægavlen er ogsaa i god Stand dog i Tallet kun middelmaadigt.
- 3 Fiskeriet har i Almindelighed været ubetydeligt, hele Vinteren og endnu i Foraaret.
- 4 Sundhedstilstanden har i det Hele taget været god, dog har en Smitte-Fæber fundet Sted i enkelte Familier.
- 5 Naar undtages at en Baad med 4 Mand omkom den 25. Decbr. f.A. mellem Østerø og Strømø (i Tangafjord), er intet mærkeligt eller usædvanligt Tilfælde indtruffet i det anførte Tidsrum. –
Hvilket ...

Skaale den 6. Mai 1851

Underdanig S.J. Weihe

Højvelbaarne

Hr. Amtmand Dahlerup

F.A. J. Litr. T Nr. 709

-

Sommer 1851

Ifølge Det høye Amts Skrivelse ... følgende Indberetning:

- 1 Faareavlen er i bedste Stand, og Slagtet har været godt. Quægavlen derimod maa aftage saasom Græsvæxt var daarlig i Aar.
 - 2 Korn Høsten er i det Hele taget som et Middelaar. Kartofflerne ligeledes.
 - 3 Fiskeriet far været kun maadeligt og sletingen Fuglefangst.
 - 4 Enkelte Huse have været angrebne af Smitte Fæber, iøvrigt har Sundhedstilstanden været god.
 - 5 Intet mærkeligt ...
- Hvilket ...

Skaale den 18. November 1851

Underdanig S.J. Weihe

Højvelbaarne

Hr. Amtmand Dahlerup

F.A. J. Litr. T Nr. 1128

-

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Vinter 1851-52

/Manglar/

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sýsselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Sommer 1852

Ifølge Det høye Amts Skrivelse ... følgende Indberetning:

- 1 Faareavlen befinder sig i godt stand, og Quægavlen ligeledes.
- 2 Korn Høsten er meget god. Kartofflerne vilde ogsaa have baaret god Frugt, men de ere i alle Bøygder mere eller mindre bedærvede af den nu bekjendte Kartoffelsygdom.
- 3 Fiskeriet har være særdeles ubetydeligt.
- 4 Aldeles ingen Fuglefangst.
- 5 Sundhedstilstanden har i det Hele taget været god.
- 6 Uskikke ...

naar undtages, at en Familie Fader i Funding meget uformodentlig druknede den 11. Juli.

-

Skaale den 18 October 1852

Underdanig S.J. Weihe

Højvelbaarne

Herr Amtmand Dahlerup

F.A. J. Litr. T Nr. 1725

-

Vinter 1852-53

Ifølge Det høye Amts Skrivelse ...følgende Indberetning:

1 Faareavlen er i det Hele taget kun i en maadelig tilstand, da den sildigere Deel af Vinteren har været streng. Somme Steder, især i Gøthe Sogn, ere mange Faar døde af Vand og anden usselhed. Et almindeligt Affald kan man dog sikker haabe at undgaa, saafremt Foraars Veiret herefter bliver nogenlunde taaleligt.

2 Quægavlen befindes ogsaa i en maadelig tilstand, saasom man ingensteds har har godt Høe, da Indbjergningen f.A. var uhældig. Kjøerne ere over Hovedet magre og malke meget mindre end som sædvanligt.

3 Fiskeriet har været ubetydeligt og Vaarfisken spores endnu intet til, men i Fundingsfjord og Tangefjord fiske Enkelte dygtig med Langliner.

4 Naar man fratager Kihosten, som har været meget slem, og hvoraf 27 Børn ere døde i Østerø, har Sundhedstilstanden i det Hele taget været god.

5 Intet mærkeligt ...

Hvilket ...

Skaale den 19. April 1853

Underdanig S.J. Weihe

Højvelbaarne

Hr. Amtmand Dahlerup

F.A. Jour U 512

-

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sýsselmanden i Henhold til Amtsortre af 23. nov. 1830

Vinter 1852-53

Fortegnelse

over hvormange gamle Faar eller Lam, der ere døde i hvert Bøygdelaug i Østerø Syssel fra Høsten 1852 til 30 Juni 1853.

<i>Bøygdernes benævnelse</i>	<i>Faar d.e Aar</i>	<i>Lam d.e. gjøvlinge</i>	<i>Total Sum</i>
Nes Præstegaard	25	25	50
Tofte	43	32	75
Glibre	63	25	88
Lamhauge	47	36	83
Solmunde	14	20	34
Strender	88	62	150
Skaale	79	48	127
Zelletred	21	24	45
Øre	22	11	33
Nordskaale	14	8	22
Eide	77	24	101
Ditto Suderhelvten *)			
Fundingsgjov *)			
Funding	113	45	158
Eldeviig	112	91	203
Andefjord	62	48	110
Fuglefjord	116	66	182
Leervig	61	25	86
Nordergøthe	152	51	203
Gøthegjov	6	4	10
Sydergøthe	131	98	229
Summa	1246	743	1989

*) Vedkommende har nægtet at meddele de fornødne Oplysninger

ad. F.A. Jour. U 1142

-

/Løs seddel/

Der er foran bemærket, at opgjørelsen for Bøygden Gjov og for den Søndere Part af Nordermands Haugen paa Eide mangler paa Grund af de Vedkommendes Uvillighed.

Skaale den 17. September 1853

S.J. Weihe

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sýsselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Sommer 1853

Ifølge Det høye Amts Skrivelse ... følgende Indberetning:

- 1 Korn Høsten er meget god. Kartofflerne lideledes, men hos enkelte har man mærket til Sygdom i samme.
- 2 Faareavlen er i middelmaadig Stand, men slagtet tegner til at være meget magert. Quægavlen er i bedste Forfatning.
- 3 Fiskeriet har i det Hele taget ikke været godt, og sletingen Fuglefangst.
- 4 Sundhedstilstanden har været sædvanlig.
- 5 Intet mærkeligt ...

Hvilket ...

Skaale den 14. October 1853

Underdanig S.J. Weihe

Højvelbaarne

Hr. Amtmand Dahlerup

F.A. Jour. U 1125.

-

Vinter 1853-54

Ifølge Det høye Amts Skrivelse ... følgende Indberetning:

- 1 Faareavlen befinder sig i en svækket Tilstand, paa Grund af, deels deres Magerhed i afvigte Efteraar og deels det saa vefdholdende Uveir i løbet af Vinteren. Et Affald er sandsynligt, saafremt Foraaret ikke herefter bliver mildt.
- 2 Quægavlen befindes i god Stand, naar fratages, at mange klage over Mangel paa Høe, som foranlediges af at Græsvæxt kun var maadelig afvigte Aar.
- 3 Fiskeriet har været meget ubetydeligt i Vinter, og endnu sletingen Vaarfisk.
- 4 Helbreds Tilstanden har i det Hele taget været god.
- 5 Intet mærkeligt ...

Hvilket ...

Skaale den 10 April 1854

Underdanig S.J. Weihe

Højvelbaarne

Hr. Amtmand Dahlerup

F.A. Jour U 1596.

-

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sýsselmanden i Henhold til Amtsortre af 23. nov. 1830

Vinter 1853-54

Jeg tillader mig hoslagt at fremsende Fortegnelse over hvormange Faar og Lam, der døde i Østerø Syssel i forledne Vinter og Foraar.

Skaale den 30. Septbr. 1854

Underdanig S.J. Weihe

att Dahlerup

F.A. Jour. V 548

-

Fortegnelse

Over hvormange Faar og Lam der ere døde i hvert Bøigdelag i Østerø Syssel fra Høsten 1853 til 30 Juni 1854

Bøigdens benævnelse	Faar d.e.	Lam d.e gjovalinger	Total Sum
Nes	24	12	36
Tofte	30	24	54
Glibre	30	18	48
Lamhauge	40	24	64
Solmunde	18	12	30
Sydregøthe	84	45	129
Gøthegjov	5	3	8
Nordregøthe	63	33	99
Lerviig	50	20	70
Fuglefjord	69	30	99
Andefjord	42	24	66
Eldevig	67	67	134
Funding	48	38	86
Gjov	59	60	119
Eide	70	40	110
Nordskaale	9	14	23
Øre	35	25	60
Zelletræd	82	51	133
	825	540	1365

F.A. Jour. V 548

-

Transport	825	540	1365
Skaale	49	46	95
Strænder	86	67	153
Summa	960	653	1613

Skaale den 30. September 1854

S.J. Weihe

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sýsselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Sommer 1854

Ifølge Asmtets Ordre ...følgende Indberetning:

- 1 Faare Avlen er som et ringe Middelaar. Quægavlen lidt bedre.
- 2 Korn Høsten er middelmaadig. Kartofflerne meget daarlige saa at de kun afgive 2 til 6 fold. Desuden ere de hos mange bedærvede af den sædvanlige Sygdom.
- 3 Fiskeriet har ikke været godt, og er faldet særdeles ujævnt.
- 4 Forsaavidt her paa Øen gives nogen Fuglefangst, da har samme været god.
- 5 Helbreds Tilstanden har været sædvanlig god
- 6 Intet mærkeligt eller ...

Hvilket hermed ...

Skaale den 24. October 1854

Underdanig S.J. Weihe

Højvelbaarne Herr Amtmand Dahlerup

-

Vinter 1854-55

Ifølge Det høye Amts Skrivelse ... følgende Indberetning:

1 Faare Avlen er i maadeligt Tilstand paa Grund af at Vinteren har været streng, Enkelte Steder dø Faarene af Magerhed, og samme ventes at blive Tilfældet flere Steder.

2 Quægavlen er heller ikke i godtstand, saasom Høet ikke var godt og kraftigt forrige Høst, og mange have nu stor Mangel paa Høe.

3 Fiskeriet har i det Hele taget siden midt i Januar Maaned været særdeles godt, dog er det faldet meget ujævnt, hvilket især er Tilfældet nu under Vaarfiskeriet naas \er/ saa rigeligt i nordhavet, men Veiret har hidtil været mindre gunstigt.

4 Sundhedstilstanden har været maadeligt, da en Smittefæber har Existeret paa Eide, og en stærk og langvarig Kriim har hersket over det heele.

5 Intet mærkeligt...

Fraregnet at man anser det for Uskik, at en Deel bruger Musling Agn til Hyse og Smaatorsk, og andrfe sætter Langlinerne paa Fiskemedene Murt (Seiyngel) til Agn, som alt fornemmes at være skadeligt for Fiskeriet.

Hvilket hermed ...

Skaale den 10 April 1855

S.J. Weihe

Højvelbaarne Hr. Amtmand Dahlerup Ridder af Dannebrogen

F.A. Jour. V 1041

-

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Sommer 1855

Ifølge Det høye Amts Ordre ... følgende Indberetning:

- 1 Faare Avlen er ringere end middelmaadigt, Quægavlen lidt bedre
- 2 Korn Høsten er temmelig god. Kartofflerne ved det allerbedste, dog mærkes til Sygdommen i samme, og hos Enkelte er den meget Bedærvende.
- 3 Fiskeriet har i det Hele taget været godt.
- 4 Sletingen Fuglefangst.
- 5 Sundhedstilstanden har været sædvanlig god.
- 6 Intet mærkeligt ...

Hvilket ...

Skaale den 16 October 1855

Underdanig S.J. Weihe

S.T

Det høie Amtmandsskab paa Færøerne

F.A. J. X 134

-

Vinter 1855-56

Ifølge Det høie Amts Ordre ... følgende Indberetning:

- 1 Faare Avlen er paa Grund af de foregaaende mislige Aaringer, mere eller mindre tilbage i Antal af Aasøider, men i øvrigt i allerbedste Forfatning, saasom Vinteren har været særdeles mild.
- 2 Med Quægavlen forholder det sig ligeledes som med Faarene.
- 3 Hiskeriet har i det Hele taget været udmærket godt, saasom Væiret har været saa godt at man næsten jævnlige har kundet være paa Fiskeri.
- 4 Helbredstilstanden har i det Hele taget været god.
- 5 Intet mærkeligt ...

Hvilket ...

Skaale den 16. April 1856

Underdanig S.J. Weihe

att. Dahlerup

F.A. J. Litr. X Nr. 36?

-

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sýsselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Sommer 1856

/Øverste del ej på foto/ Det var til VA

Ifølge Det høie Amts Ordre ... følgende Indberetning:

- 1 Faar og Quægavlen er i middelmaadig Stand.
- 2 Hjemmekornet er som et ringe Middelaar. Kartofflerne noget bedre.
- 3 Fuglefangsten har været meget ubetydelig.
- 4 Fiskeriet har været temmelig godt.
- 5 Sundhedstilstanden har været sædvanlig god.
- 6 Intet mærkeligt ...

Hvilket ...

Skaale den 10. November 1856

Underdanig ///

Vinter 1856-57

Ifølge det høje Amts Ordre ... følgende Indberetning:

- 1 Faareavlen er i middelmaadig Forfatning. Quægavlen noget bedre.
 - 2 Fiskeriet har været ubetydeligt, saasom Veiret har været jævnlig stormende og hindret at søge denne Fangst.
 - 3 Naar undtages, at en Smitte-Fæber har hersket i Bygden Eide, har Sundhedstilstanden været sædvanlig god.
 - 4 Som mærkeligt eller usædvanligt Tilfælde anføres, at en Baad omkom i Skaalefjordsbugten den 18. Febr. sidstledne, hvorved en Mand og en Dreng druknede.
 - 5 Ingen Uskik...
- Ovenstaaende ...

Skaale den 6. April 1857

Underdanig S.J. Weihe

Vedbyrdige

Herr Sorenskriver Rehling, const. Amtmand.

F.A. J. Litr. X 1410

-

Sommer 1857

Ifølge det høje Amts Ordre ... følgende Indberetning:

- 1 Faare Avlen er i god Stand, og Slagtet har ogsaa været temmelig godt.
- 2 Quægavlen er i bedste Forfatning.
- 3 Kornet er særdeles godt, men i mængde kun middelmaadigt. Kartofflerne gave ogsaa kun middelmaadig Afgrøde.
- 4 Fuglefangst blev i sidstafvigte Sommer ikke forsøgt.
- 5 Fiskeriet har været middelmaadigt.
- 6 Sundhedstilstanden har været sædvanlig.
- 7 Som mærkeligt eller usædvanligt Tilfælde kan anføres, at en Baad omkom mellem Thorshavn og Næs Præstegaard hvorved 6 mand druknede. Nogen Uskik eller Uorden har ikke beviisligen fundet Sted i det anførte Tidsrum.
Hvilket jeg ikke undlader hermed, allerærbødigst at indberette til Det høie Amt.

Skaale den 31. October 1857

S.J. Weihe

S.T.

Det høie Amt paa Færøe

F.A. J. Litr. Y Nr. 285

-

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sýsselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Vinter 1857-58

Ifølge det høje Amts Ordre ... følgende Indberetning:

- 1 Faareavlen er endnu i god Stand. Quægavlen ligeledes.
- 2 Fiskeriet har været middelmaadigt.
- 3 Sundheds Tilstanden har været sædvanlig god.
- 4 Som usædvanligt Tilfælde kan anføres, at en Baad fra Funding i November Maaned forrige Aar omkom tæt ved Landet, hvorved en Mand og et Fruentimmer druknede. Nogen Uskik eller Uorden, har ikke beviisligen fundet Sted i det anføret Tidsrum. Hvilket hermed allerærbødigst indberettes til Det høie Amt.

Skaale den 3. April 1858

Underdanig S.J. Weihe

S.T.

Det høie Amt paa Færøe.

-

Sommer 1858

Ifølge det høje Amts Ordre ... følgende Indberetning:

- 1 Faareavlen er i middelmaadig Stand. qav derimod i god Stand.
- 2 Hjemmekornet er i det Hele taget som et ringe Middelaar, og saaledes ujævnt, efter Bøigdernes beskaffenhed. Kartofflerne ligeledes.
- 3 Fiskeriet har været nogenlunde godt.
- 4 Fuglefangst meget ubetydelig.
- 5 Sundhedstilstanden har været sædvanlig.
- 6 Intet mærkeligt

Hvilket ...

Skaale den 13. October 1858

Underdanig S.J. Weihe

///

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Ifølge det høje Amts Ordre ... følgende Indberetning:

- 1 Faareavlen er i en svækket Forfatning, paa Grund af Vinteren har været streng siden midten af Januar Maaned.
 - 2 Quægavlen er i temmelig god Stand.
 - 3 Sundhedstilstanden har i det Hele taget været god.
 - 4 Fiskeriet var i forledne Efteraar godt, men har siden Nytaar været ubetydelig paa Grund af det ugunstige og ofte strenge Væir.
 - 5 Intet mærkeligt ...
- Hvilket ...

Skaale den 2. April 1859

Underdanig S.J. Weihe

Højvelbaarne

Herr Amtmand Dahlerup. Ridder af Dannebrog.

F.A. J. Litr. Y Nr. 1494

-

Sommer 1859

Ifølge det høje Amts Ordre ... følgende Indberetning:

- 1 Faare Avlen er i middelmaadig Stand: Quægavlen derimod i godt Stand.
- 2 Hjemmekornet er i det Hele taget som et ringe Middelaar. Kartofflerne noget bedre, men Enkelte klage over den sædvanlige Kartoffel Sygdom.
- 3 Fiskeriet har været middelmaadigt.
- 4 Sletingen Fuglefangst.
- 5 Sundhedstilstanden har været sædvanlig.
- 6 Intet mærkeligt ...

Hvilket ...

Skaale den 25. October 1859

Underdanig S.J. Weihe

S.T.

Det høie Amt paa Færøe

F.A. J. Litr. 1933

-

Vinter 1859-60

Ifølge det høje Amts Ordre ... følgende Indberetning:

1 Faareavlen er i en daarlig Tilstand, paa Grund af den strenge Vinter, Quægavlen er ogsaa kun i en maadelig Forfatning, da Høemangelen er temmelig almindelig.

2 Fiskeriet vilde have været godt, men Veiret har hidindtil for det meste været ugunstigt.

3 Sundhedstilstanden har ikke været og er endnu ikke god.

4 Intet mærkeligt ...

Hvilket ...

Skaale den 4. April 1860

Underdanig S.J. Weihe

S.T. Det høje Amt paa Færøe

F.A. J. Litr. Z N 68

-

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sýsselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Sommer 1860

Ifølge det høje Amts Ordre ... følgende Indberetning:

- 1 Faareavlen er med Hensyn til Aasøiden i middelmaadigt Stand, men Slagtet er baade lidet og ringe. Quægavlen er i middelmaadig Forfatning.
- 2 Hjemme Kornet er ikke det halve af hvad man kunde vente sig, og i mange Bøigder næppe brugeligt til Menneskeføde.
- 3 Fuglefangst har været ubetydelig.
- 4 Fiskeriet kan ansees middelmaadigt.
- 5 Helbreds Tilstandet har været godt, men i den sidste Tid har den bekendte Halsesygge angrebet Enkelte.
- 6 Intet mærkeligt ...
Hvilket ...

Skaale den 10. Oktober 1860

S.J. Weihe

///

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtssordre af 23. nov. 1830

Vinter 1860-61

/Manglar/

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Sommer 1861

Ifølge det høje Amts Ordre ... følgende Indberetning:

- 1 Faareavlen er i temmelig god Stand. Slagtet er i Antal som et godt Middelaar, men udmærket godt. Quægavlen er i middelmaadig Forfatning.
- 2 Hjemmekornet er middelmaadig godt. Kartofflerne noget bedre.
- 3 Slet ingen Fuglefangst.
- 4 Fiskeriet har ikke været godt.
- 5 Sundheds Tilstanden har i det Hele taget været god, dog har den bekjendte Halsesyge af og til ytret sig.
- 6 Intet mærkeligt ...

Hvilket ...

Skaale den 25. October 1861

Underdanig S.J. Weihe

S.T.

Det høie Amt paa Færøe

F.A. J. Litr. Z N 1082

-

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsofdre af 23. nov. 1830

Vinter 1861-62

/Manglar/

Sommer 1862

Ifølge det høje Amts Ordre ... følgende Indberetning:

- 1 faver i god Stand, men Slagtet er kun i middelmaadig godt. Quægavlen er i middelmaadig Forfatning.
- 2 Hjemmekornet er som et godt Middelaar, Kartofflerne noget ringere.
- 3 Slet ingen Fuglefangst.
- 4 Fiskeriet har været middelmaadigt.
- 5 Sundhedstilstanden har i det Hele taget været god, dog har den bekjendte Halsesygge hist og her yttret sig.
- 6 Som mærkeligt eller usædvanligt Tilfælde kan anføres, at en Dreng i Funding paa 15 Aar i f.M. blev bortskyllet af Brændingen idet han stod paa Seieberg tillige med 3 andre Drengene. Nogen Uskik eller Uorden har ikke beviisligen fundet Sted i det anførte Tidsrum. Hvilket ...

Skaale den 15. October 1862

Underdanig S.J. Weihe

Til Færø Amt

ad F.A. J. 1862 J. No 1943

-

Hoslagt tillader jeg mig at tilstille Deres Højvelbaarenhed den befalede Halvaars Indberetning, samt den befalede Attest til Amtsfattigkassen for sidst afvigte quartal.

En lignende Atest for de foregaaende Aariger kan jeg til denne Tid ikke indsende.

Skaale den 16. November 1862

Underdanig S.J. Weihe

att Holten

F.A.j 1862 Z no 1943

-

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtssordre af 23. nov. 1830

Vinter 1862-63

Sommer 1863

Vinter 1863-64

/mangla/

Sommer 1864

Indberetning om

Østerø Syssels Forfatning i halvaaret fra 1. ste April til 30.te September 1864, i Henhold til Amtsordre af 30.te November 1830

1. Sundhedstilstanden: Denne har i det hele været taalelig god, skjøndt de Fleste i temmelig høj Grad og gjentagne Gange i Sommer har været angrebne af den saakaldte Krim, ligesom ogsaa Halssygen (Diphtheritis) har yttret sig paa flere Steder, dog i mildere Grad, saavel som et Slags kortvarende Udslæt, Rødlinger eller røde Hunde kaldet, af hvilken sidste Syge ikke saa faa Mennesker have været angrebne.

2. Næringsveje.

a. Faareavlen er i taalelig god Stand, skjøndt Antallet af Slagtefaarene paa Grund af det haarde Foraar er ubetydeligt paa mange Steder.

b. Kvægavlen Denne, der i sidste Vinter paa de fleste Steder var kommen i en ussel Forfatning, begynder atter at komme paa Fode. Høhøsten har paa de fleste Steder været god..

c. Fuglefangsten. har været ubetydelig.

d. Agerdyrkning:

1. Kornavlen er i flere af de sydlige Bygder i Sysselet ganske god, hvorimod den navnlig paa Nordsiden er

@ F.A. J. 1864 Nr. 684

-

ubetydelig og kan i det hele anslaaes til et knapt Middelaar.

2. Kartoffelavlen. Denne tegner til at give udbytte som i et godt Middelaar.

e. Fiskeriet har, saavidt jeg har bragt i erfaring, været meget godt paa de fleste Steder.

3. For øvrigt er der intet...

Dog kan jeg ikke undlade at anføre, at klager over Fisketiendens slette Erlæggelse bestandig tiltage, ligesom det ogsaa er, at Tienden i de fleste Bygder bestandig formindsker, uagtet Fiskeriudbyttet tiltager, og jeg nærer derfor det Haab, at Fisketiendens Erlæggelse *in natura* ved Det høie Amts gode Foranstaltning snart maa ophøre, og er dette ønskeligt ikke alene for Tiende-Eierens Skyld, men især for Befolkningens egen Skyld, da de nuværende Forhold i høj Grad maa virke demoraliserende, navnlig paa den yngre og tilvoxende Deel af samme, der saa at sige fra Barndommen af, bliver indviet i alle de Misbrug, der finder Sted ved Tiendens Erlæggelse og de mange Kneb og Sofismer, der anvendes for at skjule og undskylde dette Forhold.

Solmunde, den 10 Oktober 1864.

D.J. Danielsen

-

Vinter 1864-65

Indberetning om

Østerø Syssels Forfatning ...

Halvaaret fra 1. Oktober 1864 til 31. Marts 1865

1. Sundhedstilstanden har i det Hele taget været god. Af den sædvanlige Omgangssyge Krim have saavel i Efteraaret som nu i Foraaret de fleste lidt, dog ikke i nogen betydelig Grad. Guulsothar i mange Bygder har i mange Bygder hersket som en almindelig Barnesyge og i Bygden Næs have Beboerne i 3 Huse været angrebne af Typhus.

2. Næringsveje.

a. Faareavl. Skjøndt Faarene paa mange Steder have lidt en Deel ved den snefulde Vinter, er Faareavl dog i ganske god Stand. Besætningen er paa de fleste Steder fuldtallig, og dersom ikke altfor haardt Veirlig indtræffer i den forestaaende Læmmetid har man Udsigt til et betydeligt Antal Slagt.

b. Kvægavl. Denne er endnu ikke ganske kommen i Stand efter den betydelige Formindskelse, den i Høsten 1863 undergik, men er dog jævnt tiltagende. Vinterfoderet vil paa de fleste Steder være tilstrækkeligt.

c. Fuglefangst er paa denne Aarstid ingen.

d. Agerdyrkning.

1. Kornavl. Denne der ifølge min sidste Indberetning, ventedes at blive som i et knapt Middelaar, viste sig, efter at Indhøstningen var tilendebragt, at være endnu ringere. Det var kun i Næs Sogn, at man erholdt noget Korn. I de fleste andre Sogne var Kornhøsten saa ubetydelig, at den næsten ingen hjælp afgav i Husholdningen, der det indvundne Korn var baade lidet og daarligt.

2. Kartoffelavl. Denne var paa de fleste Steder god i Efteraaret og i det hele som i et godt Middelaar.

e. Fiskeri. Dette har i det Hele taget været meget godt. Navnlig har dette været
F.A. J. 1865 No. 187

Tilfældet i de nordligere Bygder i Sysselet, lige fra Leervig til Eide, hvor man hele Efteraaret og Vinteren igennem har fanget en mængde Smaatorsk og Hyse (Kuller). Ligeledes har Vaarfiskeriet efter stor Torsk paa disse steder været ualmindelig godt. I de sydlige Bygder i Sysselet har Udbyttet været mindre betydeligt paa Grund af at de siden Efteraaret stadig herskende østlige Vinde, der meget have hindret disse Bygders Beboere fra at komme paa Fiskeri, dog er der, naar Veiret har tilladt det, paa disse Steder fisket en Del Smaatorsk og i den samme Tid betydeligt af Hyser.

3. Mærkeligt eller Usædvanligt vides intet ...

pt. Thorshavn den 3. April 1865

DJ Danielsen

Sommer 1865

Indberetning om Østerø Syssels Forfatning ...

- 1 Sundhedstilstanden har i det Hele taget været god. Ingen Sygdomme har grasseret.
- 2 Næringsveje.
 - a. Faareavlen er i meget god Stand og Antallet af Slagtefaar betydeligt.
 - b. Kvægavlen er ligeledes for Tiden i god Stand. Høhøsten har derimod ikke været heldig, idet det indbjergede Kvantum Hø antages at være omtrent 1/5 mindre end forrige Aar, og sammes kvalitet er ogsaa en deel forringet ved det under Indhøstningen herskende Regnveir. Man vil derfor blive nødt til at formindske Kvægbesætningen en Deel paa Grund af Vinterfoderets Utilstrækkelighed.
 - c. Fuglefangst har været ubetydelig.
 - d. Agerdyrkning
 - aa kornavlen tegnede i Sommer til at blive god, men ved det i Efteraaret herskende Uveir ere Agrene blevne næsten ødelagte, saa at Kornhøsten paa de fleste Steder bliver ubetydelig.
 - bb Kartoffelhøsten tegner til at blive ret god.
 - e. Fiskeriet har paa de fleste Steder været godt.
3. For øvrigt vides intet mærkeligt...

Solmunde d. 9. Oktober 1865
DJ Danielsen

@ F.A. J. 1865 No. 544

-

Vinter 1865-66

Indberetning om Østerø Syssels Forfatning ...

1. Sundhedstilstanden har i det Hele taget været god, ingen almindelige eller smitsomme Sygdomme har hersket.
2. Næringsveje
 - a. Faareavlen er ved den ualmindelige strenge Vinter og især paa Grund af det siden December næsten uafbrudt herskende Storm. Sne- og Frostveir kommer i meget Stand. Allerede nu er største Delen af de i Efteraaret tilsatte Lam og en Del af Moderfaarene døde og Faarebesætningen er i det Hele saa elendig og udmagret, at man har Grund til at befrygte, at ikke Halvdelen af de Faar, der befandt i Efteraaret, ville overleve Vinteren og navnlig vil dette blive Tilfældet i den nordlige Halvdel af Sysselet.
 - b. Kvægavlen er for Tiden i daarlig Stand. Besætningens Antal er en Del mindre end i almindelige Aar, da Høhøsten ikke var heldig, men da man paa de fleste Steder har anvendt en betydelig Del af Høet til Faarene, vil der til Foraaret næsten overalt blive Fodermangel.
 - c. Fuglefangst er paa denne Aarstid ingen.
 - d. Agerdyrkning
 - aa. Kornavl. Udbyttet af denne blev, saaledes som det ifølge min sidste Indberetning tegnede til, ganske ubetydelig over hele Sysselet.
 - bb. Kartoffelhøsten gav i Efteraaret Udbytte som i et godt Middelaar.
 - e. Fiskeriet har, navnlig paa Grund af det uheldige Veirlig, været ubetydeligt paa de fleste Steder.
- 3 Som mærkelig Tildragelse indberettes, at i Vinter er en stor Steen rullet ned fra Fjeldet og ud i Vandet, ca. 70 Favne'sønden for "Sandalaide", (en liden udpynt godt 1/8 Miil søndenfor Øre). Stenen ligger ca. 8 Favne fra Land paa 2 Favnes Dyb ved almindelig Vandstand; den er i Flodtiden ganske under Vand og kommer ved Ebben over Vandskorpen. Denne Steen ligger saaledes meget farlig for Baade, der passere
@ F.A. J. 1866 No. 198

-
Langs med Østerø-Landet, og jeg har desaarsag ladet stedet betegne ved et paa Landet lege indenfor oprejst Trækors samt underrettet Beboerne af Sysselet derom. Da de ovennævnte paa Landet satte Mærke mulig ikke er tilstrækkeligt til at betegne Stedet., navnlig for fremmede Baade, tillader jeg mid tjenstærbedigst an henstille til Det høie Amts Afgørelse, om det ikke skulde være hensigtsmæssigt, at der paa selve Stenen blev sat et Jernkors til yderligere Betyggelse. Omkostningerne anslaaes til c. 3 á 4 Kr.

- Bevislig Uorden eller Misbrug vides ikke at have fundet Sted.

pt. Thorshavn d. 31. Marts 1866
DJ Danielsen

Sommer 1866

I henhold til Det høie Amts Ordre

1. Sundhedstilstanden har i det Hele taget været almindelig god; ingen smitsomme Sygdomme har hersket.
2. Næringsveje:
 - a. Faareavlen er i daarlig Forfatning. Faarebesætningen kan ansættes til omtrent Halvdeelen af, hvad der var forrige Høst, Antallet af Tillægsfaar er ikke tilstrækkeligt, og Slagtet – noget over 2000 stkr – er ikke $\frac{1}{4}$ mod ifjor.
 - b. Kvægavlen er i god Stand og Vinterfoderet næsten overalt tilstrækkeligt.
 - c. Fuglefangst har været ubetydelig.
 - d. Agerdyrkning:
 - aa. Kornavlen er næsten overalt ubetydelig, ///
... sydlige Bygder, hvor Kornhøsten paa flere Steder er ret god.
 - bb. Kartoffelhøsten tegner til at blive god.
 - e. Fiskeriet har paa de fleste Steder været godt.
3. For øvrigt vides ikke ...
Hvilket hermed ...

Solmunde, d. 20. Oktober 1866

DJ Danielsen

Højvelbaarne Hr. Amtmandens tmand Holten, RaD pp.

F.A. J. 1866 No. 772

-

Vinter 1866-67

I henhold til ...

1. Sundhedstilstanden har i det Hele taget været god, dog har i den sidste Tid i Bygderne Eide og Øre vist sig en Kighoste lignende Epidemi, hvoraf navnlig Børn have været angrebne i en mild Grad.

2. Næringsveje:

a Faareavlen er, saaledes som jeg i min sidste Indberetning har anført, i maadelig Forfatning, dog maa jeg bemærke, at den snefulde Vinter ikke endnu synes at have havt nogen skadelig Indflydelse paa de tiloverblevne Faar, der udgjøre omtrent halvdelen af den tidligere Besætning.

b. Kvægavlen er i god Stand og antallet af Besætningen i stadig stigen. Tallet paa tiendepligtige Køer i 1864-484 stkr, i 1865-511 stkr, og i 1866-541 stkr.

c. Fuglefangst er paa denne Aarstid ingen.

d. Agerdyrkning:

aa. Kornavlen var næsten overalt ubetydelig, naar undtages Næs Sogn, hvor Kornhøsten var som i et godt Middelaar.

bb. Kartoffelhøsten var paa de fleste Steder god.

e. Fiskeriet har været godt paa de fleste Steder.

3. Mærkeligt ... intet

Hvilket...

Solmunde, d. 6. April 1867

DJ Danielsen

att Holten

F.A. j. 1867 No. 201.

-

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Sommer 1867

/manglar/

Vinter 1867-68

I henhold til ...

1. Sundhedstilstanden har i det Hele taget været god. Kighoste, der i henved 1 Aar grasserede i Sysselet ophørte ganske i Slutningen af f.A.
2. Næringsveje:
 - a. Faareavlen er endnu i middelmaadig Stand paa Grund af det sore Affald de foregaaende Aar, men er dog jævnt tiltagende. Besætningen erholdt betydelig Tilvækst ved Tilsætning sidste Høst og paa Grund af den temmelig milde Vinter er samme næsten overalt endnuuformindsket.
 - b. Kvægavlen er i god Stand, Besætningen fuldtallig og Vinterfoderet tilstrækkeligt.
 - c. Fuglefangst ingen.
 - d. Agerdyrkning:
 - aa. Kornavlen gav paa de fleste Steder lidet Udbytte i Høst, og da derhos Forsyningen af importeret Korn var ubetydelig ved Handelsstederne, har der i Tiden fra Februar til hen i Marts, da Handelsskibene ankom næsten været total Mangel paa Korn.
 - bb. Kartoffelhøsten var almindelig god.
 - e. Fiskeriet har næsten overalt givet ubetydeligt Udbytte

F.A. J. 1868 No. 183

-

3. For øvrigt vides intet ...

Dog kan jeg ikke undlade at bemærke, at der i Ydelsen af Fisketienden bestandig indsnige sig flere og flere Misbrug, saa at der er al Grund til at antage, at Fisketienden inden en kort Tid vil blive næsten uden Betydning for Modtageren.

Hvilket ...

pt. Thorshavn den 11. April 1868

DJ Danielsen

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Sommer 1868

/manglar/

Vinter 1868-69

I Henhold til ...

1. Sundhedstilstanden har i det Hele taget ikke været god. Foruden at ualmindelig heftig Forkølelsessyge (Krímm) flere Gange har hersket, har den i min sidste Indberetning nævnte Syge, der i forrige Sommer begyndte i Funding, efterhaanden udbredt sig og hersket i de fleste Bygder. Af Sygdommen, der har havt en Typhus-lignende Character, have mange været saa stærkt angrebne, at de have været sengeliggende i et længere Tidsrum. Flere have efter Helbredelsen ikke havt Kræfter til at forrette Arbeide.

2. Næringsveje:

a. Faareavlen er i middelmaadig Stand. Som følge af de i den senere Tid herskende Sneestorme med Frost begynder Besætningen allerede at udmagres, ligesom ogsaa ikke Ubetydeligt af samme paa flere Steder er tabt ved Sneskred. Hvis ikke det nu herskende Sneeveir snart ophører vil igjen i Aar betydeligt affald af den langtfra fuldtallige Besætning finde Sted.

F.A. j. 1869 No 186

-

b. Kvægavlen er i almindelig god Stand; dog tegner det til, at Vinterfoderet bliver knapt paa de fleste Steder.

c. Fuglefangst ingen.

d. Agerdyrkning:

aa. Kornavlen var i Høst ganske ubetydelig.

bb. Kartoffelhøsten var middelmaadig.

e. Fiskeriet har paa de fleste Steder været middelmaadigt, men derimod godt i de nordlige Bygder af Sysselet. I den senere Tid har Veirliget ganske forhindret at drive samme, naar undtages enkelte Dage.

Da saavel Indmark som Udmark nu i flere Aar kun har givet ganske ubetydeligt Udbytte, Fiskeri og Grindefangst ligeledes, og Priserne paa de fra Landet udførte Vare er temmelig lave, medens Priserne paa de importerede, til Livets Ophold nødvendige, Kornvare have været ualmindelig høie, er det gaaet saaledes tilbage for Sysselets i Forveien fattige Befolkning, at der kun er liden Udsigt til, at samme kan undgaa total Mangel og Nød, hvis ikke bedre Tider snart kommer. Selv for de fleste af de formuende – og de ere ikke mange – ere Tiderne meget haarde, da disse, hvis Indkomster // ere langt mindre end før, dog have at udrede de forholdsvis høie Skatter og Afgifter, da vil ... den stedse stigende Fattigskat og uagtet alt dette bliver Betydeligt af Gaver uddeelt til de nødlidende, da den ydede Fattighjælp i denne Tid kun for en Deel formaaer at afhjælpe den herskende Nød.

3. Af mærkeligt eller ... intet

Hvilket ...

Solmunde, d. 6. April 1869

DJ Danielsen

Sommer 1869

I Henhold til Det høie Amts Ordre ...

1. Sundhedstilstanden har, skjøndt ingen smitsomme Sygdomme have hersket, ikke været god, idet navnlig hyppige og ualmindelig stærke Forkølelsessyger jævnlig have grasseret.

2. Næringsveje:

a. Faareavlen er, paa Grund af de nu i flere Aar næsten uabrudt gjentagne Affald, i maadelig Stand, skjøndt Besætningen betydeligt vil blive forøget med Tilsætning af Lam i indeværende Høst.

b. Kvægavlen er i temmelig god Stand. Dog har en gradvis aftagen i Besætningens Antal i de sidste Aar fundet Sted, ligesom ogsaa Vinterfoderet i Aar, navnlig hvad angaar Sysselets nordlige Halvdeel, paa Grund af det i Høhøsten herskende uheldige Veirlig, vil blive baade utilstrækkeligt og daarligt.

c. Fuglefangst har været ganske ubetydelig.

d. Agerdyrkning.

aa. Kornavlen tegner til at give ganske ubetydeligt Udbytte og dette endda kun i Sysselets sydlige Deel.

bb. Kartoffelhøsten tegner til at blive middelmaadig i den sydlige Deel, for norden ganske Ubetydelig.

e. Fiskeriet har været godt; paa Nord- og Østsiden ualmindelig heldigt, navnlig i Foraaret.

F.A. J. 1869 No. 627

-

3. Som mærkelige Hændelser anføres, at en Fiskerbaad fra Eide, bemandet med 6 Mand, den 30. April i temmelig godt Veir forulykkede ved at en Styrting fyldte Baaden i det smalle Sund mellem Kjellingen og Eides Koll, og kun en Mand slap med Livet; samt at en Fuglemand fra samme Bygd den 12. Juli nedstyrtede i Havet i Skoren østenfor Eide.

4. Uorden intet ...

Hvilket ...

pt. Thorshavn d. 12. October 1869

DJ Danielsen

-

Vinter 1869-70

I Henhold til ...

1. Sundhedstilstanden har været almindelig god, ingen Sygdomme har grasseret.
2. Næringsveje.
 - a. Faareavlen er i maadelig Stand, dog har i Vinterens Tid intet Affald fundet Sted.
 - b. Kvægavlen er i temmelig god Stand, dog vil Vinterfoderet blive utilstrækkeligt paa de fleste Steder, som sædvanligt. Dette er ikke en følge af Besætningens forøgelse – den er snarere formindsket i samme Tid - , men har sin Grund i at Jordens Dyrkning forsømmes, foranlediget saavel ved de sidste 7 Aars uafbrudte Misvæxt, som Befolkningens forarmede Tilstand, forsømmes, medens Fiskeriet, som afgivende et i ad ikke ligt (?) Livsophold, drives ivrigere end nogensinde. –
 - c. Fuglefangst er ganske ubetydelig.
 - d. Agerdyrkning:
 - aa. Kornhøsten gav ganske ubetydeligt Udbytte overalt.
 - bb. Kartoffelhøsten var middelmaadig.
 - e. Fiskeriet har i Sysselets nordlige og nordøstlige Deel (Eide- Lervig) givet ualmindelig godt Udbytte. I de øvrige Bygder har det været ganske ubetydeligt, og Fattigdom og Mangel er her stegen til en næsten ukjendt Grad.
3. Som mærkelig Hændelse anføres, at en med 4 Personer bemanded Baad fra Saltnæs den 10. December 1869 under Agnfiskeri paa Skaalefjorden, lidt syd for Skaale i forholdsvis godt Veir med sydvestlige Vinde, blev kærtret ved et pludseligt Vindstød. Ved betimelig hjælp fra en i nærheden værende Baad blev imidlertid Mandskabet reddet.
4. Uorden ... intet
Hvilket hermed ...

Solmunde, d. 6. April 1870

DJ Danielsen

att Holten

F.A. J. 1870 No. 186

-

Sommer 1870

I Henhold til Det høje Amts Ordre ...

1. Sundhedstilstanden har været god, ingen smitsom Sygdom har hersket.
 2. Næringsveje:
 - a. Faareavlen er nu atter kommen i almindelig god Stand; dog er Antallet af Slagtefaar, 6009 stkr. kun 2/3 mod i et godt Aar. Dette har sin Grund i, at en Mængde Moderfaar, rimeligen foranlediget ved det i Brunsttiden forrige Aar herskende daarlige Veir, ikke fik Lam i Vaar.
 - b. Kvægavlen er i almindelig god Stand. Antallet af tiendepligtige Køer, 531 stkr, er so i et Middelaar. Høhøsten har givet særdeles godt Udbytte; Veiret i Høhøstningstiden var ualmindelig godt og tørt og Vinterfoderet er næsten overalt rigeligt og almindelig god Beskaffenhed.
 - c. Fuglefangst har været ubetydelig.
 - d. Agerdyrkning:
 - aa. Kornhøsten har i forhold til Udsæden givet særdeles godt Udbytte baade med Hensyn til Kvantitet og Kvalitet. Da imidlertid denne Næringsgren i mange Bygder kun drives med liden Iver, er Udbytte langt fra hvad det kunne have været.
 - bb. Kartoffelhøsten har givet godt Udbytte, og Kartoffelavlen er i det Hele taget i god Stand.
 - e. Fiskeriet har været godt. I de nordlige og
- F.A. J. 1870 No. 712

-
østlige Bygder gav Vaarfiskeriet et ualmindelig godt Udbytte. I Efteraaret har der i Sysselets østlige Bygder været meget god Seifangst, især med Nod.

3. Mærkeligt og Usædvanligt. I dette Halvaar er 22 Mennesker omkommet paa Søen: den 30. April forliste i en Storm 2 Baade fra Gjøv og 1 fra Tofte med 21 Mand af Øens dygtigste Fiskere, og Natten før 7. f.M. omkom i Lamhauge 1 Mand ved en Baads Kæntring. Endvidere fandtes den 25. Juni en Mand fra Funding død ude paa Marken. Medens Middeltallet af Dødsfald i de 4 foregaaende Aar, beregnet fra 1. October 1865 til 30. September 1869 er 46 Personer aarlig, er her det mærkelige Tilfælde tilstede, at Antallet af Dødsfald i Aaret fra 1. October 1869 til 30. September 1870, uagtet hine 22 Ulykkestilfælde, kun udgjør i alt 43 Personer.

4. Uorden ... intet

Hvilket ...

Solmunde, d. 19. October 1870

DJ Danielsen

att Holten.

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sýsselmanden i Henhold til Amtsortre af 23. nov. 1830

Vinter 1870-71

I Henhold til ...

1. Sundhedstilstanden har været god, ingen almindelige eller smitsom Sygdom har hersket.
 2. Næringsveje:
 - a. Faareavlen er i almindelig god Stand og i Vinterens Løb har intet Affald fundet Sted.
 - b. Kvægavlen er i god Stand.
 - c. Fuglefangst ingen.
 - d. Agerdyrkning:
 - aa. Kornhøsten gav i forhold til Udsæden, godt Udbytte.
 - bb. Kartoffelhøsten ligeledes.

(For øvrigt tillader jeg mig, med Hensyn til ltr 2, a-d inclusive, erbødigst at henvise til min Indberetning af 19 October f.A.)

 - e. Fiskeriet har i Vinterens Løb kun givet ubetydeligt Udbytte og Vaarfiskeriet er hidtil ganske slaaet Fejl.
3. Mærkeligt ..-
 4. Uorden ...

Solmunde, d. 22. April 1871

DJ Danielsen

att Holten

F.A. J. 1871 No. 208

-

Sommer 1871

I Henhold til Det høie Amts Ordre ...

1. Sundhedstilstanden har været god, ingen almindelig eller smitsomme Sygdomme have hersket. Antallet af de indtrufne Dødsfald i dette Halvaar er 8, medens Middeltallet for hvert Halvaar i de sidste 5 Aar har været 23. (Vinter Indberetning af 19 Oktbr. 1870)

2. Næringsveje:

a. Faareavlen er i almindelig god Stand. Antallet af Slagtefaar, derunder **end le tallet??** Præste- og Annexgaarde, hvilke ere tiendefri, 7033 stkr er som i et godt Middelaar.

I de foregaaende 7 Aar har Antallet af Slagtefaar i det hele været:

1864	6912 stkr.
1865	9153
1866	2233
1867	4735
1868	5723
1869	4571
1870	6009

(Den i Østerø Syssel ydede Uldtiende udgjør for de 16 Aar 1838 - 1853, beregnet efter Middeltallet 90 Vaager aarlig; for de 16 Aar 1856 - 1871 er Middeltallet kun 79 Vaager aarligt /: Oplysninger for Aarene 1854 + 1855 er bortkommen:/. For de 8 Aar fra 1845 - 1852 er Middeltallet af den ydede Uldtiende 100 Vaager aarlig, For de 8 sidste Aar 69 Vaager aarlig, og for de 6 sidste Aar kun 60 Vaager)

b. Kvægavlen er i almindelig god Stand. Antallet af tiendepligtige Køer 572 stkr er som et godt Middelaar i Nutiden, skjøndt Antallet forhen, da man lagde mere Vind paa Jordens dyrkning, og mindre paa Fiskeriet, var betydeligt

F.A. J. 1871 No. 562

-

større. I de foregaaende 7 Aar har Antallet af tiendepligtige Køer været:

1864	484 stkr.
1865	511
1866	541
1867	560
1868	549
1869	519
1870	531

(For Aarene 1838 - 1853 var det aarlige Middeltal af tiendepligtige Køer 578 stkr. For Aarene 1856 - 71 er det 561 stkr. For de 8 Aar 1845 - 1852 er Middeltallet - 585 stkr. og for de sidste 8 Aar kun 529 stkr Aarlig. I Aaret 1847 blev der ydet Tiende af 630 Køer, i 1848 af 637.)

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

c. Fuglefangst har været ubetydelig.

d. Fiskeriet har ikke givet betydeligt Udbytte, idet Vaarfiskeriet næsten ganske slog fejl. Udbyttet kan i det Hele taget anslaaes til et knapt Middelaar.

e. Grindefangsten har givet godt Udbytte. Foruden Hval der er tilfaldet Enkelte af Jordehval, Findingshval, er der af Pantehval faldet 12 ½ Skind pr. Baad eller ½ Skind pr Person, hvilket for Sysselets af 2450 Personer bestaaende Befolkning har udgjort en Indtægt af ca. 5000 rd. (eller ?

4. Agerdyrkning:

aa. Kornavlén har givet ualmindelig godt Udbytte. I Næs Sogn, hvor Jordens Dyrkning endnu ikke forsømmes, er der, Præste- og Annexgaarden iberegnet, høstet c. 290 Tønder Korn til en Værdi af c. 2000 rdl. – Imidlertid falder i den nævnte Sogn 2/5 á halvdeelen af det hele Kornudbytte ... som Eksempel paa, hvor ulige Jordens Dyrkning drives her i Sysselet, skal jeg anføre, at medens Glivre med Udflytterbygden Saltangeraa, der har en Befolkning af 80 Mennesker, har høstet over 90 Tndr. Korn, har Funding med en Befolkning paa 104 Mennesker høstet maaske ¾ Tnd.

bb. Kartoffelhøsten tegner ligeledes til at give et særdeles godt udbytte, der dog betydelig forringes ved at Kartoffelsygen paa de fleste Steder har været tilstede i større eller mindre Grad

3. Mærkeligt ... intet

4. Uorden ... intet

Hvilket ...

Solmunde, d. 7. November 1871

DJ Danielsen

-

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Vinter 1871-72

I Henhold til Det høie Amts Ordre ...

1. Sundhedstilstanden har i det Hele taget været god. Naar undtages Bygden Lervig, hvor Typhus har hersket i en mild Grad, har ingen almindelig eller smitsomme Sygdomme grasseret.
2. Næringsveje:
 - a. Faareavlen er i almindelig god Stand og i Vinterens Løb har intet Affald fundet Sted.
 - b. Kvægavlen er i god Stand.
 - c. Fuglefangst Ingen
 - d. Agerdyrkning,
 - aa. Kornhøsten gav i forhold tiul Udsæden godt Udbytte.
 - bb. Kartoffelhøsten ligeledes.

(Med Hensyn til Post 2, a-d henvises i øvrigt til min fuldstændige Indberetning af 7. November 1871.)

 - e. Grindefangst. Ingen.
 - f. Fiskeriet, har kun givet ubetydeligt Udbytte, og Vaarfiskeriet slog ganske fejl.
3. Mærkeligt mm ... intet
4. Uorden ... intet

Solmunde, d. 31. Mai 1872

DJ Danielsen

Til Færø Amt

F.A. J. 1872 No. 308.

-

Sommer 1872

I Henhold til Det høie Amts Ordre ...

1. Sundhedstilstanden har i det Hele taget været almindelig god. Smitsomme Sygdomme have ikke hersket.
 2. Næringsveje.
 - a. Faareavlen er i god Stand og Besætningen paa de fleste Pladser fuldtallig.
 - b. Kvægavlen, ligeledes
 - c. Fuglefangst, har været ubetydelig.
 - d. Agerdyrkning.
 - aa. Kornavlen gav middelmaadig Udbytte.
 - bb. Kartoffelavlen: Udbyttet heraf var godt.
 - e. Fiskeriet har i det Hele taget givet middelmaadigt Udbytte.
 3. Mærkeligt ... intet
 4. Uorden ... intet
- Hvilket ...

Solmunde, d. d. 20 Novbr. 1872

DJ Danielsen

Højvelbaarne Hr. Amtmand Finsen

F.A. J. 1872 No. 694.

-

Vinter 1872-73

I Henhold ...

1. Sundhedstilstanden har ikke været god. Skjøndt egentlig ingen smitsomme Sygdomme have grasseret, har der dog paa mange Steder hersket megen Sygelighed og Antallet af de i Halvaaret indtrufne Dødsfald, 33, er omtrent dobbelt saa stort som sædvanligt.
2. Næringsveje.
 - a. Faareavlen er i god Stand og Besætningen næsten overalt fuldtallig.
 - b. Kvægavlen ligeledes
 - c. Fuglefangst, ingen.
 - d. Agerdyrkning.
 - aa. Kornavl Med Hensyn hertil henvises til min Indberetning af 20. Novbr.
 - f.A.
 - bb. Kartoffelavlen do
 - e. Fiskeriet har givet ualmindelig godt Udbytte af Kuller (Hísur), hvorimod det egentlige Vaarfiskeri efter Torsk hidtil har været ganske ubetydeligt.
3. Mærkeligt ...
4. Uorden ...

Solmunde, d. 5. April 1873

DJ Danielsen

Til Amtmanden over Færøerne

F.A. J. 1873 No. 254

-

Sommer 1873

I Henhold til ...

1. Sundhedstilstanden har været god og ingen smitsomme Sygdomme har hersket.
 2. Næringsveje
 - a. Faareavlen er i god Stand, og Besætningen paa de fleste Steder fuldtallig.
 - b. Kvægavlen ligeledes.
 - c. Fuglefangst ganske ubetydelig
 - d. Agerdyrkning
 - aa Kornavlen gav i det Hele taget middelmaadig Udbytte.
 - bb. Kartoffelavlen var god.
 - e. Fiskeriet har været middelmaadigt.
 3. Mærkeligt ...
 4. Uorden ...
- Hvilket ...

Solmunde, d. 16. Decbr. 1873

DJ Danielsen

Højvelbaarne

Hr Amtmand Finsen

F.A. J. 1873 No. 871.

-

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtssordre af 23. nov. 1830

Vinter 1873-74

/slut for denne serie af doc fotos/

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Sommer 1877

I Henhold til det høje Amts Ordre af 30. November 1830 meddeles herved ærbødigst følgende Indberetninger om Østerø Syssels Forfatning i Halvaaret fra 1. April til 30. Septbr. 1877:

1. Sundhedstilstanden har været god; ingen smitsomme Sygdomme have hersket.
2. Næringsveje
 - a. Faareavlen er paa Grund af det i forrige Vinter indtrufne Affald paa mange Steder endnu i maadelig Forfatning. Antallet af Slagtefaar, 4173 Stkr. er omtrent det halve af et Middelaars Slagt.
 - b. Kvægavlen er i almindelig god Stand, skjøndt Høhøsten var noget knap. Antallet af Tiendepligtige Køer var 578 Stkr, hvilket er noget bedre end et Middelaar.
 - c. Fuglefangst ingen.
 - d. Agerdyrkning: Kornhøsten gav middelmaadigt Udbytte. Kartoffelhøsten var særdeles god.
 - e. Fiskeriet har næsten ganske slaaet fejl.
3. Af mærkeligt eller usædvanligt vides intet at være indtruffet.
4. Nogen særdeles Uorden eller Misbrug vides ikke at være indtruffet.

Solmundefjord 2. Januar 1878

H. Danielsen sign

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Vinter 1877-78

I Henhold til det høje Amts Ordre af 30. November 1830 meddeles herved ærbødigst følgende Indberetninger om Østerø Syssels Forfatning i Halvaaret fra 1. Oktbr. 1877 til 31. Marts 1878:

1. Sundhedstilstanden har været god; med undtagelse af to tilfælde af Typhus have ingen smitsomme Sygdomme hersket.
 2. Næringsveje
 - a. Faareavlen er paa Grund af foregaaende Aars Affald paa flere Steder i Middelmaadig Stand, idet Besætningen er mindre end den bestemte.
 - b. Kvægavlen er i almindelig god Stand.
 - c. Fuglefangst ingen.
 - d. Agerdyrkning: Kornavl og kartoffelavl: Med Hensyn hertil henvises til min Indberetning af 2. Januar dA. [dette aar]
 - e. Fiskeriet har givet ganske ubetydeligt Udbytte nu i 3 Aar efter hinanden og som Følge deraf har der i den samme Tid været megen Trang hos den større Del af Befolkningen.
 3. Af mærkeligt eller usædvanligt vides intet at være indtruffet.
 4. Nogen særdeles Uorden eller Misbrug vides ikke at have fundet Sted.
- Solmundefjord 1. Juni 1878, sign Danielsen
-

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sýsselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Sommer 1878

I Henhold til det høje Amts Ordre af 30. November 1830 meddeles herved ærbødigst følgende Indberetninger om Østerø Syssels Forfatning i Halvaaret fra 1. April til 30. Septbr. 1878:

1. Sundhedstilstanden har ikke været god. Forkølelssygdomme med Brystbetændelse, der navnlig angreb Børn, grasserede paa flere Steder i Sommer. I den senere Tid har Kighosten udbredt sig over hele Øen og nogle Børn ere døde af den. Difteritis har hersket paa Selletrød. Forkølellestilfælde, forbundne med stærk Hoste, klages nu paa mange Steder over.
2. Næringsveje.
 - a. Faareavlen begynder nu at komme i bedre Stand end den i de sidste Aaringer har været. Indeværende aars Uldtiende udgjør 81 v. 32 ½ # og Slagtet 6551 stkr. hvilket maa ansees for et knapt Middelaar.
 - b. Kvægavlen er i almindelig god Stand. Antallet af tiendepligtige Køer er 595 stkr, hvilket er et særdeles godt Aar nu for Tiden.
 - c. Fuglefangst, ubetydelig.
 - d. Agerdyrkning. Saavel Kornavlen som Kartoffelavlen gave Udbytte som i et godt Middelaar.
 - e. Fiskeriet har givet ualmindelig lidet Udbytte, naar undtages Sejffiskeriet med Nout, hvilket har været særdeles godt paa de fleste af de Steder, der egne sig dertil, skjøndt Udbyttet af dette Fiskeri i det hele taget er langt mindre end det vilde have været, naar Adgangen hertil var fri for Alle i lighed med Sildefiskeriet. En Lov om Noutkastning imødeses derfor med længsel og navnlig af Sysselets fattige Befolkning.
3. Af mærkeligt eller usædvanligt – intet
4. Nogen særdeles Uorden eller Misbrug vides ikke at have fundet Sted.

Solmundefjord 1. Nov. 1878

sign Danielsen

Vinter 1878-79

I Henhold til det høje Amts Ordre af 30. November 1830 meddeles herved ærbødigst følgende Indberetninger om Østerø Syssels Forfatning i Halvaaret fra 1. Oktbr. 1878 til 31. Marts 1879

1. Sundhedstilstanden. Forkølelsessygdomme med stærk Hoste have grasseret paa de fleste Steder. Kighosten har hersket næsten overalt i syssellet fra September d.A. til henad Foraaret, da den ophørte. Kighosten og de i Forbindelse med eller som Følge af den optraadte Sygdomme, navnlig Bryst- og Lungebetændelse, have bortrevet c. 25 Børn. Af Kighoste ere 5 Børn døde. Difteritis er optraadt paa enkelte Steder. Typhoid Feber har hersket paa Ejde,
2. Næringsveje
 - a. Faareavlen, der efter i flere Aar at have været i middelmaadig Forfatning paa Grund af haarde Vintre og uheldigt Foraarsveir, var i Efteraaret kommet i nogenlunde Stand. I det i Vinter herskende haarde og langvarige Snevejr gik paa mange Steder en stor Del Faar tabte, idet de dels nedstyrtede i Havet, dels und... (udmagrede?) og senere Henad Foraaret hungrede ihjel. Den tilbageværende Del af Besætningen befandt sig ved Læmmetidens Begyndelse i meget udmagret Tilstand, hvoraf Følgen har været, at en stor Del af de Lam, der fødtes, var døde efter kortere eller længere Tids forløb. I de sidste 30 Aar har den højeste Faaretiende været i 1851, nemlig 119 Vog 16 #, altsaa slagtet 9555 stkr., den laveste i 1866: 25 vog 15 #, slagtet 2033 Stkr. Efter hvad jeg har Grund til at antage kan der i Aar ikke ventes højere Faaretiende end i 1866, maaske enddog mindre. Som Bevis for at Faaretienden har været betydelig mere end nu, skal jeg anføre, at i tiaaret 1844-53 var det aarlige Middeltal af Ulldtienden 95 v. 31 # med 7667 Slagt aarlig. Medens Middeltallet i de sidste 15 Aar er 75 v 25 ½ #, 6056 Stkr. Slagt aarlig. - Foruden de senere Aars uheldige Vejrlig bidrager selv... lig mindre god Røgt nu end før, Forsømmelse af Hagernes opskæring, ... , en Del til Faarebesætningernes formindskelse. - I ældre Tider skal saavel Faarebesætning som Røgt have været langt højere end i dette Mandsminde og har Haugen kunnet bære den "gamle Skiben". De Frugter Øen giver og har givet, stå altsaa i omvendt Forhold til Folkemængden, der i 1782 var 1040, i 1823 = 1363, i 1857 = 2139 og i 1879 er 2757.
 - b. Kvægavlen er i almindelig god Stand og Antallet af Tiendepligtige Køer f. A. 595 Stkr. er det højeste det har været nu i mange Aar, i 1864 var det kun 484, men er siden den Tid jævnt steget. Middeltallet af tiendepligtige Køer udgjorde 1844-53 aarlig 589 Stkr., i de sidste 15 Aar kun 546 Stkr. aarlig. I 1851-53 blev aarlig tindet 616 Køer, i 1848 endog 632 Stkr. Kunde Kotienden i 1848 være 632 Stkr., burde den nu, naar alle de Trøer, der siden den Tid ere indlagte og opdyrkede, tages med i Beregningerne, vistnok kunde være over 700 Stkr. Heraf vil formentlig ses, hvor utilbørlig Landvæsnet i den senere Tid tilsidesættes for Fiskeriets Skyld.
 - c. Fuglefangst ingen
 - d. Agerdyrkning. Med Hensyn til Udbyttet af Korn og Kartoffelavl henvises til min sidste Indberetning af 1. Novbr. f. A. - I øvrigt bemærkes, at Agerdyrkingen i Sysselets sydlige Bygder, der ligger mindre heldig for Fiskeriet, navnlig Næs og Sjøv Sogne, drives med betydelig større Flid end i de andre Sogne, hvor alt andet sættes til side for Fiskeriets Skyld. Korntienden i begge disse Sogne udgjorde i sidste Aar, der var et af de frugtbare Aar, tilsammen c. 6 ¾ Tdr. i hver ⅓ Del, lige saa meget som der blev tiendet i de 5 øvrige Sogne tilsammenlagte. Jeg har dog hørt fortælle for vist, at der for en 30 Aar tilbage i Tiden skal være tiendet 6 ⅔ Tdr. i hver ⅓ Del alene i Næs Sogn, og i det hele taget tror jeg ikke at fejle i at der for en 20-30 Aar siden aarlig er bleven høstet dobbelt saa meget her i Sysselet som nu om Stunder. Derimod lægges der mere Vinding paa Kartofflerne nu end før.

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sýsselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

- e. Fiskeriet, har i Vinterens Løb givet ganske ubetydeligt Udbytte, naar undtages Sejffiskeriet med Not, der har været ualmindelig godt. Da saavel Fiskeriet som Grindefangsten nu i flere Aar næsten ganske har slaaet Fejl, befandt største Delen af Befolkningen ved Vinterens Begyndelse i en saa forarmet Tilstand, at den efter min overbevisning, vilde have været udsat for at lide Hunger, ifald ikke en saa ualmindelig Mængde Sej var bleven fanget i Vinter og paa mange Steder var Sejen de fattiges næsten eneste Føde. – Vel har Vaarfiskeriet været betydelig bedre end i Fjor, men udbyttet deraf har forholdsvis kun liden Værdi, da Fisken kun betales med Spotpris af Kjøbmændene, 3 ½ - 2 ½ Øre pr. #, medens Kapiteltaxten er 4-5 Øre.

-

Foruden Fisken betales ogsaa alle de øvrige færøske Varer med en ualmindelig lav Pris af Kjøbmændene, Uldgodset staar saa lavt, at det næsten ikke længere lønner Umagen at forarbejde det, en Tønne Tran har i flere Aar kun kostet 30 Kr., medens den, mærkelig nok, i samme tid er bleven betalt med 40 Kr. paa Island, - hvorimod de udførte Varer vistnok ere meget dyre i Forhold til hvad de koster ved Indkjøbet, navnlig Kornvarerne. Disse uheldige og trykkende Handelsforhold i forbindelse med Faareaffaldet og de slette Fiskeaar have sat Sysselets i Forvejen fattige Befolkning saaledes tilbage at en stor Del af samme er aldeles forarmet og nedsunken i Gjæld til de Handlende. De i Forhold til Befolkningen alt for talrige Smaa-Handlende i Bygderne, der handle for en ubetydelig fast Løn eller endnu ubetydeligere Procenter, - medens Handelen og dens Udbytte i Virkeligheden ejes af danske eller udenlandske Kjøbmænd – ere om muligt endnu værre stillede end Befolkningen. Det vilde vistnok lyde utroligt, om man vilde anføre Størrelsen af de Summer mængden en af de mindre Handlende paa eget Ansvar har udkrediteret uden at have Sikkerhed derfor og uden at kunne vente Betaling, i alt Fald under de nuværende fortrykte Forhold. Rede Penge ere næsten ikke at bekomme ved Handelsstederne og Jordebogs- Afgifter, Amtsrepartitionsfonds-Bidrag, Kommuneskatter, en mængde Lægeregninger m.m. henstaar ubetalte uden Udsigt for Skyldneren til at kunne skaffe Pengene til Veje.

3. Af mærkeligt eller usædvanligt: intet

4. Nogen særdeles Uorden eller Misbrug vides ikke at have fundet Sted.

Solmundefjord d. 4. Juni 1879, sign. Danielsen

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Sommer 1879

I Henhold til det høje Amts Ordre af 30. November 1830 meddeles herved ærbødigst følgende Indberetninger om Østerø Syssels Forfatning i Halvaaret fra 1. April til 30. Septbr. 1879:

1. Sundhedstilstanden er i middelmaadig Stand. Forkølelsessygdomme have jævnlige hersket. Hals og Strubebetændelse har vist sig paa en Del...? Steder og nogle ere døde deraf.
 2. Næringsveje:
 - a. Faareavl er i middelmaadig Stand. Den ydede Tiende 33 v. 20 ½ # er kun 1/3 mod i et godt Middelaar.
 - b. Kvægavlen er i almindelig god Stand. Antallet af tiendepligtige Kør, 613, er det højeste, der har været i mange Aar.
 - c. Fuglefangst, ganske ubetydelig.
 - d. Agerdyrkning. Saavel Korn- som Kartoffelavl er paa Grund af den kolde og vaade Sommer, kun middelmaadigt Udbytte.
 - e. F
 - f. Fiskeriet har kun været middelmaadigt og Priserne paa saavel Fisk som Tran ualmindelig lave.
 3. Af mærkeligt eller usædvanligt vides intet at være forsøret?, naar undtages, at fattigdommen overalt er i Tiltagende, og at der stedse bliver større Mangel paa rede Penge, hvilket har sin Grund i Fåreavlens og Fiskeriets Tilbagegang og den uforholdsmæssig lave Pris, der betales for alle færøske Varer, i Særdeleshed ved Handelsstederne paa Øens Østside, lige fra Gøte til Gjøv.
 4. Nogen særdeles Uorden eller Misbrug vides ikke at have fundet Sted.
Solmundefjord d. 24. Decbr. 1879, sign. Danielsen
-

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Vinter 1879-80

I Henhold til det høje Amts Ordre af 30. November 1830 meddeles herved ærbødigst følgende Indberetninger om Østerø Syssels Forfatning i Halvaaret fra 1. Oktbr. 1879 til 31. Marts 1880

1. Sundhedstilstanden har været almindelig. Smitsomme Sygdomme haver ikke hersket, naar undtages en række? Tilfælde af Strubehoste og Barselsfeber.
 2. Næringsveje:
 - a. Faareavlen: Besætningen er ikke overalt fuldtallig, foranlediget ved de foregaaende Aars Affald. Paa Grund af den milde Vinter og det særdeles gode Foraarsvejr er Besætningen imidlertid i god Stand og Antallet af Lam forholdsvis stort. Faaretiende antages at blive som i et Middelaar.
 - b. Kvægavlen er i god Stand.
 - c. Fuglefangst, ubetydelig.
 - d. Fiskeriet har, nemlig hvad Vaarfiskeriet angaar, været langt bedre end i de 3 sidste Aar og Udbyttet af Fiskefangsten for i Aar kan anslaaes som et Middelaar.
 3. Af mærkeligt eller usædvanligt vides intet at være indtruffet.
 4. Nogen særdeles Uorden eller Misbrug vides ikke at have fundet Sted.
- Solmundefjord d. 1. Juli 1880, sign. Danielsen
-

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Sommer 1880

I Henhold til det høje Amts Ordre af 30. November 1830 meddeles herved ærbødigst følgende Indberetninger om Østerø Syssels Forfatning i Halvaaret fra 1. April til 30. Septbr. 1880:

1. Sundhedstilstanden har været god. Ingen smitsomme Sygdomme har hersket.
2. Næringsveje
 - a. Faareavlen er i almindelig god Stand, den ydede Tiende 84 v. 6 # er, skjøndt 2 ½ gange større end i Fjor, dog kun som et Middelaar.
 - b. Kvægavlen er i god Stand og Høhøsten var særdeles god. Antallet af tiendepligtige Kør, 623 Stkr., er det højeste Tal har været nævnt de sidste 30 Aar.
 - c. Fuglefangst ubetydelig.
 - d. Agerdyrkning
 - Kornhøsten var særdeles god, men da Dyrkningen af Korn paa de fleste Steder meget forsømmes, er det samlede Udbytte ikke af stor Betydning.
 - Kartoffelavlen gav ualmindelig godt Udbytte, men da Kartoffelsygen viste sig paa de fleste Steder, vil en Del af Frugten i Vinterens løb gaa til spille.
 - e. Fiskeriet har i Sommeren og Efteraaret kun været ubetydeligt.
3. Af mærkeligt eller usædvanligt. intet
4. Nogen særdeles Uorden eller Misbrug vides ikke at have fundet Sted. Dog kan jeg ikke lade ubemærket, at Ydelsen af Fisketiende forekommer mig at paa de fleste Steder at blive ringere Aar for Aar i Forhold til hvad man hører at der fiskes. Det af Lagtinget i Sommer vedtagne Lovforslag om Fisketiendens Omordning betragtes ... allerede nu af ikke saa Faareavlen som en Slags Indrømmelse af at man ikke længere er pligtig til at yde denne Afgift, i alt Fald ikke med mere, end man selv finder for godt. Det vilde derfor, efter min ærbødigste Formening, være særdeles ønskeligt, om Det høje Amt vilde lade udgaa en almindelig Indskjærpelse af at Fiskeren maa vedblive at erlægge rigtig Tiende indtil Guds Lov virkelig kommer til at gjælde.

Solmundefjord d. 31. Decbr. 1880, sign. Danielsen

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Vinter 1880-81

I Henhold til det høje Amts Ordre af 30. November 1830 meddeles herved ærbødigst følgende Indberetninger om Østerø Syssels Forfatning i Halvaaret fra 1. Oktbr. 1880 til 31. Marts 1881.

1. Sundhedstilstanden har været god. Ingen smitsomme Sygdomme har hersket.
2. Næringsveje
 - a. Faareavlen var ved Halvaarets begyngelse i almindelig god Stand og Besætningen næsten overalt fuldtallig. Det fra October Maanedes Begyndelse og til langt ud paa Foraaret næsten uafbrudte herskende Snevejr med stærke Storme og vedvarende Kulde, have voldt stor Skade, idet en Betydelig Del af Besætningen dels have sultet ihjel og dels paa flere Steder tabt ved Sneskred. Resten befandt sig ved Sommerens Begyndelse i meget udmagret Tilstand, som Følge deraf døde en betydelig Del af Lammene. Saavel Faaretiende som Slagt vil derfor paa de allerfleste Steder blive ganske ubetydelig.
 - b. Kvægavlen er i god Stand, skjøndt det fra først af rigelige Vinterfoder blev utilstrækkeligt paa de fleste Steder, da en stor Del deraf maatte anvendes til at holde Faarene i live.
 - c. Fuglefangst, ubetydelig.
 - d. Agerdyrkning. Med Hensyn hertil henvises til Indberetning af 31. Decbr. F.A. – Indeværende Aars Korn- og Kartoffelhøst kan ikke forventes at ville give betydeligt Udbytte, eftersom Vaarbejdet paa Grund af det vedvarende Snevejr først meget sent kunde paabegyndes og det hidtil næsten uafbrudte herskende kolde Vejr har ikke saa lidet skadet de unge Spirer.
 - e. Fiskeriet. var i Vinterens Løb ganske ubetydeligt. Vaarfiskeriet gav godt Udbytte den korte tid det kunde drives, men da det først kunde begynde noget ind i April, blev Udbyttet vistnok langt under et Middelaar og Fiskepriserne paa Østerø ere desuden, som sædvanlig, meget lavere end Søndenfjords.
3. Af mærkeligt eller usædvanligt intet.
4. Nogen særdeles Uorden eller Misbrug vides ikke at have fundet Sted. Dog kan jeg ikke undlade at henlede Det høje Amts Opmærksomhed paa min Indberetning af 31. Decbr. f.A. angaaende den formentlig overhaandstagede slette Ydelse af Fisketienden, idet jeg henstiller om der ikke kunde være anledning for Det høje Amt til at lade udgaa en almindelig Ordre til Yderne eller Opsynsmændene. Jeg skal kun tillade mig at tilføje, at jeg nu af flere Tiende opsynsmænd er bleven gjort opmærksom paa, at det af mig i bemeldte Indberetning ommeldte, af Lagtinget i 1870 behandlede Forslag til Fisketiendens Afløsning kjendelig har bidraget til at forringe Ydelsen af Fisketiende og derfor opvække Befolkningens Uvilje mod at yde denne.

Solmundefjord d. 8. Juni 1881, sign. Danielsen

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sýsselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Sommer 1881

I Henhold til det høje Amts Ordre af 30. November 1830 meddeles herved ærbødigst følgende Indberetninger om Østerø Syssels Forfatning i Halvaaret fra 1. April til 30. Septbr. 1880:

1. Sundhedstilstanden har været almindelig god. Smitsomme Sygdomme har ikke grasseret.
2. Næringsveje.
 - a. Faareavlen var ved Halvaarets Begyndelse i daarlig Stand paa Grund af den foregaaende særdeles strænge Vinter. – Nu er Besætningen dog igjen fuldtallig paa de fleste Steder. – Den ydede Uldtiende 49 v. 17 ½ # (1880 = 84v 6#, 1879 33v 20 ½ #) er halvdelen mod i et Middelaar. – Som følge af Moderfaarenes udmagrede Tilstand og det fugtige og kolde Sommervejr vare Slagtelammene smaa og magre.
 - b. Kvægavlen er i særdeles god Stand. Antallet af tiendepligtige Kør 624 Stkr. (1880 = 623 Stkr., 1879 = 613 Stkr.) er det højeste i 30 Aar. – Da imidlertid Høhøsten gav særdeles svagt Udbytte vil man vistnok paa de fleste Steder blive nødsaget til at formindske kvægbesætningen en Del.
 - c. Fuglefangst, ubetydelig.
 - d. Agerdyrkning. Saavel Korn- som Kartoffelavlen gav paa de fleste Steder ubetydeligt Udbytte. Kornet er desuden paa mange Steder næsten uspiseligt, medens Kartofflerne vare særdeles gode, men Udbytte af disse anslaaes kun til 4 á 6 Fold.
 - e. Fiskeriet har i Løbet af Sommeren kun givet ubetydeligt Udbytte, tildels paa Grund af Mangel paa Folk, da en stor Del af Sysselets unge Mandskab hver Sommer ere fraværende paa Island og der driver Fiskeri, dels med Fiskeskibe, dels med Baade. – I Efteraaret har man dog i de nordlige Bygder fisket særdeles meget saavel af Smaatorsk som Kuller.

Da, som oven bemærket, saavel Faareavlen som Agerdyrkingen og Fiskeriet kun have givet lidt Udbytte paa de fleste Steder og Grindefangsten har været ubetydelig, vil Vinteren, navnlig i Fald ikke Fiskeriet bliver heldigt eller Grindefangster indtræffer, blive haard at overstaa for Sysselets fattige Befolkning. Dog undtages de nordlige og tildels ogsaa de østlige Bygder, hvor Efteraarsfiskeriet har været saa ualmindelig godt. – Desforuden fik især Funding og Andefjord Sogne en stor Fordel af Grinden i Fundingsfjord, idet Beboerne der, foruden at de fik 11 ¼ gl jordehval til odelsjorden, købte næsten al Tienden, Baadshvalen og de offentlige Kassers Andel for Spotpris (2 ½ - 4 Kr. pr. Skd., kun sjælden derover). Vejret var dengang, som bekjendt, uagtet det var i Juli Maaned, saa daarligt, at Beboerne fra de længere borte liggende Bygder kun undtagelsesvis kunde befatte sig med at købe af de solgte Hvaler.

3. Af mærkeligt eller usædvanligt intet
4. Nogen særdeles Uorden eller Misbrug vides ikke at have fundet Sted.
- 5.

Solmundefjord d. 18. Novbr. 1881, sign. Danielsen

Vinter 1881-82

I Henhold til det høje Amts Ordre af 30. November 1830 meddeles herved ærbødigst følgende Indberetninger om Østerø Syssels Forfatning i Halvaaret fra 1. Oktbr. 1881 til 31. Marts 1882.

1. Sundhedstilstanden har været god. Ingen smitsomme Sygdomme have hersket. Dødsfaldenes antal som i 1880 udgjorde 59, var i 1881 kun 22. Befolkningens Antal var i Marts 1881 – 2759 og i Marts 1882 – 2835.
2. Næringsveje.
 - a. Faareavl. Paa Grund af den milde og Snefrie Vinter er Faarebesætningen i almindelig god Stand. Det mindre gode Foraarsvejr har dog havt til Følge, at en Del Lam ere døde og Antallet af Slagtefaar vil desaarsag blive betydeligt mindre end man fra først af havde Grund til at vente.
 - b. Kvægbesætningen, der, paa Grund af den i sidste Indberetning ommeldte Steders knappe Høhøsten burde have været formindsket en Del, blev dog af de allerfleste holdt i samme Antal som før og følgen har været Fodermangel næsten overalt. Dog er nu Nøden overstået uden at Køerne, saavidt vides, nogensteds ere døde af Sult, men paa Grund af deres udmagrede Tilstand vil Mælkeudbyttet i Sommers første Halvdel vistnok blive særdeles ringe.
 - c. Fuglefangst, ingen.
 - d. Agerdyrkning. Med Hensyn til forrige Aars Korn- og Kartoffelhøst henvises til min Indberetning af 18. Novbr. f. A. – Det næsten hele Foraaret igjennem herskende Uvejr har været til stor hinder for at Jordens dyrkning kunde blive udført i rette Tid og endnu ere ikke alle færdige med Veltningen.
 - e. Fiskeriet. Paa Grund af Uvejr gav Vaarfiskeriet efter stor Fisk kun lidet udbytte, skjøndt der blev fisket ret godt de faa Dage, der var Vejr at ro til Havs. Senere har der, hver Gang der blot har været Fiskevejr, fisket betydeligt, dog især af Smaafisk og Hyser (Kuller).
3. Af mærkeligt eller usædvanligt vides intet at være indtruffet. Ej heller Nogen særdeles Uorden eller Misbrug vides ikke at have fundet Sted. – Dog kunde det maaske fortjene at anføres, at den forløbne Vinter, skjøndt særdeles mild, har været saa stormfuld, at kun faa gamle Folk erindre dens Lige. De idelige Storme have vidt omkring i Sysselet anrettet betydelig Skade og navnlig ere en mængde Tage blæst bort af Vaan- og Udhuse, og ikke saa ganske faa af de sidstnævnte ere aldeles nedblæste. Ligeledes blev en Del Høstakke ødelagte af Stormene.

Hvilket ærbødigst indberettes.

Solmundefjord d. 30. Maj 1882, sign. Danielsen

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Sommer 1882

I Henhold til det høje Amts Ordre af 30. November 1830 meddeles herved ærbødigst følgende Indberetninger om Østerø Syssels Forfatning i Halvaaret fra 1. April til 30. Septbr. 1882:

1. Sundhedstilstanden har været almindelig god. Ingen smitsomme Sygdomme har grasseret.
2. Næringsveje.
 - a. Faareavlen. Paa Grund af det storm- og regnfulde Foraarsvejr blev antallet af Lam ikke saa betydeligt som der efter den milde og Snefrie Vinter var Grund til at vente. Den ydede Uldtiende udgjorde 73 v. 4 #, altsaa et Middelaar nu for Tiden. Den højeste Uldtiende de sidste 20 Aar var i 1865 = 110 v. 24#, den laveste var i 1866 = 25 v 15 #. I 1851 var Uldtienden 119v. 16 #. I tiaaret 1844-53 var Middeltallet af den ydede Uldtiende 96 v. aarlig; i Tiaaret 1864-73 var Uldtienden 75 v aarlig og i de sidst forløbne 10 aar 1874-82 har den kun været 72 ½ Vog aarlig. Denne Sammenligning viser, hvor uheldige de sidste 20 Aar har været for Faareavlen. – For Tiden er i øvrigt Faarebesætningen overalt fuldtallig og i god Stand.
 - b. Kvægavlen var i almindelig god Stand og Vinterfoderet overalt særdeles rigeligt hvad Kvantiteten angaar. Derimod er Høet kun lidet nærende, eftersom der næsten hele Sommeren igennem var regnfuldt Vejr og kun yderst faa Solskinsdage. – Antallet af tiendepligtige Kør var 606 Stkr., 18 Stkr. mindre end i Fjor, da det var 624, det højeste i de sidste 30 Aar. Den højeste Kotiende i de sidste 40 Aar var i 1849 = 637 Kør, den laveste i 1864 = 484 Kør.
 - c. Fuglefangst, ganske ubetydeligt.
 - d. Agerdyrkning:
 - α: Kornavlen gav Udbytte som i et magert knapt Middelaar.
 - β: Kartoffelavlen gav kun ubetydeligt Udbytte, henimod 8 Fold gav de bedste steder. Kartoffelsygen optraadte paa de allerfleste Steder, og forvoldte stor Skade. Mest voldsom var den i Gøte Sogn, hvor den begyndte allerede i Midten af Juli og hvor Kartoffelavlen ogsaa totalt mislykkedes.
 - e. Fiskeriet. Vaarfiskeriet gav uagtet den mængde Fisk der var under Landet, kun Udbytte som i et Middelaar, eftersom der kun sjælden var Fiskevejr. I Sysselets nordlige og østlige Bygder har Fiskeriet efter Smaafisk været ualmindelig godt. I de sydlige Bygder have de stadig herskende sydlige og østlige Vinde meget hindret Fiskeriet og Udbytte er ogsaa der lidet.
3. Af mærkeligt eller usædvanligt. Ved Fiskeri under Island ere 9 af Sysselets Beboere forulykkede.
4. Nogen særdeles Uorden eller Misbrug vides ikke at have fundet Sted.

Solmundefjord d. 30 Decbr. 1882, sign. Danielsen

Vinter 1882-83

I Henhold til det høje Amts Ordre af 30. November 1830 meddeles herved ærbødigst følgende Indberetninger om Østerø Syssels Forfatning i Halvaaret fra 1. Oktbr. 1880 til 31. Marts 1883.

1. Sundhedstilstanden har været god og ingen smitsomme Sygdomme have hersket.
2. Næringsveje.
 - a. Faareavlen er for Tiden i god Stand, Besætningen næsten overalt fuldtallig og Antallet af Lam paa de fleste Steder betydeligt. Uldtienden antages at ville blive som i de bedste Middelaar nu for Tiden.
 - b. Kvægavlen er ligeledes i god Stand og Vinterfoderet var særdeles rigeligt.
 - c. Fuglefangst, ingen.
 - d. Agerdyrkning. Med Hensyn til Korn- og Kartoffelhøsten i det hele taget henvises til Indberetning af 31. Decb. f. A. – Saavel paa Grund af det mindre gode Foraarsvejr som paa Grund af mangel paa arbejdsdygtige Folk er der ikke dyrket betydeligt i Aar, og Vaararbejdet blev sent færdigt. I de større nordlige Bygder synes dyrkningen af Korn, selv i de gode Kornpladser, at være paa Vej til at falde bort. Det skal her saaledes anføres, at paa Ejde (58 Huse), i Funding (23 Huse), i Gjov (28 Huse), i Eldevig (24 Huse), i Andefjord (29 Huse) og i Fuglefjord (37 Huse) beløb Værdien (c: det hele som blev betalt til mig af Tiendeopsynsmændene) af Kotienden sig for sidste Aar til henholdsvis 2 kr 60 ø, Intet, 2 kr 75 ø, 2 kr 50 ø, 4 kr 80 ø, 2 kr 40 ø.
 - e. Fiskeriet. Paa Grund af det største delen at Foraaret herskende urolige vejr gav Vaarfiskeriet kun ganske lidet Udbytte (Bygden Gjov ere undtagen, hvor der blev fisket godt). Fiskeriet efter Smaafisk har ligeledes givet lidet Udbytte og navnlig klages der over Mangel paa Madding, da hverken Sild eller Sej hidtil have været at faa.
3. Af mærkeligt eller usædvanligt.

Den 21. Marts forulykkede en Baad fra Ejde paa Nordhavet i forholdsvis godt Vejr. – I de senere Aar har en stor Del af Syssels Mandskab søgt Erhverv med Fiskeri uden for Færøerne, dels med Skibe dels med Baade ved Island. Udvandringen begynder først i Marts og forsætter til ind i Juli Maaned og Antallet af de Folk, som saaledes at forlade Landet om Sommeren, stiger Aar for Aar og er i Aar maaske dobbelt saa stort som nogensinde før. Der gives Bygder hvor næsten Halvdelen af det arbejdsdygtige Mandskab er fraværende. I October og November vender de fleste af udvandrerne hjem igen. – Allerede nu er Antallet af de Baade, som driver Vaarfiskeri, betydeligt formindsket (Antallet Steder indtil det halve), og Sommerfiskeriet er paa Vej til for en stor del at falde bort. Tallet af de Baade, som Østerø vil kunde bemane til eventuelle Grindefangster, vil blive lidet mod før. Det tilbageværende arbejdsdygtige Mandskab, hovedsagelig ældre Mænd, klager idelig over at det snart ikke bliver i Stand til at overkomme alt det besværlige Arbejde med Jordens Dyrkning, Tørvearbejde, Fjældgang og Høbjergning. Alt hvad der vindes ved dette Fiskeri udenlands, gaar – saavidt mig bekjendt – frit for Afgift til Staten og for en stor del ogsaa til kommunen, til megen Utilfredshed for den mere rolige Del af Befolkningen, som holder sig til Hjemmet og søger sit Erhverv der. I Fald denne Sommer Udvandring bliver ved, eller som der er Grund til at formode, tager til, vil den indvirke meget paa de sociale forhold i det hele og maaske i flere Retninger ikke til det bedre. Den vil saaledes næppe blive til Gavn hvad Moraliteten og Færingernes si... Sæder angaar. Enkelte af disse vandrende Personer tage ingen Del i de færøske Arbejder, ide.. Fortjenesten om Vinteren og falde Kommunen til Byrde naar de bliver syge.
4. Nogen særdeles Uorden eller Misbrug vides ikke at have fundet Sted, naar undtages at der har været stor mangel paa Brændsel, da det i f. A. gik uheldigt med at faa Tørvene tør, og at

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sýsselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

der desaarsag idelig klages over Tørvetyverier, men nogen Sigtelse mod enkelte Individer har jeg ikke hørt fremført.

Hvilket ærbødigst indberettes.

Solmundefjord d. 30. Juni 1883, sign. Danielsen

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amsordre af 23. nov. 1830

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Sommer 1883

I Henhold til det høje Amts Ordre af 30. November 1830 meddeles herved ærbødigst følgende Indberetninger om Østerø Syssels Forfatning i Halvaaret fra 1. April til 30. Septbr. 1883:

1. Sundhedstilstanden har været god. Med undtagelse af at nogle faa Personer have været angrebne af Skarlagensfeber i særdeles mild grad, have ingen smitsomme Sygdomme hersket.
2. Næringsveje.
 - a. Faareavlen er i god Stand og Besætningen næsten overalt fuldtallig. Den ydede Uldtienden var 86 v. 15 # (Middeltallet er for Tiden ca. 70 Voger; tidligere var Middeltallet c. 100 voger aarlig). Slagtelammene vare i det hele taget smaa og magre, da Sommeren var regnfuld.
 - b. Kvægavlen er i almindelig god Stand; men da Græsvæxten kun var ringe, vil Vinterfoderet paa mange Steder blive knapt. Antallet af tiendepligtige Kør var 628 Stkr. (Højeste Kotiende nu i 40 Aar; laveste 484.)
 - c. Fuglefangst, næsten ingen.
 - d. Agerdyrkning:
 - Kornavlen gav ganske ubetydeligt udbytte, vistnok kun Halvdelen mod i et Middelaar nu for Tiden. Dyrkning af Korn her paa Østerø er i øvrigt paa Vej til at falde bort, navnlig paa de større Kongsgaarde, da der i regelen er stor mangel paa Tjenestefolk. Hver Trediedel af Kotienden naar ofte ikke op til 100 Kr. Værdi om Aaret, medens den for ca. 30-40 Aar siden havde den 3-4 dobbelte Værdi Exempelvis skal anføres, at paa Kongsgaarde i Nær Sogn, hvor der for en 30 Aar siden aarligen avledes 20-30 Tdr korn, avles der nu kun 5-6 Tdr.
 - Kartoffelavlen gav almindeligt godt Udbytte paa de fleste Steder; men en betydelig Del af Kartofflerne befandtes ved optagningen i hel- eller halvraaden tilstand, rimeligvis som følge af den vaade Sommer.
 - e. Fiskeriet. Vaarfiskeriet gav Udbytte som i et knapt Middelaar. Sommerfiskeriet har kun været ganske ubetydeligt, da 180 af Sysselets bedste Fiskere (c: 1/3 af den mandlige Befolkning i Alderen fra 15-50 Aar) har været fraværende paa Fiskeri under Island.
 - f. Grindefangst, ingen
3. Af mærkeligt eller usædvanligt.
 - a. En Baad fra Lervig med 4 Mand ombord forliste den 22. Maj.
 - b. I Bygden Strænder, hvor der agtes opført en Skolebygning, er en del af Befolkningen bleven enig om at nægte Forstanderskabet det af samme til Skolegrund begjærede Stykke af Bygdens Udmark, da man staar i den fejlagtige Formening, at man derved kan bevirke at Forstanderskabet bliver nødt til at opgive sit Forehavende. Et Møde paa Strænder, som Sysselmanden som medlem af Forstanderskabet, havde berammet og bekjendtgjort for at prøve paa at tale de Vedkommende til Rette, undlode de at komme til. De skulle ogsaa være enige om at nægte at udføre Pligtarbejde til Skolen naar saadant forlanges.
4. Uorden eller Misbrug.
 - a. Det synes stadig at gaa tilbage med Ydelsen af Korn- og Fisketiende, navnlig Fisketienden. Skjøndt jeg maa indrømme, at det er aldeles umuligt for Opsynsmanden, navnlig i de større Bygder, at føre nogen tilnærmelsesvis nøjagtig Kontrol med Fisketiendens Erlæggelse, kunde de dog gjøre langt mere Gavn end de gjøre; thi paa mange Steder gjøre de aldeles intet. Vel klage de engang imellem over det slette Tiende; men angive bestemte Personer kunne eller ville de ikke. – Jeg har hørt fortælle, at den Fisketiende, som ydes paa Strænder, skal udgjøre knapt 1 % af

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Værdien af den Raafisk, som indleveres til Handelen dettesteds. Stundom lider jeg ogsaa Tab ved selve Opsynsmændenes Skjødesløshed eller Egennytte. Fra Opsynsmanden i Eldevig fik jeg saaledes kun 9 ½ Kr for Smaafisk i 1882, medens kirken samme Aar fik i Netto-Indtægt af samme Tiende 26 Kr 79 ø.- For de Sysselmænd, der, som jeg, hovedsagelig skulle leve af uvisse Indtægter, maa det selvfølgelig gaa tilbage og min aarlige Løn er ogsaa nu langt mindre end den har været. I indeværende Aar vil den i Et og Alt neppe naa til 800 Kr.

- b. Brændevinsdrik synes at være i Tiltagende, navnlig fra Efteraaret op, da Islandsfarerne vende tilbage hertil Landet. Saa holdes der en mængde Gilder, deriblandt ogsaa de saakaldte "Islandsgilder", da de hjemvendte Fiskere vexelvis indbyde og traktere hinanden og Andre med. – Brændevin hjemføres da fra Handelsstederne i Mængde, ofte i hele Tønder ad Gangen. Navnlig er det sket i dette Efteraar, da Brændevinen efter sigende, skal kunne faas for kun 40 Kr. Potten naar den kjøbes i større Partier. – I et af Syssels mindste Sogne skal der i forrige Vinter være bleven drukket for 800 Kr. alene i gammel fransk Vin, foruden hvad der blev drukket i Brændevin og Øl.

c.

Hvilket herved ærbødigt indberettes.

Solmundefjord d. 27. Decbr. 1883, sign. Danielsen

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Vinter 1883-84

I Henhold til det høje Amts Ordre af 30. November 1830 meddeles herved ærbødigst følgende Indberetninger om Østerø Syssels Forfatning i Halvaaret fra 1. Oktbr. 1883 til 31. Marts 1884.

1. Sundhedstilstanden har været almindelig god. Smitsomme Sygdomme have ikke hersket.
2. Næringsveje.
 - a. Faareavlen er i god Stand og Besætningen næsten fuldtallig. Da Vinteren nu er næsten overstaaet, vil næppe noget Affald blandt Moderfaarene kun finde sted. Derimod vil det nu begyndte kolde, storm- og sludfulde Vejrlig formindske Lammenes Antal, i Fald det skulde vedblive i længere Tid.
 - b. Kvægavlen er i god Stand; men paa Grund af den knappe Høhøst bleve man nødt til at formindske Besætningen noget. Endskjøndt man, paa Grund af den særdeles milde Vinter, ikke har behøvet at give Hø til Faarene, er der desuagtet allerede nu Hømangel paa flere Steder. Da Kreaturerne imidlertid alt ere begyndte at gaa ude om Dagen, er den værste Nød nu snart overstaaet.
 - c. Fuglefangst, ingen.
 - d. Agerdyrkning. Med Hensyn til Korn- og Kartoffelhøsten henvises til Indberetning af 27. December f.A.- idet dog bemærkes, at Værdien af Statens Korntiende for hele Sysselet udgjorde 80-90 Kr., altsaa som i et knapt Middelaar. – Da Vejrliget i sidste Vinter og i Foraaret ofte har været for stormfuldt til at søge Søen, medens Sne og Frost ikke have været til hinder for at foretage Landarbejde, er ikke saa lidet dyrket allerede. Det er i de ... Aar dog hovedsagelig Kartoffeldyrkningen der lægges Vind paa.
 - e. Fiskeriet. I Vinter har der været meget at fiske, men da Vejrliget har været ustadigt og stormende, har der desværre ofte ikke været Fiskevejr. Saa at Udbytte ikke har været betydeligt paa de fleste Steder, og de fattige havde det meget knapt. I Vaartiden har ogsaa været meget af Fisk, saavel Kuller som Torsk. Det har imidlertid truffet saa uheldigt, at næsten hele Vaartiden igjennem Stormvejr og mild Strøm have været samtidige. Følgelig er Fiskeriet hovedsagelig drevet i haard Strøm, eftersom Vejret der i Regelen har været mindre stormende. Saavel paa Grund heraf som paa Grund af den mængde Hajer, der har været blandt Fisken, er ualmindelig meget af Langliner gaaet tabt. Dette, i forbindelse med de paa hele Østsiden som sædvanlig værende lavere Fiskepriser, har bidraget til meget at formindske Udbytte af Vaarfiskeriet, der vel i det hele taget er som i et Middelaar, skjøndt der er megen forskjæl mellem Bygderne. Af de egentlige Fiskepladser har Gjøv som sædvanlig dobbelt saa meget pr Part, som nogen anden Bygd, Eldevig mindst af alle Bygder fra Ejde til Sydregøte.
3. Af mærkeligt eller usædvanligt.

Under en pludselig opkommen Storm den 20. Marts forliste en ottemandsfarer fra Gøte og 1 do fra Gjøv paa Vejen hjem fra Nordhavet. Vraget af Baadene fandtes drevet ind henholdsvis paa Fuglefjord og Fundingsfjord. Madskrin og Aarer dreve i Land i Eldevig.
4. Nogen særdeles Uorden eller Misbrug vides ikke at have fundet Sted.

Hvilket ærbødigst indberettes.

Solmundefjord d. 5. Maj 1884, sign. Danielsen

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Sommer 1884

I Henhold til det høje Amts Ordre af 30. November 1830 meddeles herved ærbødigst følgende Indberetninger om Østerø Syssels Forfatning i Halvaaret fra 1. April til 30. Septbr. 1884:

1. Sundhedstilstanden har været almindelig god og ingen synligt smitsomme Sygdomme har hersket. Derimod har det vedvarende raa og fugtige Vejrlig forvoldt en Del Forkølelsessygdomme med Hoste og Snue.
 2. Næringsveje.
 - a. Faareavlen er i særdeles god Stand, da begge de to sidste Vintre har været næsten ganske snefrie. Besætningerne ere overalt fuldtallige, paa flere Steder endog overtallige og derfor i meget god Stand. Den ydede Uldtienden vat 100 Voger 11 ½ #, betydeligt over et Middelaar. Antallet af Slagtefaar og –lam paa den tiendepligtige Part i Sysselet var 8025 Stkr. Desforuden ere Slagtefaarene paa Præste- og Annexgaarden, der udgjør c. 300 Stkr. Paa hvert af Sysselets c. 540 Huse vilde der saaledes, efter en ligelig Fordeling, falde c. 540 ½ Slagtefaar. Men medens t:Ex: hver af de 4 Kongsbønder i Lamhauge har erholdt 160 Stkr. Slagtefaar til en Salgsværdi af ca. 1000 Kr., ere der selvfølgelig mange fattige, som ikke have faaet et eneste Slagtefaar. En betydelig del af Jorden paa Østerø ejes i øvrigt af Folk udenfor Sysselet.
 - b. Kvægavlen er ligeledes i god Stand. Hele Antallet af Kvægbesætningen udgjør vel omtrent 800 Stkr. De tiendepligtige køer udgjør 631. Af Sysselets 540 Familier holde de 360 Køer, hvorimod 160 Familier ikke besidde nogen Ko. – Vinterfoderet til Køerne vil dog paa mange Steder i Sysselet blive utilstrækkeligt, da ikke saa Liden en Del af Høet blev aldeles ødelagt af det under Højbjergningen næsten uafbrudt herskende Regnvejr og desforuden er Kvaliteten af det bjærgede Hø tildels meget ringe.
 - c. Fuglefangst har været ubetydelig.
 - d. Agerdyrkning.
 - Kornavlen bliver Aar for Aar mindre her i Sysselet, da Kartoffeldyrkning efterhaanden træder i dens Sted. I Aar har for øvrigt Kornavlen givet ualmindelig ringe Udbytte og Statens Andel af Kornetienden vil næppe overstige 50 Kr., medens den i Middelaar er c. 100 Kr. og i bedste Aar c. 150 kr.
 - Kartoffelavlen gav ogsaa ganske lidt Udbytte, ikke over 6 Fold paa de bedste Steder, paa mange Steder kun 2-4 Fold. Kartoffelsygen viste sig næsten overalt i større eller mindre Grad. I Gøte og Fuglefjord Sogne bleve Kartofflerne næsten totalt ødelagte af Kartoffelsygen.
- Imod hvad der ellers plejer at være Tilfældet er i Aar saavel Korn- som Kartoffelavlen forholdsvis lykkedes bedre i Sysselets nordlige end dets sydlige Del som en Følge af at der i Maj, Juni og en Del af Juli Maaned var klart Vejr, Blæst og Solskin i den nordlige Del af Øen, medens der samme Tid for en stor Del var Regnvejr og Taage i den sydlige Del, foranlediget af den stadige Søndenvind. Eftersommeren og Høsten har derimod været storm- og regnfuld overalt.
- e. Fiskeriet. Med Hensyn til Vaarfiskeriet henvises til Indberetning af 5. Maj d.A.- Sommerfiskeriet har kun været ganske ubetydeligt, dels som en følge af det uheldige Vejrlig, dels som følge af at 170 af Sysselets bedste Fiskere, eller 1/3 af hele Mandskabet fra 15 til 50 Aars Alderen, som det nu i de senere Aar er blevet Skik, har været fraværende paa Fiskeri under Island. Fisketienden, navnlig af Smaafisk, bliver mindre Aar for Aar og synes at være paa Vej til ganske at høre op.
 - f. Grindefangst, ingen
3. Af mærkeligt eller usædvanligt.

4. Nogen særdeles Uorden eller Misbrug vides ikke at have fundet Sted.

I meget æret Skrivelse af 29. Marts 1884 har det høje Amt, foranlediget ved en af Lagtinget desangaaende stillet opfordring, paalagt mig: at indskjærpe Befolkningen at det er forbudt nogetsteds Lands eller Vands at dræbe Edderfugle, at have min Opmærksomhed særlig henvendt paa hvorvidt de i saa Henseende gjældende Bestemmelser overholdes samt derover for Fremtiden at gjøre Indberetning til Amtet i de Halvaarsindberetninger, som afgives til hvert Aar 30. September.

I anledning af denne Ordre indberette hermed ærbødigst, at jeg, saavel i Aar som mangfoldige Gange tidligere har indskjærpet Befolkningen forbudet mod at dræbe Edderfugle, hvilket forbud i øvrigt er meget gammelt og Enhver vel bekendt, samt at jeg for min Foresatte har anmeldt hver og en eneste Overtrædelse af Jagtloven, som er Gjenstand for offentlig Paatale. Drab af Edderfugle derunder indbefattet, som er kommet til min Kundskab (hvilket er min uafviselige Pligt); men at det i øvrigt er meget vanskeligt for ikke at sige umuligt for mig – hvis Bestilling udfordrer at jeg saa meget som muligt er at træffe hjemme ved min Bopæl naar jeg ikke er paa Embedsrejse – at kunne komme til Kundskab om hvilke Overtrædelser af Forbudet mod Jagt efter Edderfugle der mulig kunne blive begaaede hvor den mængde Baade der daglig færdes omkring paa Øens mange Fjorde, Bugter og Sunde, saalænge som Ingen vil optræde som Angivere – paa Grund af dens mange og store Fjorde med strømfrit og forholdsvis roligt Vand er Øen særligt skikket til ophold for Søfugle og at der her findes en Mængde Edderfugle har jeg paa mine Rejser oftere lagt Mærke til. – Fra mine Vinduer kan jeg saaledes næsten daglig og især om Vinteren se Flokke paa 10-50 Stkr. Edderfugle, men jeg har aldrig set nogen forfølge dem eller skyde dem.

Hvilket ærbødigst indberettes

Solmundefjord d. 22. Novbr. 1884, sign. Danielsen

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Vinter 1884-85

I Henhold til det høje Amts Ordre af 30. November 1830 meddeles herved ærbødigst følgende Indberetninger om Østerø Syssels Forfatning i Halvaaret fra 1. Oktbr. 1884 til 31. Marts 1885.

1. Sundhedstilstanden. Der har næste overalt i Sysselet, men især i de sydlige Sogne hersket stærke Forkølelssygdomme ledsagede af voldsom Diarrhoe. I Næss og Sjøv Sogne have 7 Personer været angrebne af Hjerne- og Rygmarvsbetændelse og de 5 af de angrebne døde af Sygdommen. I Øvrigt vides ingen smitsomme Sygdomme at have grasseret.
2. Næringsveje.
 - a. Faareavlen var ved Halvaarets begyndelse i særdeles god Stand. Uagtet den forløbne Vinter ligesom de 2 foregaaende, har været næsten ganske snefri, befinde Faare Besætningerne sig desuagtet næsten overalt i meget svag og afmagret Tilstand, hvilket formodentlig har sin Grund, dels i at Østerøens Beboere have den Skik, at de, naar flere ”gode Søjdeaar” følges ad, gjøre Besætningerne større end Haugerne kunne bære, dels i at Græsvæksten forrige Høst, foranlediget ved det særdeles regnfulde Vejrlig, var ringe og Græsset desforuden daarligt og kraftløst. Det urolige, vaade og sludfulde Foraarsvejr, der har vedvaret helt ind i Læmmetiden, har ogsaa bigraget til at svække Moderfaarene, hvoraf en ikke saa liden del allerede er død. Der er saaledes ikke gode Udsigter for Faareavlen og et knapt Middelaar med Hensyn til Slagt er vistnok det Højeste der kan gjøres Regning paa.
 - b. Kvægavlen var ligeledes ved Halvaarets begyndelse i god Stand. Men da Vinterfoderet næsten overalt var aldeles utilstrækkeligt til den store Besætningen og derhos var af daarlig Kvalitet, har man været nødt til ved siden af Hø at fodre med Halm, Byg- og Majsmel, Fisk etc. Desuagtet er største Delen af Kvægbesætningen for Tiden i meget ussel Stand og giver kun ganske ubetydelig Mælk.
 - c. Fuglefangst, ingen
 - d. Korn- og Kartoffelavl. Med Hensyn til forrige Aars Udbytte henvises til Indberetning af 22. Novbr. f. A. – Det uheldige Foraarsvejr har hidtil meget hindret Vaarbejderne og der er al Anledning til at formode, at kun ganske lidt bliver dyrket i Aar.
 - e. Fiskeriet har i Vinterens Løb været særdeles godt, og navnlig blev der i Løbet af Januar fisket en stor mængde saavel af Torsk som Smaafisk og Kuller. Ligeledes har man paa flere Steder fanget en stor mængde Sej med Vod. Udbytte af det egentlige Vaarfiskeriet – der drives paa Havet fra medio Marts til 3. Maj – blev dog langt mindre end man paa Grund af den ualmindelige Mængde Fisk, som fandtes paa Medene, havde Grund til at vente. Thi i over 3 Uger af den bedste Fisketid, fra
 - f. Midten af Marts og til efter Paaske, var Vejret saa stormfuldt, at Fiskebaadene næppe en eneste Dag kunne komme til Søs. – Naar nu hertil kommer at alle Fiskepriser er saa usædvanlig lave (for sma Raafisk betales t:Ex: kun 2 ø pr. # medens Kapiteltaxten er 4 ø) vil Pengeudbyttet af Fiskeriet i dette Halvaar næppe betydeligt overstige et Middelaar.
 - g. Grindefangst, ingen
3. Af mærkeligt eller usædvanligt. Den 30. October 1884 frøs en Mand ihjel i beruset tilstand paa Marken mellem Skaalebotn og Skibenæs og den 30 Marts

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sýsselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

1883 forliste en Fiskebaad fra Tofte ved Kuldsejling ud for Præstegaarden Næs i ganske kort afstand fra Land, 2 af Mandskabet blev reddede, hvorimod 3 druknede.

4. Nogen særdeles Uorden eller Misbrug vides ikke at have fundet Sted.
- 5.

Hvilket ærbødigst indberettes.

Solmundefjord d. 5. Maj 1885, sign. Danielsen

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Sommer 1885

I Henhold til det høje Amts Ordre af 30. November 1830 meddeles herved ærbødigst følgende Indberetninger om Østerø Syssels Forfatning i Halvaaret fra 1. April til 30. Septbr. 1885:

1. Sundhedstilstanden har været almindelig god. Smitsomme Sygdomme har ikke hersket.
2. Næringsveje.
 - a. Faareavlen. Hele Besætningen er næsten overalt atter bleven fuldtallig og deraf ere Moderfaarene i almindelig god Stand, hvorimod en stor Del af de tilsatte Lam ere mindre gode. Den ydede Uldtiende udgjorde kun 55 Voger 11 # (imod 100 Voger 11 ½ # i 1884) altsaa betydeligt under et Middelaar. Antallet af Slagtefaar og Lam paa den Tiendepligtige Jord i Sysselet var 4424 Stkr. og derfor var Slagtelammene i det hele taget magre. Førrige Aar var Slagtets Antal 8025 Stkr. Ansætter man hvert Slagtefaar og Lam til en Middel Salgsværdi af 6 Kr., er sysselets Indtægt af Slagt i Aar 21.636 Kroner mindre end i Fjor, altsaa et Tab paa c. 40 Kr. fordelt paa hvert enkelt Hus og af 7 ½ Kr. paa hvert enkelt Menneske i Sysselet. Beløbet er, saavidt jeg kan skjønne, over dobbelt saa stort som alle de Udgifter Sysselet i Aar har at betale til Jordbrugskassen, Amtsrepartitionsfonden og Kommunen. Da Besætningen som bemærket, atter er bragt i fuldtallig Stand, vil dette Aars Faareaffald, der, som sædvanlig, haardest har truffet Øens nordlige og østlige Del, ikke have nogen Indflydelse paa det kommende Aars eventuelle Slagt.
 - b. Kvægavlen. Paa Grund af forrige Vinters Kvægfoders ubetydelige Mængde og daarlige Beskaffenhed var den for Øvrigt fuldtallige Besætningen ved Sommerens Begyndelse meget afmagret og da derfor Vejrliget saavel i Foraaret som Forsommeren var særdeles vaadt og sludfuldt, have Køerne kun givet ganske liden Mælk i Aar. Græsvæksten var derfor saa ualmindelig ringe i Sommer, at man regner at Fodermængden er mindst ¼ mindre end i Middelaar. Derimod er Vinterfoderet af god Beskaffenhed, da vejret i Høbjergningstiden var stadig godt og tørt. Man er blevet nødsaget til overalt at formindske Kvægbesætningen med 1/6 til 1/5 og desuagtet er den meget for stor endnu. Antallet af tiendepligtige Køer udgjorde i Aar 604 (imod 631 i 1884) – Det maa anses for utvivlsomt at de tiendepligtige Køer til næste Aar næppe ville naa 500. Efter en saadan Formindskelse i Kvægbesætningen – der i Øvrigt altid er meget højere paa Østerø, end den, i Forhold til det Foder, som haves, burde være – vil der selvfølgelig hengaa mange Aar inden Besætningen atter bliver saa talrig som den i de senere Aar har været.
 - c. Agerdyrkning. - Kornavlen. Dette er nu det tredje Aar i Træk, hvori Kornavlen er mislykket paa Østerø. I Aar blev dog mindre end nogensinde i min Tid og Tiende af Korn bliver saa godt som ingen. - Kartoffelavlen gav Udbytte som i et godt Middelaar paa de fleste Steder. Kartoffelsygen mærkede man næsten slet intet til.
 - d. Fuglefangst, aldeles ubetydelig.
 - e. Grindefangst. En Grind i Sundet paa 210 Hvaler, vurderet til 72 ½ Gylden. Parterne udgjorde 3 Skind pr Baad, altsaa knapt 1 Kr. Værdi pr. Person.
 - f. Fiskeriet. Med Hensyn til Vaarfiskeriet henvises til Indberetning af 5. Maj. Sommerfiskeriet har været almindelig godt, men Udbytte af samme, navnlig Trenden?, har været aldeles ubetydeligt. Tredjedelen af den voxne mandlige Befolkning, eller maaske den større Halvdel af den egentlige Fiskere, fisker nu hver Sommer paa Island eller med Dæksfartøjer og af den fangst erholder det Offentlige ingen Afgift.
3. Mærkeligt eller Usædvanligt vides ikke at være indtruffet

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sýsselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

4. Nogen særdeles Uorden eller Misbrug vides ikke at have fundet Sted. Specielt bemærkes i Anledning af Amtsskrivelse af 29. Marts 1884, at jeg paa mine Omrejser idelig har indskjærpet Forbuddet mod Drab af Edderfugle og forespurgt mig om nogen Overtrædelse af samme har fundet Sted; men ingen Anmeldelse er sket for mig, og selv har jeg ikke opdaget nogen Overtrædelse af Loven.

Hvilket herved indberettes.

Solmundefjord d. 17. Novb. 1885, sign. Danielsen

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Vinter 1885-86 (Har nu fået stempel: Sysselmanden paa Østerø)

I Henhold til det høje Amts Ordre af 30. November 1830 meddeles herved ærbødigst følgende Indberetninger om Østerø Syssels Forfatning i Halvaaret fra 1. Oktbr. 1885 til 31. Marts 1886.

1. Sundhedstilstanden har været almindelig god. Smitsomme Sygdomme have ikke hersket.
2. Næringsveje.
 - a. Faareavlen er i almindelig Stand og Besætningen overalt fuldtallig; men en stor Del af Faarene ere magre, som følge af den ringe Græsvæxt og det vaade og stormfulde Sommervejr. Den ydede Uldtienden udgjorde 90 v. 15 # (i 1885: 55 v 11 #; 1884: 100 v. 11 ½ #), altsaa et godt Middelaar. Antallet af Slagtefaar og Lam paa den tiendepligtige Jord udgjorde 7233 Stkr. (i 1885: 4424 Stkr.; i 1884: 8025 Stkr.) – Medens levende Slagtefaar kun blive solgte ganske ubetydeligt billigere end før (6 á 7 Kr. for et Middelfaar) er Prisen paa Faare- og Lammekroppe (12 øre pr. #) c. 1/5 mindre end i Fjor. Derimod er Handelsprisen paa Uldhoser ualmindelig lav og selvom man uden nogen som helst Løn for sit Arbejde virker Ulden til Handelstrøjer, opnaar man ikke Capiteltaxten paa raa Uld, 52 ø pr #. Tælle kjøbes ved en Del Handelssteder for 28 ø pr. #; ved andre modtages den slet ikke.
 - b. Kvægavlen er i Tilbagegang, som følge af at Græsvæxten, saavel i forrige som i indeværende Sommer, var ualmindelig ringe, saavel uden- som indengaards. Man har derfor i Høst aller maattet formindske Kvægbesætningen. Antallet af tiendepligtige Kør udgjorde 532 Stkr. (i1885: 604, 1884: 631). Det indhøstede Hø er omtrent ligesaameget som f.A. (c. ¼ mindre end sædvanlig), men Kvaliteten er næsten overalt meget ringere end i 1885, da det regnfulde Vejrlig vedvarede størstedelen af Højbjergningstiden. - Mælkeudbyttet har været ubetydeligt saavel i Fjor som i Aar.
 - c. Agerdyrkning. – Kornavlen er nu mislykket 4 Aar i Træk, men indeværende Aar er det ringeste. I de allerfleste Bydger er Beskaffenheden af den Smule Korn, man har indhøstet, saa ringe, at kun en Del deraf kan tørres og tilberedes til Menneskeføde. I mange Bygder fik man aldeles intet Korn. – Kartoffelavlen gav ganske ubetydeligt Udbytte paa de allerfleste Steder. En 4-6 Fold angives som højeste Udbytte, paa mange Steder kun 2-4 Fold og paa enkelte Steder fik man knapt saa meget igjen som Læggekartoflerne udgjorde. – Folk mener, at et saa ufrugtbart Aar har man ikke haft siden 1863. Der vil upaatvivleligt paa mange Steder i Sysselet blive mangel paa Læggekartofler. Brugeligt Saakorn vil kun erholdes i nogle ganske faa Bygder.
 - d. Fuglefangst, kun i Fundings Sogn, og aldeles ubetydelig.
 - e. Grindfangst: en Grind i Sundet paa 260 Hvaler, vurderet til 80 ½ Gylden. Parterne bleve 3 ¼ Skind til hver 25 Mennesker i Distriktet, hvilket efter Auktionsprisen bliver 75 á 80 ø for hver Person.
 - f. Fiskeriet. Med Hensyn til Vaarfiskeriet henvises til Indberetning af 7. Juni d.A. Sommerfiskeriet har været ganske ubetydeligt: Vejret har været meget stormfuldt og ustadigt og desforuden har der været ualmindelig Lidt af Fisk ved Landet. I de østlige og nordlige Bygder, navnlig Ejde, paastaas der, at der ikke i Mandsminde har været liden Fisk som i denne Sommer. Fiskepriserne ere derfor meget lave: 3ø pr # stor Torsk, 2 ø pr. # smaa. - I Efteraaret har enkelte Bygder, navnlig Nordregøte, Sydregøte og Solmundefjord, erholdt en Mængde Sej ved Vodtrækning. Denne fangst skaffer en Del Føde; men Pengeværdien er meget ubetydelig, da Fisken ikke er Handelsvare og for Tranen faas kun 15 ø pr. Pot, medens Prisen paa en Pot Tran for c. 12 Aar siden var 20 β (c. 42 Øre). – I de 24 Aar jeg har været Sysselmand har der næppe nogensinde været saa almindelig Mangel paa Kontanter som der nu for Tiden er mellem Befolkningen.

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Capiteltaxten, hvorefter Syssels Udgifter, Leje og Tiender, skulle betales, er meget højere end de nuværende Varepriser (de fleste have næsten intet at sælge) og Kommuneskatten er desuden i Aar stegen betydelig. Gjælden til Handlerne er utrolig stor for Mange; Kredit gives næppe mere; flere af de Handlende stræbe derimod at faa deres Tilgodehavende ind; men dette er for Tiden et frugtesløst Arbejde, medmindre der skrides til Rettergang og Tvangssalg. Dersom Tiderne ikke snarest forandres til det Bedre, er udsigten for de allerfleste af Husfædrene til at kunne svare Hvermand sit og værgе deres Familier for ligefrem Mangel for Menneskers Øjne meget mørke.

3. Mærkeligt og Usædvanligt. – den 8. Juli kuldsejlede en Firemandfarbaad fra Fuglefjord c. 1 ½ Fjerdingsvej fra Bygden. Ved dette uheld, som visseligen, i alt Fald for en Del, foranledigedes ved ungdommelig Uforsigtighed, mistede 2 Mennesker livet.
4. Nogen særdeles Uorden eller Misbrug vides ikke at have fundet Sted. Specielt bemærkes i Anledning af Amtsskrivelsen af 29. Marts 1884, at jeg paa min Omrejse idelig har indskjærpet Forbudet mod Drab af Edderfugle og forespurgt mig om nogen Overtrædelse af Samme har fundet Sted; men ingen Anmeldelse er sket for mig og selv har jeg ikke opdaget nogen Overtrædelse af Forbudet.

Hvilket hermed indberettes til det høje Amt.
Solmundefjord d. 12. Novbr. 1886, sign. Danielsen

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Sommer 1886 (*anden haandskrift*)

I Henhold til det høje Amts Ordre af 30. November 1830 meddeles herved ærbødigst følgende Indberetninger om Østerø Syssels Forfatning i Halvaaret fra 1. April til 30. Septbr. 1886:

1. Sundhedstilstanden har været almindelig god. Smitsomme Sygdomme vides ikke at have hersket.
2. Næringsveje.
 - a. Faareavl er nu atter i god Stand næsten overalt og der er al Grund til at vente at Aaret bliver særdeles godt med Hensyn til Vaaruld og Slagt.
 - b. Kvægbesætningen blev betydelig formindsket i Efteraaret og desuagtet var Vinterfoderet utilstrækkeligt næsten overalt. Ved hjælp af Raps- og Oljekager, Mais og Lign. Lykkedes det dog at holde Besætningen i Live.
 - c. Fuglefangst, ingen.
 - d. Agerdyrkning. Med Hensyn til Korn- og Kartoffelhøsten henvises til Indberetning af 17. Novbr f.A. I indeværende Foraar er ikke saa lidet dyrket, men det tegner til at dette Aar, ligesom de 3 foregaaende, vil blive ufrugtbart.
 - e. Grindefangst, ingen.
 - f. Fiskeriet. I Vinterens Løb var fiskeriet ikke betydeligt og navnlig beholdtes ingen sej ved Noutekastning. Vaarfiskeriet efter stor Torsk gav paa de fleste allerfleste Steder ganske ubetydeligt Udbytte og kan i det hele taget betegnes som mislykket, idet der hele Vaartiden kun var liden Torsk paa Medene, og det uheldige Vejrlig desuden kun sjældent tillod Baadene at komme ud. Da desforuden Fiskepriserne ere meget lave, har Indtægten af Fiskeriet i dette Halvaar været ganske liden. – For de større Ejere og Besiddere, som have betydeligt Slagt i vente, ere Udsigterne nogenlunde gode; men for de fattige Trøbrugere og Fiskere ere Tiderne særdeles trange og Udsigterne mørke.
 3. Noget Mærkeligt og Usædvanligt vides ikke at være indtruffet.
 4. Nogen særdeles Uorden eller Misbrug vides ikke at have fundet Sted.

Solmundefjord d. 7. Juni 1886, sign. Danielsen

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Vinter 1886-87

I Henhold til det høje Amts Ordre af 30. November 1830 meddeles herved ærbødigst følgende Indberetninger om Østerø Syssels Forfatning i Halvaaret fra 1. Oktbr. 1886 til 31. Marts 1887.

1. Sundhedstilstanden har været nogenlunde god; egentlig smitsomme Sygdomme har ikke hersket. Derimod har det ualmindeligustadige og raa Veirlig forarsaget en Mængde Forkølelsessygdomme. Halssyge (Diphtheritis) som i flere Aar har ytrret sig her og der i Syselets østlige Bygder, er i det sidste Aars Tid optraadt i de fleste Bygder i Næs Sogn, dog for det meste mildt.

2. Næringsveje.

- a. Faareavl. Besætningen var næsten overalt fuldtallig ved Halvaarets begyndelse, paa somme Steder maaske overtallig. Men Faarene vare ikke i god Stand, da Sommeren i Fjor var vaad og kold og Græsvæksten ringe. Fortiden ere Faarene paa mange Steder meget magre; her og der ikke saa ubetydeligt. – Der er kun Udsigt til et middelmaadigt ”Søjdeaar” og i Fald det nuværende kolde og sludfulde Veirlig vedvare længere, vil der kun blive faa Slagtefaar i Høst.
- b. Kartoffelavl. er i det Hele taget i meget ussel Stand; Besætningen er c. ¼ mindre i Antal end for 2 å 3 Aar siden, og desuagtet blev Vinterfoderet utilstrækkeligt næsten overalt. De, som have haft Råd dertil, have fodret Køerne med Majs og Oljekager; Andre har benyttet tør Sej, Tang o. a. Flere Kreaturer ere døde, rimeligvis af Sult eller i alt Fald som følge af knap og daarlig Føde.
- c. Agerdyrkning.
 - Kornavlens mislykkedes næsten ganske. Kun i Næs og Sjøv Sogne er en smule Korn tiende erlagt. Værdien af den til Staten ydede Korn tiende for 1886 udgjorde hen ved 20 Kr. I de fleste Aar har Statens Korn tiende paa Østerø udgjort fra 80 til 170 Kr. I Aaret 1880 beløb den endogsaa til 203 Kr. 36 ø.
 - Kartoffelavlens gav f. A. omtrent Halvt Udbytte mod i et Middelaar. Dels som følge af det ustadige Veirlig, som meget har hindret alt Udearbejde, dels paa Grund af Mangel paa tilstrækkeligt Saakorn og Læggekartofler, er hidtil ikke meget dyrket i Aar, og, selv om Aaret ogsaa skulle blive frugtbart, vil Udbytte af Korn og Kartofler ikke kunne blive stort. –

d. Fuglefangst, ingen.

e. Grindfangst, ingen

f. Fiskeriet har i dette Halvaar i det Hele taget været aldeles ubetydeligt; saa godt som intet i de nordlige Bygder, en smule bedre i de sydlige. Paa Grund af det ustadige og stormfulde Forarsvejr er Vaarfiskeriet efter stor Fisk hidtil næsten totalt slaaet Fejl, og man formener ogsaa at Fisken kun er tilstede paa Medene i liden mængde.

- Da saaledes alle Næringsveje have givet lidet Udbytte og Priserne for alle Landets Produkter ere ualmindelig lave, er Fattigdommen i dette efter sin størrelse langt stærkeste befolkede Syssel (2990 Mennesker, i 1865: 2371) megen tiltagen i dette Halvaar. I flere Bygder – saaledes navnlig Ejde med en Befolkning af 381 Mennesker (hvoraf 156 ukonfirmerede Børn) der hovedsagelig har sit Erhverv ved Fiskeri – vilde upaatvivlelig ligefrem Mangel paa de allernødvendigste være indtraadt, saafremt ikke flere af de Handlende vare traadte hjælpende til ved at give en Credit, der let kan komme til at ruinere dem selv. –

3. Af mærkeligt eller usædvanligt intet.

4. Nogen særdeles Uorden eller Misbrug vides ikke at have fundet Sted. Dog kan jeg ikke lade ubemærket, at Tiendesynsmændene i flere Bygder have besværet sig over Fisketiendens mere end

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

almindelig slette erlæggelse i den senere Tid. At der forholdsvis bliver mindre Fisketienden erlagt i daarlige Aar end i gode "Fiskeaar", selv om der tiendes saa nogenlunde rigtigt, er en selvfølge, blandt andet ogsaa af den Grund, at der blive saa mange Fisketure, der give saa lidet Udbytte, at man ikke kan se det Umagen værdt at erlægge Fisketienden deraf. De tiendefrie Dæksfartøjer og Provst Sørensen Forslag om Fisketiendens ophævelse have ogsaa meget bidraget til at vække Befolkningens uvilje imod Fisketienden, og der er formentlig al Anledning til, saafremt ske kan, at afløse denne, saaledes som Tiderne og Forholdene nu ere i høj Grad demoraliserende Ydelse.

Hvilket herved indberettes til det høje Amt.

Solmundefjord d. 30. April 1887, sign. Danielsen

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Sommer 1887

I Henhold til det høje Amts Ordre af 30. November 1830 meddeles herved ærbødigst følgende Indberetninger om Østerø Syssels Forfatning i Halvaaret fra 1. April til 30. Septbr. 1887:

1. 1. Sundhedstilstanden har været god. Smitsomme Sygdomme erfares ikke hersket, naar undtages, at Mæslinger i Halvaarets sidste Del ere optraadte i 4 Huse paa Sælletræ, 2 paa Skaale og 2 i Skaalebotn. Nu synes denne Epidemi at være ophørt.
 2. Næringsveje.
 - a. Faareavl. Besætningen er næsten overalt fuldtallig og i nogenlunde god Stand. Derimod blev Slagtet, navnlig foranlediget ved det kolde og sludfulde Foraarsvejr, langt mindre end i Fjor. Indeværende Aars Uldtienden af den tiendepligtige Jord udgjorde kun 55 vog 35 ½ #, altsaa 4479 Slagtefaar, imod 90 v. 15 # Uldtienden med 7233 Stkr. Slagtefaar i 1886.
 - b. Kvægavlen er i maadelig Forfatning, da man i de senere Aar, ligesom atter i Aar, har maattet formindske Besætningerne, dels som Følge af den ringe Græsvæxt og deraf følgende Fodermangel, dels som Følge af den overalt herskende Armod, for ved salg af Kreaturer at faa Noget til at betale sine Skatter og øvrige Udgifter med. Antallet af tiendepligtige Køer udgjorde i Aar 530 Stkr. (i 1884: 631). Indeværende Aars Høhøst var imidlertid særdeles god, baade med Hensyn til Høets Kvantitet og Kvalitet, saa at Vinterfoderet for de fleste er tilstrækkeligt, for mange rigeligt.
 - c. Agerdyrkning. Paa Grund af den ved forrige Aars mislykkede Høst foranledigede mangel, saavel paa Saakorn som Læggekartofler, har en stor del af Befolkningen, blev ikke meget dyrket i Aar. Udbytte af Kartoffelavlen var som i et Middelaar; Kornhøsten var derimod i Kvantitet langt under et Middelaar, men det indvundne Korn var paa de fleste Steder særdeles godt.
 - d. Fuglefangst, ganske ubetydelig.
 - e. Grindefangst ingen
 - f. Fiskeriet. Vaarfiskeriet efter stor Fisk gav særdeles lidet Udbytte. Endnu har jeg ikke modtaget Opgjørelse fra alle Bygder, men jeg antager sikkert, at hele Udbytte af Statens Tiende vil være mindst 1/3 Del mindre end den Forpagtningsafgift jeg har at betale til Staten for samme. Af smaafiskeri kun ganske lidet fisket i Halvaar, navnlig lidet i de nordlige Bygder. I Tiende af Smaafisk er kun ydet ganske Ubetydeligt og Handelsprisen paa den Slags Smaafisk, som tiendes, ere desuden kun lidet bedre end Intet.
 - Alle Næringsveje have saaledes givet lidet udbytte og Handelspriserne for de færøske Produkter ere mere end lave. I Aaret 1885/86 er saaledes, t:ex: Kapiteltaxten sat:
 - o For Trøjer: 1 ½ # - 192 ø, 2 # - 255 ø, 2 ½# - 333 ø.
 - o Og nu er Handelsprisen: ” 99 ø, ” 125 ø, ” 165 ø.
 - Armoden blandt Folk er derfor i stadig Tiltagende, og saavel af Leje, Amtsrepartitionsfonds-Bidrag og Kommuneskat ere de udestaaende Restancer utrolig mange, medens Handelsgjælden voxer. Udsigterne for den kommende Tid ere derfor meget mørke.
3. Af mærkeligt eller usædvanligt intet
 4. Nogen særdeles Uorden eller Misbrug vides ikke at have fundet Sted. Specielt bemærkes at jeg paa hver af mine Omrejser idelig har forklaret og indskjærpet den ny Lov af 1. Maj 1887 om fredning af Edderfugle og forespurgt mig om nogen Overtrædelse af Samme; men ingen Anmeldelse er sket for mig og selv har jeg ingen Overtrædelse opdaget. – Tvende Sager om Jagt under Fuglebjerger i Juni d.A. har jeg anmeldt, og de skyldige ere blevne mulkterede.

Hvilket herved ærbødigst indberettes til det høje Amt.
Solmundefjord d. 24. Novbr.1887, sign. Danielsen

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Vinter 1887-88

I Henhold til det høje Amts Ordre af 30. November 1830 meddeles herved ærbødigt følgende Indberetninger om Østerø Syssels Forfatning i Halvaaret fra 1. Oktbr. 1887 til 31. Marts 1888.

1. Sundhedstilstanden har været almindelig god. Smitsomme Sygdomme have ikke hersket, med undtagelse af at der i sidste Del af Halvaar i nogle Huse i bygden Gjøv er optraadt enkelte Tilfælde af gastrisk eller typhoid Feber. Fra Øvrighedens Side er der dog, saavidt mig bekjendt, ikke fundet Anledning til at træffe nogen Foranstaltning til at forebygge denne vel lidet farlige Syges Udbredelse, hvorimod Forstanderskabets Formand har udstedt og omsendt Advarsler i Anledning af Samme.
2. Næringsveje.
 - a. Faareavlen gav i f. A. kun lidet Udbytte, men Besætningen vare ved Halvaar Begyndelse næsten overalt fuldtallige og i nogenlunde god Stand. Paa Grund af den megen Frost og Sne, som har hersket hele Vinteren igjennem og endnu vedbliver, ere Faarene nu paa de fleste Steder meget magre og forsultne og paa flere Steder ere ikke saa faa døde af Sult. Selv om Vejret fra nu af skulde blive godt, kan man ikke vente mere end et middelmaadigt "Søjdeaar", men bliver det nuværende Veirig ved endnu noget henad Foraaret, vil en stor Del af Besætningen og de fleste af Lammene sulte ihjel.
 - b. Kvægavlen er i nogenlunde Stand og Vinterfoderet har for de fleste været baade godt og rigeligt, da Høhøsten var god. Derimod ere Besætningerne smaa, mindst en fjerdedel mindre end de vare for 2 á 3 Aar siden, dels som Følge af foregaaende Aars ringe Græsvækst og deraf følgende Fodermangel, dels som Følge af at mange af Beboerne paa Grund af Armod have maattet sælge og endnu vedblive med at sælge deres Kreaturer for derved at skaffe Midler til at betale deres Skatter og Afgifter.
 - c. Agerdyrkning. Førrige Aars Kartoffelavlen gav Udbytte som i et Middelaar, men Kornhøsten var ringe. Den til Staten ydede Korntiende beløber c. 70 Kr: 1/3 mod de bedste Aar eller 2/3 under et Middelaar. For indeværende Aar er Udsigten for Høsten kun ringe, da man hidtil (19. April) paa Grund af uafbrudt Sne og Frost næsten slet ikke har kunnet komme til at grave Jorden og følgelig ikke vil kunne faa tilstrækkeligt dyrket i Aar.
 - d. Fuglefangst, ingen
 - e. Grindefangst, ingen
 - f. Fiskeriet har i de sydlige og østlige Bygder hele Halvaar igjennem kun givet ganske ubetydeligt Udbytte hvad Tallet af de fangede Fisk angaar, og endnu mindre har Pengeudbyttet været, da det allermeste af hvad der er blevet fisket har været ganske ualmindelig smaat. I de nordlige Bygder har Fiskeriet, lige som förrige Aar, næsten slet intet Udbytte givet. Vaarfiskeriet efter stor Fisk paa Nordhavet helt at ville slå fejl i Aar: sjældnen har man kunnet komme ud paa Havet for Uvejr, og der synes heller ikke at være nogen Fisk paa Medene i alt Fald ganske ubetydeligt.
 - o Alle Næringsveje have saaledes kun givet ganske lidet Udbytte, det er stadig gaaet tilbage for Befolkningen flere Aar i Træk, og Priserne paa de færøske Varer er desuden ualmindelig lave – paa Uldgods og Fjær saaledes omtrent det halve af hvad de vare for faa Aar siden, for tran kun en 1/3 mod før. – Den allerstørste del af Befolkningen er i Gjæld og Gjælden voxer Aar for Aar uden Udsigt til at den kan betales. Navnlig er Handelsgjælden utrolig stor og jeg tror ikke at fejle noget ved for flere Bygdens Vedkommende at ansætte den til 10 á 20,000 Kr. Derimod er Formuen liden, idet mange intet Jordegods eje og en stor del af Odelsjorden staar desuden

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

pantsat til det offentlige Kasser eller ejes af Folk udenfor Sysselet. Nu gives der desuden kun ganske lidt Kredit længere ved de fleste af Handelsstederne - ved nogle gives nu ikke Kredit under nogen som helst Omstændigheder, medens man tidligere, i de gode Aar da ingen Kredit behøvedes, gave overordentlig Kredit. Af Jordebogsafgifter, Amtsrepartitionsfondsbidrag, Kommuneskat, Læge og Apothekerregninger, etc. Henstå store Summer ubetalte, uden at man har Udsigt til at kunne betale den anderledes end ved Salg af uundværlige Ejendele. – Medens saaledes, for at tage et enkelt Eksempel, Kommuneskat-restancerne hidtil aarlig have udgjort 100 á 200 Kr., stege de sidste Aar paa en Gang til henved 700 kr., hvoraf endnu næppe 1/3 er betalt. I flere Bygder stod næsten hver eneste Skatteyder paa Udpantningslisten, og om man i saadanne Tilfælde vilde holde Udpantning og Auktion, vilde der jo slet ikke findes nogen, som vilde være i Stand til at købe det udlagte Gods. I Aar ville maaske dog Restancerne af den i disse Tider stadig voxende Kommuneskat efterhaanden blive betalte, men jeg maa befrygte at alle betalinger snart ville standse ifald den trange Tid ikke noget snart ophører. – Navnlig staar det ilde til i Sysselets nordlige Del, hvor der mindre lægges Vind paa Jorddyrkning, dels som Følge af at Pladserne der mindre egne sig dertil, dels paa Grund af at det nu ganske fejlslaaede Fiskeri har været Beboernes Hovederhverv. – Hidtil har der dog ikke været Hungersnød, skjøndt selvfølgelig det offentlige Fattigvæsen kun lidet kan forslaa i saadanne Tider; derimod er største delen af Befolkningen saa behjælpelig, at den Ene understøtter den Anden saalænge der er noget at hjælpe med; - men nu synes det at være meget knapt næsten overalt og navnlig ere Kontanter snart ikke mere at opdrive her i Sysselet, hverken ved Handelsstederne eller hos Befolkningen. – I saadanne fattige Tider er det en sørgelig Bestilling at være Sysselmand med smaa Indtægter i et fattigt Sysselet som Østerø. Foruden aarlig at give afkald paa en Del af hvad der tilkommer mig, har jeg valget imellem at udpante fattige Folk, som intet have at betale med, for Restancer af Uldtiende, Smørtiende, Teld?, etc. eller selv at tilsvare Beløbene med liden Udsigt til at faa dem tilbagebetalte. – De mig fra Landfogderiet og Kommuneforstanderskabet i Aar tilsendte Udpantningslister andrager over 4000 Kr. tilsammen. Samtlige Beløb jeg paa omrejsen i Marts havde at indfordre, beløb c. 5670 Kr. og i den Anledning afsendte jeg i Januar 853 ny Regninger og Erindringskrivelser.

3. Af mærkeligt eller usædvanligt intet
4. Nogen særdeles Uorden eller Misbrug vides ikke at have fundet Sted.

Solmundefjord d. 19. April 1888, sign. Danielsen

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Sommer 1888

I Henhold til det høje Amts Ordre af 30. November 1830 meddeles herved ærbødigst følgende Indberetninger om Østerø Syssels Forfatning i Halvaaret fra 1. April til 30. Septbr. 1888:

1. Sundhedstilstanden har været almindelig god og smitsomme Sygdomme have ikke hersket, med Undtagelse af et der nu i 1 Aars Tid i Bygden Gjøv har grasseret gastrisk eller typhoid Feber, hvoraf en Del af beboerne i c. 15 af Bygdens 30 Huse efterhaanden haver været angrebne.
2. Næringsveje.
 - a. Faareavlen er i maadelig Stand og Besætningen er kun fuldtallig paa faa Steder. Den ydede Uldtienden udgjorde kun 40 v. 32 #, og indeværende Aars Faareaffald var saa stort at det i de sidste 25 Aar kun er blevet overtruffet af Årene 1866 og 1879, da Uldtienden var henholdsvis 25 v. 15 # og 30 v. 20 ½ #. Antallet af Slagtefaar udgjorde i Aar 3270 Stkr. I Aaret 1865, det bedste i de sidste 25 Aar, udgjorde Uldtienden 110 v. 24 # og Slagtefaarene 8853 Stkr.
 - b. Kvægavlen er ligeledes i maadelig Stand, og da Græsvæksten var ualmindelig ringe, er Vinterfoderet meget knapt hos de Fleste, og det saameget mere, som en del Hø gik tabt ved det i begyndelsen af Oktober indtraadte stærke Stormvejr. De i Forvejen kun faatallige Besætningen ere derfor end yderligere formindskede og Antallet af tiendepligtige Kør, som i 1884 udgjorde 631 Stkr., er i de 4 sidstforløbne Aar stadig formindsket og er nu naaet ned til 512 Stkr.
 - c. Agerdyrkning. Kornavlen maa ansees for fuldstændig mislykket. – Kartoffelavlen gav Udbytte som i et godt Middelaar, men paa Grund af Armod og mangel paa Læggekartofler, blev kun Lidet dyrket for Mange i Aar.
 - d. Fuglefangst, ubetydelig.
 - e. Grindefangst, ingen
 - f. Fiskeriet, Vaarfiskeriet efter stor Fisk slog næsten fuldstændig fejl og i Øvrigt har Fiskeriet hele Halvaaret igjennem givet særdeles ringe Udbytte.
 - Da saaledes alle Næringsveje haver givet lidet eller intet Udbytte, er Armoden stadig i tiltagende og hvorvidt der i Vinter vil blive Hungersnød eller ikke, vil formentlig bero paa om Fiskeriet og Grindefangsten vedbliver at slaa fejl, eller om noget Udbytte kan indvindes af Søen. Den allerstørste Del af de til sidste Olai forfaldne Leje- og Amtsrepartitionsfondsafgifter, saavel den til 30. September forfaldne Kommuneskat henstaar endnu ubetalt, uden at der for de Allerfleste er nogen som helst Udsigt til at kunne skaffe Betalingen til Veje.
3. Af mærkeligt eller usædvanligt intet.
4. Nogen særdeles Uorden eller Misbrug vides ikke at have fundet Sted. Specielt bemærkes, at jeg paa mine Omrejser har indskjærpet Overholdelse af Edderfugleloven af 1. Maj 1887 for den paa de af mig afholdte Møder tilstedeværende Befolkning og inkviseret om overtrædelse af Samme, men ingen saadan er meldt eller paa anden Maade kommen til min Kundskab. 2de Tilfælde af Jagt under fredlyste Fuglebjærge har jeg anmeldt for Landfogeden.

Hvilket herved indberettes til det høje Amt.

Solmundefjord d. 6. Decbr. 1888, sign. Danielsen

Vinter 1888-89

I Henhold til det høje Amts Ordre af 30. November 1830 meddeles herved ærbødigst følgende Indberetninger om Østerø Syssels Forfatning i Halvaaret fra 1. Oktbr. 1888 til 31. Marts 1889.

1. Sundhedstilstanden har været som almindelig og smitsomme Sygdomme haver ikke grasseret, med Undtagelse af at der i c. 1 ½ Aar grasserede gastrisk Feber i bygden Gjøv, hvilken Sygdom dog nu antages at være ophørt.
2. Næringsveje.
 - a. Faareavlen. Besætningen ere paa mange Steder dels ikke fuldtallige, dels i mindre god Stand, da man i de foregaaende daarlige Aar paa flere Steder har tilsat en Mængde Lam, som vare ubrugelige som Tillægsdyr, især i Kjendingshaugerne, hvor de Fleste søge saasnart som muligt efter hvert Affald at faa den ofte noget for høje Skiben fuldtallig igjen, Om Vinteren fødes saa de mange svage Faar inde ved hjælp af Hø. Desuden forsømmer man paa mange Steder at holde Haugerne tørre ved Opgravning og Afladning af skadeligt Vand, hvisaarsag Vandsyge ikke er ualmindelig. – I sidste December opdagede man i Heygshaugen paa Strænder at en Del Faar vare blevne angrebne af en smitsom Øjensyge, der antages at være overført ved et fra Island i sidste Efteraar indført Faar. Denne sygdom udbredte sig paa kort Tid over samtlige Hauger paa Strænder samt over omtrent 2/3 af Skaales og ¾ af Sælletræs Hauger, hvorimod den i de sidste 2-3 Maaneder ikke vides at have udbredt sig videre og nu (i Slutningen Af Maj) opdages kun sjældent Faar med Øjensyge. Naar undtages, at en Del Faar i Øjensygens første Tid bleve nedslagtede, ere vistnok kun faa Faar døde af selve Sygen, og da Faar som bleve bragte i Hus og godt passede, siges i hvert Fald næsten alle at være kommen sig igjen; men dels paa Grund af den store og almindelige Hømangel i Aar, dels som Følge af Skjødsløshed, ere vistnok ogsaa en Mængde Faar igjen udslupne i Haugerne forinden de vare fuldstændig helbredede, og saa siges Øjensygens paany at have forværret sig for saadanne paany i Haugerne udslupne Faar. I Foraaret, efter at Græsset saa pludseligt var begyndt at spire, ere en hel Del Faar døde i Sjøv Sogn, dels af voldsom Diarrhoe, dels af Vandsyge, hvilket af nogle paastaas at være ligefremme Følger af Øjensygen, medens Andre paastaa at Skylden til dette Affald kun for en Del maa søges for Øjensygen, men at det mere er en Følge af at man holder for store Besætninger, har i længere Tid tilsat for usle Tillægsfaar og tildels forsømmer at opgrave Udmarken; og rigt er det, at paa de Steder, hvor disse Mangler findes, har ogsaa Dødeligheden blandt Faarene været langt størst, ligesom det ogsaa er sikkert, at en Del Faar ere døde paa forskellige Steder i Sysselet i dette Foraar af Diarrhoe og Vandsyge, skjøndt Øjensygen ikke er kommen udenfor Sjøv Sogns Grændser. – I Hvalvig og Strømnæs skulle ogsaa en Del Faar paa samme Maade være døde.
 - b. Kvægavlen er i maadelig Stand, da Vinterfoderet overalt var meget knapt, og Besætningerne ere, dels paa Grund af foregaaende Aars ringe Græsvækst, dels som Følge af Befolkningens Armod, kun ¾ mod hvad er for faa Aar siden vare.
 - c. Agerdyrkning. Kornavlen mislykkedes næsten overalt f.A., men Kartoffelhøsten gav Udbytte som i et godt Middelaar. I Aar indtraf godt Vejr i den senere Del af Veltetiden og Udsigterne ere for Tiden ganske gode saavel for korn- som for Kartoffelhøsten.
 - d. Fuglefangst, ubetydelig.
 - e. Grindefangst, ingen

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sjøsselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

- f. Fiskeriet, har hele Halvaar igjennem kun givet ganske ubetydeligt Udbytte, og Vaarfiskeriet efter Torsken slog næsten fuldstændig fejl. Paa Medene var slet ingen Fisk at faa; hvorimod fiskede enkelte Bygders Beboere en del Torsk ude paa Havet, langt udenfor de yderste bekjendte med.
 - Da saaledes alle Næringsveje, som de foregaaende Aar, have givet lidet Udbytte, vedbliver Armoden at være stor blandt Folk. Af Leje og Skat samt Amtsrepartitionsfonds-Bidrag for 1887/88 stode 3317 Kr. 82 ø paa Udpantningslisten, af hvilke 2/5 endnu henstaa ubetalte. Kommuneskatte-Restancerne, der pleje at andrage 1 á 200 Kr. aarlig, men i Fjor stege til henved 700 Kr., udgjøre for 1887/88 over 900 Kr. , hvoraf endnu den største Del henstaar ubetalt med liden Udsigt til Betaling. Ligeledes henstaa store Beløb af Læge- og Apotheksregninger ubetalte og mange ere nu ophørte med at søge lægehjælp, da de Intet have at betale med og nødig ville ty til Fattigvæsnet. Handelsgjælden vil jeg blot nævne: den er utrolig stor.
3. Af mærkeligt eller usædvanligt. De i Vinter herskende Storme have anrettet stor Skade paa Bygninger: Kirken i Gøte er saaledes flere gange flyttet af Grunden og i Fuglefjord blæste et stort nyt Hus omkuld, hvorved et Barn blev dræbt og 2 Kvinder fik saa stor Legemsbeskadigelse, at de aldrig ville gjenvinde deres helbred. 2 Fiskerbaade fra Strænder ere forliste.
4. Nogen særdeles Uorden eller Misbrug vides ikke at have fundet Sted.

Hvilket herved indberettes til det høje Amt.

Solmundefjord d. 31. Maj 1889, sign. Danielsen

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Sommer 1888 (mangler)

I Henhold til det høje Amts Ordre af 30. November 1830 meddeles herved ærbødigst følgende Indberetninger om Østerø Syssels Forfatning i Halvaaret fra 1. April til 30. Septbr. 1880:

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Vinter 1888-89

I Henhold til det høje Amts Ordre af 30. November 1830 meddeles herved ærbødigst følgende Indberetninger om Østerø Syssels Forfatning i Halvaaret fra 1. Oktbr. 1888 til 31. Marts 1889.

1. Sundhedstilstanden. Forkølelsessygdomme, ledsagede af Halsbetændelse og Brystlidelser, herskede paa flere Steder i Løbet af Vinteren og fra Slutningen af Januar af udbredte Influenzaen sig over hele Sysselet, dog var den for det meste mild. , saa kun 4-5 Personer døde som Følge af den. Endnu klages dog jævnligt over, at en mængde Mennesker lide af Forkølelse, stærk Snue og Hoste, hvoraf mange have været angrebne flere Gange.
2. Næringsveje:
 - a. Faareavlen er i god Stand og Besætningen paa de fleste Steder fuldtallige. . Vinteren har været mild og Snefri og Foraarsvejret hidtil ualmindelig godt. D Der er derfor udsigt til et meget godt "Søjdeaar". – Faare-Øjensygen synes for Øjeblikket paa vej til at høre op, eller ogsaa grasserer den saa mildt at den ikke kan opdages. I den nordlige Del af Næss Sogn vare saaledes 3-4 Faar angrebne af den i Februar og Marts, men nu i over én Maaned er intet Tilfælde af Sygen forekommet syd for Gjærdet over Gøteeide.
 - b. Kvægavlen er i nogenlunde Stand og Vinterfoderet har været rigeligt. Besætningerne ere dog endnu, foranlediget ved foregaaende Aars ringe Græsvæksten, henved ¼ Deel mindre end forhen.
3. Agerdyrkning.
 - a. Kornavlen gav i Fjor, saavel paa Grund af Mangel paa godt Saakorn som den ualmindelig tørre Sommer, ikke betydeligt Udbytte, men det indvundne Korn var særdeles godt. I flere Bygder, t:Ex: Eide, Funding og Fuglefjord, blev slet intet Korn dyrket i forrige Aar, i alt Fald blev ingen Kotienden erlagt i disse Bygder.
 - b. Kartoffelavlen gav Udbytte som i et godt Middelaar. I indeværende Aars Vinter og Foraars er ikke saa Lidet dyrket her i Sysselet og saavel det nu i flere Aar fejlslagne Fiskeri som den Omstændighed at Mange i de sidste Aar have avlet flere Kartoffler end de selv kunne forbruge eller finde Kjøbere til, synes i Forbindelse med at man nu er begyndt haabe paa frugtbare "Kornaar", at have bemærket, at der i Aar er lagt mere Vind paa Korndyrkning, end nu i mange Aar har været Tilfældet.
 - c. Fuglefangst, ganske ubetydelig; hele Statens Tiende for Aaret 1889 udgjorde kun 4 Kr. 12 ø.
 - d. Grindefangst, ingen siden 27. Juli 1886.
 - e. Fiskeriet har ikke været synderlig godt i Vinteren Løb, og, uagtet det særdeles gode Veirlig, har Vaarfiskeriet paa Havet efter den store Torsk, ifølge hvad jeg har kunnet erfare, hidtil næsten givet lige saa lidet Udbytte (i alt Fald hvad Tienden angaar) som de nærmest foregaaende Aar. Derfor ere Priserne paa Raafisken ved næsten alle Handelsstederne satte ned til kun 3 Øre for #det af stor Torsk, og 2 ½ Øre for #det af Langer og Smaatorsk, medens Capiteltaxterne for alle disse Fiskesorter er 4 Øre pr. #. – I Øvrigt ere Capiteltaxterne paa Fisk for Østerøens Vedkommende næsten altid højere end Handelspriserne, navnlig i de nordlige og østlige Bygder. – I Aar skulle langt flere af Sysselets Mandskab end nogensinde før har været Tilfældet, deriblandt ikke saa faa Kongsbønder, agte at fiske paa Island, og Følgen heraf bliver, at ikke alene Sommerfiskeriet næsten helt hører op, men ogsaa at flere vigtige Arbejder, som Tørverøgt, Haugerøgt og Fjeldgang kun vanskelig og derfor meget

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sýsselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

ufuldkomment ville kunne udføres af de tilbageblivende og for størstedelen bedagede Deel af Befolkningen.

4. Mærkeligt eller Usædvanligt. – Tvende voldsomme Storme have anrettet betydelig Skade her i Sysselet. Den ene indtraf 17. Decbr. 1889 med S.V. til V.S.V., den anden, 15. Marts d. A. , begyndte med S.S.O. og endte ved V.S.V.
5. Nogen særdeles Uorden eller Misbrug vides ikke at have fundet Sted. Dog kan jeg ikke undlade at bemærke, at den slette ydelse af Fisketienden tager til. Smaafisketiende er paa de fleste Steder bleven yderst uforsvarlig erlagt og nu synes det samme at være Tilfældet med Tienden af Vaarfiskeriet, hvilken Tiende i de 3 sidstforløbne Aar har udgjort betydeligt mindre hvert Aar end den deraf betalte Forpagtningafgift 175 á 245 aarlig. Vel have disse Aar været af de slette ”Fiskeaar”; men den erlagte Tiende staar dog ikke i noget rimeligt Forhold til det virkelig indvundne Udbytte, og jeg skal næppe feile noget naar jeg, i alt fald for enkelte Bygders vedkommende, anslaaer Fisketienden til 1 % af den ved Handelsstederne indleverede Fisk, medens den jo skulde være 10 % af hele Udbytte.

Hvilket hermed ærbødigst indberettes til det høje Amt.
Solmundefjord d. 29. April 1890, sign. Danielsen

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Sommer 1890

I Henhold til det høje Amts Ordre af 30. November 1830 meddeles herved ærbødigst følgende Indberetninger om Østerø Syssels Forfatning i Halvaaret fra 1. April til 30. Septbr. 1890:

- 1) Sundhedstilstanden. I Begyndelsen af Halvaar grasserede Influenzaen i hele Sysselet og hele Halvaar igjennem have Forkølelssesygdomme med Hals- og Brystlidelser hersket i de fleste Bygder. Efter Halvaarets Udløb er Skarlagensfeber optraadt i Tofte, Saltnæs Næs, Gøte, Lervig og mulig flere Steder, dog i særdeles mild Grad. Samtidig er optraadt en ny Forkølelssyge med voldsom Hoste, som i Næs Sogn af flere ansees for Kighoste, men mulig ogsaa kan være mild Skarlagensfeber.
- 2) Næringsveje.
 - a) Faareavlen er i god Stand og Besætningerne fuldtallige paa de fleste Steder. Faaretiende, som i 1888 udgjorde 40 v 32 # Uld og i 1889: 68 v. 2 #, udgjorde i 1890: 83 v. 16 #. Antallet af Slagtefaar, som i 1888 paa Grund af Affald den foregaaende haarde Vinter, kun udgjorde 3270 Stkr. og i 1889: 5444 Stkr., beløb i Aar 6675 Stkr. eller mere end dobbelt imod Høsten 1888 førend Faare-Øiensygen endnu var optraadt paany i nogen af de Hauger, hvor den engang var ophørt, grasserer for Tiden i Dele af Eides, Fundings og Næss Sogne, dog i meget mild Grad.
 - b) Kvægavlen er i nogenlunde god Stand. De tiendepligtige Køer, som i 1888 udgjorde 512 Stkr. og i 1889 = 515 Stkr., udgjorde i Aar 553 Stkr. Græsvæksten var, uagtet Græsormen paa enkelte Steder gjorde en del Skade, særdeles god; men paa Grund af det ualmindelig regnfulde Veirlig i Højbjergningstiden paa flere Steder ikke alt Græsset slået og tørret. Desuagtet er Vinterfoderet næsten overalt rigeligt hvad Quantiteten angaar; men største Deelen af Høet er af ringe Qualitet.
 - c) Agerdyrkning. – Kornavlen gav godt Udbytte. Vel var Mængden af det indvundne Korn mindre end man efter Udsæden havde Grund til at vente, men kornet er af særdeles god Beskaffenhed. – Kartoffelavlen gav Udbytte som i et knapt Middelaar. Kartoffelsygen viste sig flere Steder.
 - d) Fuglefangst. Ganske uden Betydning.
 - e) Grindefangst. Ingen siden 27. Juli 1886.
 - f) Fiskeriet. Vaarfiskeriet efter stor Torsk gav Udbytte som i et knapt Middelaar nu for Tiden. – At der kun blev drevet ganske ubetydeligt Sommerfiskeri fremgaar fomentlig klart af, at af Sysselets toldværende? Mandskab (i Alderen fra 15 til 50 Aar) tilsammen 631 personer, vare de 344, selvfølgelig alle de dygtigste Fiskere (samt 12 Kvinder) fraværende til Fiskeri paa Island og med Fiskeskibe og de tilbageværende, som skulde besørge Tørverøgt, Fjeldgang, Faarerøgt, Højbjergning, Indhøstning og øvrige Landarbejder, havde ikke megen Tid tilovers til Fiskeri. – I den allersidste Tid har Fiskeriet været særdeles godt.
- 3) Mærkeligt eller Usædvanligt. Den 28. Mai nedstyrtede en Mand i Fuglebjergerne paa Eide og død den 4. Juni forulykkede 4 Mand fra Østerø under Fiskeri ved Island. Under en voldsom Storm den 29. September den 29. September sprængte en paa Kongshavn liggende Skonnert sine Ankerkjættinger og strandede ved Saltnæs.
- 4) Nogen særdeles Uorden eller Misbrug vides ikke at have fundet Sted. Specielt bemærkes, at jeg paa mine Omrejser har indskjærpet Beboernes Overholdelse af Jagtloven, særlig Edderfugleloven og at jeg har de skyldige til Ansvar naar Overtrædelser ere kommet til min Kundskab. I Regnskabsaaret 1889/90 ere 80 kr. indkomne i Mulcter her i Sysselet for Overtrædelse af Edderfugleloven af 29. Marts 1887.

Hvilket hermed indberettes til det høje Amt.

Ærbødigst Danielsen

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Vinter 1890-91

Sysselmanden

paa Østerø

Solmundefjord d. 27. April 1891

I Henhold til det høje Amts Ordre af 30. November 1830 meddeles herved ærbødigst følgende Indberetninger om Østerø Syssels Forfatning i Halvaaret fra 1. Oktbr. 1890 til 31. Marts 1891.

1. Sundhedstilstanden. Skarlagensfeberen blev ved Halvaarets Begyndelse overført til Tofte fra Thorshavn og til Lervig fra Klaksvig og udbredte sig derpaa til de Fleste Bygder i Næss og Gøte Sogne samt optraadte derefter paa Eide, paa hvilket sidste Sted den, saavidt vides, endnu ikke er ophørt. Sygdommen har overalt grasseret meget mildt. Omtrent samtidig med Skarlagensfeberen optraadte Kighosten i den sydlige Del af Næss Sogn, antagelig overført med fra Island hjemkomne Fiskere, der, efter hvad der formenes, oftere skulle have ført Sygelighed til Landet. Kighosten udbredte sig derpaa efterhaanden til samtlige Bygder i Næss Sogn og ved Halvaarets Slutning greb den om sig i Gøte Sogn. Videre omkring i Sysselet vides den endnu ikke at være naaet. – Efter Halvaarets Udløb er der voldsom Forkølelsessyge (Influenza), hvoraf mange have været sengeliggende og tildels henligget uden Bevidsthed, optraadt i Lervig, hvortil den formenes at være overført fra Klaksvig.
2. Næringsveje.
 - a. Faareavlen var ved Halvaarets Begyndelse i særdeles god Stand i det hele taget og Besætningen fuldtallig paa de fleste Steder, og, da Vinteren har været nogenlunde Snefri, er der, i Fald Veirlig i Læmmetiden bliver nogenlunde godt, Udsigt til et godt Søjdeaar. – Hvad Faare-Øjensygen angaar, da opgaves det paa min Omrejse i Marts, at bemeldte Syge endnu mærkes her og der blandt Besætningerne i Bygden Fundings samtlige Hauger, dog stadig aftagende og meget mild, ligesom man ogsaa paa Næss og Tofte mente at have opdaget enkelte Tilfælde af den, dog ikke med afgjort Sikkerhed. I samtlige øvrige Bygder paastodes det at intet Tilfælde af Øjensyge var observeret siden Nytaar, hvorimod man i Efteraaret i Svinaer, i Gøte, paa Skaale og i Lamhauge havde opdaget nogle faa Tilfælde af Sygen, dog, som bemærket, ved Aarets slutning vare disse Tilfælde ophørte.
 - b. Kvægavlen er i almindelig god Stand, men da Vinterfoderet var af særdeles ringe og kraftløs Beskaffenhed, har man til den daglige fodring maattet bruge en større Mængde hø end sædvanligt og Hømangel er nu indtraadt for ikke saa faae, hvilket har til Følge at man allerede nu nødes til at lade Køerne gaa i Haugen om Dagen, skjønt der udstan? Ingen føde er at faa for dem ude endnu, da Græsset næppe er begyndt at spire. Vedbliver det nuværende kolde Veirlig endnu i nogen Tid, vil det vistnok falde vanskeligt for flere at bjærge deres Kvæg.
 - c. Agerdyrkning. Med Hensyn til Udbytte af Korn- og Kartoffelavlen henvises til Indberetning af 15. Decbr. f.A. –paa Grund af det i Marts Sne- og Frostvejr er endnu kun Lidet dyrket, især i de nordlige Bygder, og i April er der lagt saa megen Vind paa Vaarfiskeriet, at der ikke er Udsigt til at der bliver Tid til at dyrke betydeligt i Aar.
 - d. Fuglefangst, uden Betydning.
 - e. Grindefangst, ingen siden 27. Juli 1886.
 - f. Fiskeriet var i Halvaarets første Deel særdeles godt, men fra Nytaar af og indtil Slutningen af Marts var Veirliget saa ustadigt og Stormfuldt, at der kun ganske faa Dage var Fiskeveir. - Vaarfiskeriet efter stor Fisk, der derimod i Tiden fra 12. Marts til 3. Mai, har i Aar givet særdeles godt udbytte, navnlig naar hensees til at saa en Del af

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Vaarfisketiden gik tabt paa Grund af Uveir. – De Baade som har fisket allerbedst, angiver i Løbet af hele Vinteren og til dato at have erholdt c. 500 Stkr. stor Torsk (c. 200 Kr. Værdi) pr Mandspart, hvoraf c. 300 Stkr. (120 Kr.) falder paa Tiden fra 31. Marts til 25. April. Det er dog kun i enkelte af de østlige Bygder, navnlig Gjov og Andefjord, at Udbyttet har været saa stort som anført. Imidlertid er Udbytte langt større end i de senere Aar, skjøndt ikke det Halve imod de gode Fiskeaar 1874-75.

3. Af mærkeligt eller usædvanligt vides Intet at være indtruffet.

4. Nogen særdeles Uorden eller Misbrug vides ikke at have fundet Sted.

Hvilket hermed indberettes.

Ærbødigst Danielsen Sign

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Sommer 1890

I Henhold til det høje Amts Ordre af 30. November 1830 meddeles herved ærbødigst følgende Indberetninger om Østerø Syssels Forfatning i Halvaaret fra 1. April til 30. Septbr. 1891:

Sysselmanden

paa Østerø

Solmundefjord d. **23. Decbr. 1891**

1. Sundhedstilstanden har været god og smitsomme Sygdomme have ikke hersket, naar undtages at Skarlagensfeber i meget mild Grad i Sommer optraadte i 2 Huse i Lamhauge. – Antallet af Dødsfald, som i Aarene 1889-90 har været c. 25 hvert Halvaar, har i dette Halvaar kun været 12.
2. Næringsveje.
 - a. Faareavlen var ved Halvaarets Begyndelse i god Stand og Besætningerne næsten overalt fuldtallige. Det i Læmmetiden herskende Uvejr havde til Følge at en Del af Lammene døde, især i de østlige og nordlige Sogne. Faaretiende og Slagt bliver derfor langt mindre end man havde ventet, nemlig kun 72 Væg. 24 # Uld og 5813 Slagtefaar (1888: 40 v. 32 # Uld og 3270 Slagtefaar; 1889 68 V 2 # Uld og 5444 Slagtefaar; 1889: 83 v. 16 # Uld og 6675 Slagtefaar). Faarebesætningerne ere for Tiden mestendels fuldtallige og i nogenlunde god Stand. Da imidlertid er Deel af Haugerne, især de bratte Fjeldsider, i Forsommeren bleve afædte af Græsorme, er det at vente, at de Faar som gaar saadanne Steder, ikke ville finde tilstrækkelig Føde i Vinter. – Faare-Øiesygen mærkes næsten Intet til. Ved Sommerfjeldgangene opdagedes enkelte syge Faar i Lamhauge, paa Skaale, i Nordskaale, Svinaaer og Funding; ved Efteraarsfjeldgangene ligeledes enkelte paa Tofte, i Lamhauge, Solmundefjord, Nordskaale og Eldevig. Da imidlertid Øiesyge altid findes for enkelte Faar, er det med de indtrædende faa Tilfælde vanskeligt at afgjøre, om det er den fra Island indførte Øiesyge eller anden almindelig Øiensvaghed man har at gøre med.
 - b. Kvægavlen er i almindelig god Stand. Antallet af tiendepligtige Køer var 571 (1888: 512; 1889: 515 og 1890: 553). Da Græsvæksten saavel i Hauge som i Bø i det Hele taget, foranlediget ved den langvarige Tørke, var ringe i Sommer, og desuden en stor Deel af Græsvæksten, navnlig høitliggende tør Mark med tyndt Jordlag saavelsom Jord der i længere Tid havde henligget udyrket, blev ødelagt af Græsormene, blev Vinterfoderet langt mindre end almindeligt, medens det Antal Køer, som bleve slagtede, ikke var stort. Der er desaaarsag Mange, hvis Kvægbesætning, i Forhold til det Foder de have, er meget for stor, saa at vistnok en meget stor Deel af Kvæget vil blive holdt noget knapt i Vinter.
 - c. Agerdyrkning. Korn og Kartoffelavlen gav Udbytte som i et knapt Middelaar, navnlig førstnævnte, da det særdeles kolde Foraarsveir flere Gange ødelagde Kornspirerne
 - d. Fuglefangst, uden Betydning.
 - e. Grindefangst, ingen siden 27. Juli 1886.
 - f. Fiskeriet. Vaarfiskeriet gav godt Udbytte i Forhold til den korte Tid det kunde drives; en stor Deel af Vaarfisketiden gik nemlig tabt ved Uveir. Skjøndt udbyttet var langt bedre end i de nærmest foregaaende Aar, var det dog langt fra at kunne sammenlignes med tidligere gode Fiskeaar i Tiden 1874-75. – Sommerfiskeriet var særdeles godt; men dette Fiskeri er nu for Tiden kun af liden Betydning, eftersom størstedelen af de dygtigste Fiskere (i Aar i Alt 312, foruden 24

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Kvinder) vare fraværende paa Fiskeri ved Island og det tilbageværende Mandskab havde mere end nok at gjøre med de forskjellige Landarbeider.

- 5) Af mærkeligt eller usædvanligt vides intet at være indtruffet.
- 6) Nogen særdeles Uorden eller Misbrug vides ikke at have fundet Sted. – Specielt bemærkes, at jeg paa mine Omrejser har indskjærpet Overholdelse af Jagtlovene, særlig Edderfugleloven. I Regnskabsaaet 1890/91 ere 32 Kr. erlagte i Bøde for Overtrædelse af Edderfugleloven af 29. Marts 1887. - Endelig finder jeg mig foranlediget at bemærke, at det stadig gaar tilbage med ydelsen af Fisketienden. I f.M. erfarede jeg saaledes, at man i Bygderne Eide og Funding helt var ophørt med at erlægge Fisketiende for flere Maaneder siden, under Paaskud af, at bemeldte Tiende allerede i Sommer skulde være afskaffet af Lagtinget. Selvfølgelig har jeg oplyst Beboerne i disse Bygder om at der endnu ikke eksisterer nogen lov, som fritager dem for at svare Fisketiende og paalagt Tiendeopsynsmændene at gjøre deres pligt. Da det imidlertid ikke er ganske sikkert, at Loven om Tiendens Afløsning udkommer saa snart, henstilles ærbødigst til det høje Amt, om der ikke kunde være Anledning for Sammes til at oplyse Befolkningen om at den gamle Tiendelovgivning endnu staar ved Magt.

Hvilket hermed indberettes til det høje Amt.

Ærbødigst Danielsen sign.

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Vinter 1890-91

Sysselmanden

paa Østerø

Solmundefjord d. 16. April 1892

I Henhold til det høje Amts Ordre af 30. November 1830 meddeles herved ærbødigst følgende Indberetninger om Østerø Syssels Forfatning i Halvaaret fra 1. Oktbr. 1891 til 31. Marts 1892.

1. Sundhedstilstanden har i det Hele taget været god. Af smitsomme Sygdomme er kun Kighoste optraadt i Eides Sogn og ved Halvaarets Slutning tillige i Funding. Af denne Epidemi ere til Dato 9 Børn døde (heraf 3 efter 1. April). Samtlige dødsfald i Halvaaret udgjorde kun 13. Befolkningens Antal var i Aaret 1891: 3061 og i 1892: 3134 Personer.
2. Næringsveje.
 - a) Faareavl. Besætningerne vare ved Halvaarets Begyndelse paa de fleste Steder fuldtallige og i nogenlunde Stand, naar undtages at den ved Tørken og Græsormen foraarsagede Formindskelse af Græsvæksten paa mange Steder har de meldte at Faarene vare mere magre end almindeligt. Som følge af det siden Midten af December næsten uafbrudt herskende Snevejr ere Besætningerne afterhaanden blevne mere og mere afmagrede, saameget mere som man næsten overalt har manglet tilstrækkeligt Hø til at hjælpe Faarene med. Ved Halvaarets Slutning vare dog kun faa Faar døde; men det i April atter indtraadte Snevejr vil rimeligvis forvolde stor Skade saavel paa Faar som paa Lam, og det er derfor at befrygte at et større Faareaffald i Aar vil indtræffe her i Syssellet, skjøndt Udsigterne endnu langtfra ere saa daarlige, som de efter Rygtet skulle være i den sydlige Deel af Landet, hvor der vel forholdsvis holdes større Skiben end her. – Faare-Øiesygenmærker man her intet til. En anden syge, Høvuðsótt, hvoraf efter sigende en Mængde Faar i Andre Sysseler skulle være døde i den senere Tid, er i mangfoldige Aar slet ikke optraadt paa Østerø.
 - b) Kartoffelavl. I Begyndelsen af Halvaaret bleve Kvægbesætningerne en Deel formindskede, dog langt fra i den Grad, som de, paa Grund af den ved Sommerens Tørke og Græsorme forvoldte Misvæxt af Græsset og deraf følgende yderst knappe Vinterfoder, burde have været det. Skjøndt Mange selv Vinteren igjennem have fodret med Oliekager, Mais, Hvedeklid o. Lign. Ved Siden af Høet for at spare paa dette, er Vinterfoderet nu saa omtrentlig sluppet op for de allerfleste, idet de som have havt Hø tilovers, ikke have villet undslaa sig for at dele deres Forraad med dem som intet havde. En stor Deel af Kvæget befinder sig nu i en meget afmagret Tilstand, og allerede den 20. Marts begyndte flere at drive Køerne ud i Haugen de Dage Veiret tillod det, skjøndt der endnu næsten Intet er spiret og altsaa kun ganske ubetydelig Føde er at faa ude for Kvæget endnu.
 - c) Agerdyrking. Korn og Kartoffelavl gav f.A. Udbytte som i et knapt Middelaar. Det stadige Snee- og Frostvejr har hidtil næsten ganske hindret Jordens Dyrkning, saa at der ikke er Udsigt til et Betydeligt kan blive dyrket i Aar.
 - d) Fuglefangst. Ganske uden Betydning. Derimod synes Ederfuglene at have formeret sig stærkt i de senere Aar og paa Øens mange dybe Fjorde saas, navnlig om Vinteren, meget store Flokke af dem. Jeg har saaledes i Vinter ofte seet flere Flokke samtidig paa 2 á 300 Stkr. hver. Kun ganske faa Ederfugle vides at yngle her, og Befolkningen, som saaledes slet ingen Fordel faar af Ederfuglene, nærer stærk Uvillie imod dem, da man bestemt mener, at de hindre Sei og Sild fra at holde sig

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sýsselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

ved Landet inde paa Fjordene og følgelig skade saavel Vodfangst som Garnsætning. – Hvorvidt denne Paastand er berettiget formaaer jeg ikke at afgjøre; men det er dog meget sandsynligt, som er noget sky Fisk, maa forskrækkes og flygte ud paa Dybet, naar store Flokke af Ederfugle, som idelig dukke ned under Vandet og svømme omkring paa Bunden, til stadighed tager ophold ved Kysterne inde paa Fjordene hvor Sei og Sild netop pleier at søge hen. Om Sommeren ser man langt fra saa mange Ederfugle som om Vinteren og grunden hertil har jeg hørt Folk nordpaa øen angive at være den, at store Flokke af Ederfugle om Foraaret oftere skulle være seete at svømme ud til Havs vesterefter, og skulle disse Ederfugle, efter disse Folks Mening, være islandske Ederfugle, som blot tage Vinterophold paa Færøerne.

- e) Harerne have i de foregaaende Snefrie Vintre noget formeret sig, saa at de nu findes i Mængde paa Fjældene hele Øen over og Jagten efter dem ofte har givet godt Udbytte, idet enkelte gode Skytter have skudt indtil 20 paa en Dag og over 100 tilsammen. Det samlede aarlige Udbytte formaaer jeg ei tilnærmelsesvis at opgive, men det udgjør mange Hundrede. Det vedholdende Snevejr i Vinter har voldt en del Skade paa Harerne, idet en stor mængde, navnlig dog af de unge og halvvoxne, ere fundne døde af Sult og Kulde.
 - f) Grindefangst. Ingen siden 27. Juli 1886.
 - g) Fiskeriet har hele Halvaaret igjennem været ualmindelig godt, navnlig i de nordlige Bygder, saa at, naar kun Veiret havde været nogenlunde, vilde Udbytte have været særdeles stort; men en stor Deel af Tiden har det paa Grund af Uveir været um uligt at roe paa Fiskeri. Siden Vaarfiskeriet i den sidste Halvdeel af Marts begyndte, har Fiskeriet ligeledes ofte været hindret af Storm og Sneveir; men desuagtet er Betydeligt af Torsk fanget, da man paa de fleste Ture har fanget saa meget som Baadene have kunnet føre. Det endelige Udfald af Vaarfiskeriet kan endnu ikke opgives, da dette i Regelen varer indtil 3. Mai.
3. Af mærkeligt eller usædvanligt vides intet at være indtruffet.
 4. Nogen særdeles Uorden eller Misbrug vides ikke at have fundet Sted

Hvilket hermed indberettes til det høje Amt.

Ærbødigt Danielsens sign.

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Sommer 1892

Sysselmanden

paa Østerø

Solmundefjord d. 7. Decbr. 1892.

I Henhold til det høje Amts Ordre af 30. November 1830 meddeles herved ærbødigst følgende Indberetninger om Østerø Syssels Forfatning i Halvaaret fra 1. April til 30. Septbr. 1892:

- 1) Sundhedstilstanden har været almindelig god. Kighosten, som i forrige Halvaar grasserede i Eides Sogn, er ophørt i Sommer. – Skarlagensfeberen er optraadt i Andefjord, Fuglefjord, Lamhauge, Glibre, Skaale, Strænder og Nordskaale, men i meget mild Grad og kun faa Personer have været stærkt angrebne. Firtiden vides den kun at grassere i hele Bygden Nordskaale og i et Hus paa Strænder. Samtlige Dødsfald i Halvaar ere 24, deraf 4 foranlediget af Ulykkestilfælde, idet en Baad fra Fuglefjord kæntrade, hvorved 3 Personer døde og desuden fandtes en ung mand fra Eide død i nærheden af Bygden Strømnæs.
- 2) Næringsveje
 - a) Faarebesætningerne vare ved Halvaar Begyndelse i meget ussel og afmagret Stand, tildels som Følge af den f.A. af Græsormen forvoldte Skade paa Græsvæksten, dels som Følge af at det fra Midten af December næsten uafbrudt herskende Sneveir. Da Sne, Kulde og Frost vedvarede langt hen paa Sommeren, lede Besætningen megen Nød og en stor Del Faar og Lam omkom. – Som hoslagte Uddrag af Tiendelisterne viser, er der kun 2 gange før i Løbet af de 29 Aar jeg har været Sysselmand paa Østerø, erlagt mindre Faaretiende end i Aar: Slagt 3096 Stkr. Uldtienden 38 vog. 25 ½ #. Værst var Affaldet i de Dele af Øen som vende mod O.N.O. Thi her kunde Eftersommersolen kun saare Lidt udrette til at optøe de Masser af Is og Sne, som laa ophobede paa Fjeldsiderne. Bedst stillede Forholdet sig i de vestlige Bygder. Medens Slagtet saaledes i hele Fuglefjords Sogn kun udgjorde 78 Stkr., beløb det i Eides Sogn 775 Stkr., eller som i et Middelaar. – Faarebesætningerne ere nu paa de fleste Steder atter bragte i noget nær fuldtallig Stand, men fuld Besætningen findes kun paa nogle faa Steder. – Ved Foraarsfjeldgangen opdagedes, efter hvad jeg har kunnet faa oplyst, nogle Faar paa Sælletræ, i Svinaaer og i Funding, som antages at lide af Øiensyge. Ved Eftersommersfjeldgangen fandte kun eet eneste Faar med syge Øine, nemlig i Eldevig, og dette Faar blev hjembragt og slagtet.
 - b) Kvægbesætningen vare, som Følge af Fodermangel, for en stor Del i meget daarlig Stand ved Halvaarets Begyndelse, og da Græsset meget sent begyndte at spire, var Mælkeudbyttet yderst ringe i Sommer, saa meget mere som Kvæget led ved det meget regnfulde Eftersommerveir. Kvægbesætningerne ere, som Følge af de foregaaende Aars ringe Græsvæksten, formindskede med omtrent 1/6. Tiendepligtige Køer vare saaledes i 1883: 628, i 1884: 631 1/3; - i 1891: 570 11/12 og i 1892: 527 7/12. I sommer voldte Græsormen kun liden Skade og medens den i Fjor navnlig huserede paa Indmarkerne og i Underhaugerne, afaad den i Sommer kun enkelte Pletter af de højtliggende Fjeldhauger. – Græsvæksten var god i Aar, da Græsset voxede stærkt i det vaade Eftersommerveir. Men Høets Kvalitet er overordentlig maadelig. En stor Del af Høet blev først tørret og indbjerget i Begyndelsen af Oktober.
 - c) Agerdyrkning. Det uheldige Foraarsveir med Sne og Frost var til stor Hinder for Jordens dyrkning. Forsommeren var desuden meget kold og Eftersommeren vaad. Kornavlen kan derfor saa noget nær siges at være helt mislykket over hele Sysselet. I Sysselets nordlige Del er Kornavlen i Øvrigt af saare liden Betydning. I Aar vil en smule Kotienden blive erlagt i Næss og Sjøv Sogne, men i de øvrige Sogne, maaske med enkelte Undtagelser, slet ingen.

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Kartoffelavl kan ogsaa siges for en stor Deel at være mislykket. I de sydlige Bygder have enkelte faaet 6-7 Fold, de Fleste meget mindre og paa mange Steder har Udbytte kun været et Par Fold. –

Da saavel Indmark som Udmark i Aar have givet ganske ubetydeligt Udbytte, er stor trang tilstede, særlig for Beboerne af Sundelaget og Skaalefjorden, hvilke boe uheldig for Fiskeriet og hvis Udbytte af dette altid er af ringe Betydning.

- d) Fuglefangst. Ganske ubetydelig.
 - e) Harene synes, i alt Fald i Sysselets sydlige Del, ikke at have lidt megen Skade af den foregaaende haarde Vinter. – Navnlig paa Skaale og Strænder er i Efteraaret skudt en hel del Harer. Det synes i Øvrigt som om Harene naar haardt Sneveir indtræffer søge sydefter Øen og ellers om Sommeren drage nordpaa.
 - f) Grindefangst, ingen siden 27. juli 1886.
 - g) Fiskeriet gav hele Halvaaret igjennem særdeles godt Udbytte saavidt Veirlig tillod Fiskeri. Af Sei er paa flere Steder fanget Betydeligt, dels i Sommertiden, ved Dyrkning, dels i Efteraaret ved Notkastning. – Af Sysselets Beboere have 200 Mand og 10 Kvinder fra Foraaret til Efteraaret været fraværende, dels til Skibsfiskeri og dels til Fiskeri og Fiskearbejde paa Island.
- 3) Af mærkeligt eller usædvanligt vides intet at være indtruffet.
- 4) Nogen særdeles Uorden eller Misbrug vides ikke at have fundet Sted. Særlig bemærkes, at jeg paa mine Omrejser har indskjærpet Overholdelsen af de gjældende Love og Forbud, såsom Jagtloven og Kvarantaineloven, Forbud mod Udførsel af Faar, Uld etc, fra Øen samt Indførsel af Faar fra Island. Men ingen Overtrædelser ere anmeldte eller komne til min Kundskab.

Ærbødigst. Danielsen sign.

Bilag hertil ”Danielsens fortegnelse”

[D://Danielsen's Fortegnelse.xls](#)

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Vinter 1892-93

Sysselmanden

paa Østerø

Solmundefjord d. 23. Mai 1893

I Henhold til det høje Amts Ordre af 23. November 1830 tillader jeg mig herved ærbødigst at afgive følgende Indberetning om Østerø Syssels Forfatning i Halvaaret fra 1. Oktbr. 1892 til 31. Marts 1893. (*her opdateret formulering, måske indført tidligere, RG*)

- 1) Sundhedstilstanden har været almindelig god. Skarlagensfeberen er optraadt i enkelte Bygder, dog i mild Grad. Samtlige Dødsfald i Halvaaret ere 20, hvoraf 2 foranlediget af Ulykkestilfælde, idet en Mand fra Fuglefjord er nedstyrtet fra et Fjæld paa Island og en Mand fra Skaalebotn er død i beruset Tilstand.
- 2) Næringsveje.
 - a) Faareavlen er i god Stand, men Besætningerne ere, foranlediget ved sidste Aars Affald, paa de fleste Steder ikke ganske fuldtallige. Veirlig har saavel i Vinter som Foraaret været særdeles heldigt for Faareavl: Faarene ere i udmærket Stand; der er ualmindelig mange Lam i Forhold til Moderfaarene og Udsigterne for et godt Søjdeaar ere af de bedste man i lang tid har kjendt. – Faare-Øiensyge er, efter de Oplysninger jeg har kunnet erholde, ikke observeret nogetsteds siden Efteraarsfjeldgangen. Dog erfarede jeg for kortside at et Lam i Lamhauge, som bl:a: led af Øiensyge, blev taget hjem og døde; men vedkommende Søidemand, med hvem jeg talte, paastod bestemt, at det ikke var den islandske Øiensyge Faaret havde lidt af. – Hvorvidt imidlertid bemeldte Øiensyge nogensinde ganske vil høre op, er noget Flere betvivle. – Da den imidlertid, naar dens allerførste Optræden fraregnes, ikke har voldt nogen som helst Skade, er al Frygt for den for flere Aar siden ophørt her i Øen. – Bráðasótt, der er en langt farligere Sygdom, optræder en gang imellem. – Endnu farligere skal Høvuðsótt være. Denne Sygdom, der, saavidt jeg ved, ikke er optraadt her paa Østerø i de sidste 30 Aar eller mere, er Befolkningen meget bange for at faa indført, da man vil have bragt i Erfaring at den i de senere Aar skal have voldt stor Skade i Strømø og Sandø.
 - b) Kvægavlen er i god Stand; men Besætningerne ere endnu foranledigede ved foregaaende Aars Græsvæksten og Græsormens Ødelæggelser, omtrent 1/6 mindre end i gode Aar. Vinterfoderet var rigeligt, men Høet var ikke godt. Paa Grund af det gode Foraarsveir kunde Kvæget allerede fra April Maanedes Begyndelse gaa ude om Dagen.
 - c) Agerdyrking. Som i Indberetningen af 7. December 1892 anført gav Kartoffelavlens kun ganske lidet Udbytte og Kornavlens uds... intet. Kun i Næss og Sjøv Sogne samt Sydergøte blev tiendet en smule næsten uspiseligt Korn af høist 20 Kr. for Statens Trediedels vedkommende. I dette Foraar har Veirliget ikke lagt nogen Hindring i Veien for Dyrkingen. Men Kornhøsten kan ikke ventes at blive betydelig i Aar, da Sædekornet var utilstrækkeligt og derfor af daarlig Beskaffenhed. Af Kartoffler er betydeligt dyrket.
 - d) Fuglefangst, ingen.
 - e) Grindefangst, ingen siden 27. Juli 1886.
 - f) Fiskeriet har, efter hvad jeg har erfaret, godt hele Halvaaret igjennem. Vaarfiskeriet med baade har paa de fleste Steder givet særdeles godt Udbytte. Derimod siges Udbytte for de faa her hjemmehørende Skibes vedkommende kun at have været lidet.
 - Uagtet Fiskeriet i de sidste Aar har givet særdeles godt Udbytte har Indtægten deraf som følge af de vedblivende meget lave Fiskepriser ikke været saa stor for Indbyggerne, som man efter Fangsternes Mængde kunde vente. – Befolkningen synes at være aldeles blottet

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

for Penge og her i Sysselet bliver Arbeidet med Inddrivelsen af de stadig voxende Restancer af Skatter og Afgifter af enhver slags Aar for Aar besværligere og vanskeligere at overkomme. – Ved mange af Handelsstederne, navnlig paa østsiden af Øen, synes det at være blevet til fast System, at Handlerne skulle aldeles blottede for penge, saaledes at Alt hvad der kjøbes og sælges, maa føres i Regnskab.

- 3) Af mærkeligt eller usædvanligt vides Intet at være indtruffet.
- 4) Nogen særdeles Uorden eller Misbrug vides ikke at have fundet Sted.

Hvilket herved indberettes.

Ærbødigst Danielsen, sign.

Sommer 1893

(laa under 1894) anden skrift i latinsk (romansk)

Sysselmanden

paa Østerø

Solmundefjord d. 31. Decbr. 1893

I Henhold til det høje Amts Ordre af 30. November 1830 tillader jeg mig herved at afgive følgende Indberetning om Østerø Syssels Forfatning i Halvaaret fra 1. April til 30. Septbr. 1893:

- 1) Sundhedstilstanden har været almindelig god og ingen smitsomme Sygdomme have hersket. Dødsfaldene i hele Halvaaret udgjorde kun 9, der er mellem Halvdelen og Tredjedelen af det sædvanlige.
- 2) Næringsveje.
 - a) Faareavlen er i god Stand og Besætningerne paa de fleste Steder fuldtallige. Faaretiende udgjorde 94 Vog 2 ½ # og Antallet af Slagtefaar 7520 Stkr. (forrige Aar Faaretiende 38 Vog 25 ½ #, Slagtefaar 3096 Stkr.)
 - b) Kvægavlen er i god Stand, men Besætningerne ere endnu c 1/6 mindre end i gode Aar, foranlediget ved foregaaende Aars slette Græsvæksten og Græsormens Ødelæggelser. – paa Grund af det regnfulde Efteraarsveir er Vinterfoderets Beskaffenhed ikke god, men Mængden er mere end tilstrækkelig.
 - c) Agerdyrkning. Paa Grund af at der kun havdes Sædekorn i ringe Mængde og derhos af daarlig Beskaffenhed gav Kornavlen kun middelmaadigt Udbytte. Kartoffelhøsten gav særdeles godt Udbytte, men Kartoffelsygen viste sig overalt i større og mindre Grad.
 - d) Fuglefangst, ganske ubetydelig.
 - e) Grindefangst. Efter at i 7 Aar ingen Grindefangst var indtruffen i Sysselet, blev en liden Grind paa 91 Hvaler fanget i Sundet 17. August. Vurderingssummen udgjorde 36 ½ Gl. og Baadeparten 1 ½ Sk.
 - f) Fiskeriet har, efter hvad jeg har erfaret været særdeles godt hele Halvaaret igjennem, men Fiskepriserne ere meget lave.
- 3) Af mærkeligt eller usædvanligt vides Intet at være indtruffet.
- 4) Nogen særdeles Uorden eller Misbrug vides ikke at have fundet Sted.

Hvilket hermed ærbødigst indberettes. Danielsen, sign.

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Vinter 1893-94

Sysselmanden

paa Østerø

Solmundefjord d. 31. Marts 1894

I Henhold til det høje Amts Ordre af 30. November 1830 tillader jeg mig herved ærbødigst at afgive følgende Indberetning om Østerø Syssels Forfatning i Halvaaret fra 1. Oktbr. 1893 til 31. Marts 1894.

- 1) Sundhedstilstanden har hele Halvaaret igjennem været særdeles daarlig. Stærke Forkølelsessygdomme med Ansigtsrosen, Influenza forbunden med stærke Hoved- og Rygsmerter samt Brystbetændelse have hersket næsten uafbrudt og mange Mennesker have været gjentagne Gange og i høi Grad angrebne. Antallet af Dødsfald, som i forrige Halvaar udgjorde 9, steg i dette Halvaar til 33, hvoraf dog 5 skyldes Ulykkestilfælde.
- 2) Næringsveje.
 - a. Faareavl er i særdeles god Stand. Vel var den første Halvaar af Vinteren storm-, sne- og sludfuld, men de sidste Maaneder have været næsten helt snefrie. Udsigterne til et godt "Søideaar" ere for Tiden særdeles gode.
 - b. Kvægavl er ligeledes i god Stand, men Besætningerne ere endnu ikke fuldtallige.
 - c. Agerdyrkning. Med Hensyn til Korn- og Kartoffelavl henvises til Indberetning af 31. Dec. f.A.
 - d. Fuglefangst, ingen
 - e. Grindefangst, ingen
 - f. Fiskeriet har, paa Grund af det urolige og stormfulde Veirlig givet særdeles lidt Udbytte, hvilket i Forbindelse med den store Sygelighed, har foraarsaget, at den fattigere Del af Befolkningen har det meget knapt saavel med Fødemidler som Penge. Saavel Fisk som Trøier, Tran og øvrige færøiske Produkter staa desuden i meget lav Pris. – Vaarfiskeriet efter stor Fisk er nu begyndt, og tegner til at give godt Udbytte, om Veirlig bliver heldigt.
- 3) Af mærkeligt eller usædvanligt vides Intet at være indtruffet.
- 4) Nogen særdeles Uorden eller Misbrug vides ikke at have fundet Sted.

Hvilket herved ærbødigst indberettes, Danielsen sign,

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sýsselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Sommer 1894 mangler

Vinter 1894-95 mangler

Sommer 1895 mangler

Vinter 1896-96 mangler

Sommer 96 Mangler

Rykker sendt til Østerø og Vaagøe pr aug. 97

Rykker til øst og str. Ang vinter 98-99

Vinter 96-97 mangler

Sommer 97 mangler

Vinter 97-98 mangler

Sommer 98 mangler

Vinter 98-99 ++

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsortre af 23. nov. 1830

Vinter 1898-99

Sysselmanden for Østerø.

Pt Thorshavn d. 19. august 1899

Angaaende Tilstanden i Østerø Syssel i Halvaaret fra 1. Oktober 1898 til 31. Marts 1899, tillader jeg mig at indberette Følgende:

1. Sundhedstilstanden var i Halvaaret mindre god. Ondartede Forkølelsessygdomme (formentlig Influenza) optraadte særlig i de 4 sidste Maaneder. Antallet af Dødsfald var ualmindelig stort, nemlig 33, hvoraf 1 skyldtes Ulykkestilfælde.
2. Næringsveje.
 - a. Faareavlen. Faarebesætningen var ved Halvaarets Slutning i meget daarlig Stand paa den nordlige Del af Øen, og paa flere Steder er ualmindelig mange Faar døde paa Grund af det i Foraarsmaanederne herskende snefulde Vejr. Kun i Næs og en Del af Sjøv Sogn var Faarebesætningen i upaaklagelig Stand.
 - b. Vinterfoderet var, som desværre nok er almindeligt, altfor knapt, saa at Kvæget i Foraaret var afmagret, tildels foranlediget ved, at Besætningen ikke kunde drives Udsigterne saa tidlig paa Foraaret som sædvanligt paa Grund af uheldige Vejrforhold, hvad der bevirker at Befolkningen ikke har den Nytte af Køerne som den ellers kunde.
 - c. Agerdyrkning. Kornhøsten f.A. var tildels mislykket, og det indhøstede Korn var af daarlig Kvalitet. Kartoffelhøsten var almindelig god.
 - d. Fuglefangst, ingen
 - e. Grindefangst, ingen
 - f. Fiskeriet har været ualmindelig daarligt, og Vaarfiskeriet, som plejer at være det mest indbringende for Beboerne af den nordlige Del af Øen, maa betragtes som mislykket. Blandt Befolkningen er den almindelige Mening, at denne Mangel paa Fisk skyldes den Omstændighed, at fremmede Dampskibe i stort Antal have drevet Fiskeri med trawl saavel udenfor Søterritoriet som paa dette og endog inde i Fjordene; utvivlsomt har dette Fiskeri været til betydelig Skade for Fiskeriet med de færøske Baade, men Fiskeriet har tildels ogsaa været hæmmet af de ugunstige Vejrforhold.

I øvrigt vides Intet at anføre.

T.F. Petersen

Sommer 1899

Sysselmanden for Østerø Sysselet
Strænder den 20. Januar 1900.

Angaaende Østerø Syssels Tilstand i Halvaaret fra 1. April til 30. September 1899 undlader jeg ikke ærbødigst at indberette Følgende:

1. Sundhedstilstanden har været almindelig god. Ingen smitsomme Sygdomme ere optraadte epidemisk. Antallet af Dødsfald udgjorde 21; intet foranlediget ved Ulykkestilfælde.
2. Næringsveje:
 - a. Faareavlen. Ved Halvaarets Begyndelse var Besætningen i afmagret Stand og Følgen heraf, og det i Læmmetiden indtrufne uheldige Vejr blev, at en væsentlig Del af Lammene døde, navnlig paa den nordlige og østlige Del af Øen; i Næs og Sjøv Sogne har derimod Udbytte af Faareavlen været upaaklageligt. Efter den erlagte Faaretiende blev der i Efteraaret slagtet 5210 Stkr. Lam, mod 7529 forrige Aar. Slagtelammenes Kvalitet var almindelig god. Faarebesætningen er paa de fleste Steder ikke langt fra at være fuldtallig.
 - b. Kvægavlen. Som følge af manglende Vinterfoderet var en stor Del af Kvægbesætningen i meget daarlig Stand ved Halvaarets Begyndelse, hvorfor en væsentlig Del af Sommeren inden Køerne atter vare komne i en saadan Stand, at de kunde give nogenlunde godt Mælkeudbytte. Udbyttet af Kvægavlen har derfor ikke staaet i Forhold til Antallet af Malkekøer, der ifølge Tiendelisten udgjør 658 13/24 Stkr. – Græsvæksten var god, og paa den nordlige og østlige Del af Øen blev Høets Kvalitet god, medens der i den Tid Høhøstningen paa den øvrige Del af Øen foregik, indtraf ugunstigt Vejr, hvad der bevirkede at Kvaliteten her blev mindre god.
 - c. Agerdyrkning. Kornavlen har givet almindelig godt Udbytte, og det indhøstede Kornes Kvalitet maa siges at være som i bedste Aar; der dyrkes i det Hele taget ikke meget Korn. Kartoffelavlen har ogsaa givet godt Udbytte, som i et Middelaar.
 - d. Fuglefangst har ingen Betydning.
 - e. Fiskeriet. Med Baade har der i Halvaaret ikke været fisket godt, men paa Grund af overordentlig høje Fiskepriser har dog Sommerfiskeriet været indbringende. – Over Trawlfiskeriet har der ikke været saa megen Klage blandt Befolkningen, som i forrige Halvaar; dog har det ikke hørt til sjældenhederne at fremmede Dampskibe ere sete fiskende med Trawl, navnlig ved Nordsiden af Øen. – En stor del af den fiskeridrivende Befolkningen var forhyret med de færøske Fiskerskibe, og var fortjenesten herved ualmindelig god. – Derimod var Fortjenesten for dem, som søgte op til Island for at drive Baadfiskeri mindre god. –

I øvrigt vides Intet at anføre.

T.F. Petersen

Vinter 1899-1900

Angaaende Østerø Syssels Tilstand i Halvaar fra 1. Oktober til 31. Marts 1900 tillader jeg mig ærbødigst at indberette Følgende:

1. Sundhedstilstanden. Typhoid Feber blev i Efteraaret indført fra Island af hjemvendende Fiskere, og er optraadt i Bygderne Skaale, Tofte, Nordregøte, Lervig og Fuglefjord, men synes nu at være ophørt, og har ikke været meget udbredt. Influenza er i de sidste Maaneder af Halvaaret optraadt i forskellige Bygder. – Antallet af indtrufne Dødsfald udgør 24, hvoraf 2 skyldes Ulykkestilfælde, idet 1 Mand er nedstyrtet i Eldevigs Li og 1 Mand død ude i beruset Tilstand.
2. Næringsveje.
 - a. Faareavlen. Faarebesætningen var ved Halvaarets Begyndelse i almindelig god Stand, og som Følge heraf har den snefulde Vinter og Foraaret ikke bevirket saa stort et tab af Faar som kunde ventes. Faarene b leve dog ikke saa lidt afmagrede og Mælkeevnerne? Ere ikke af de bedste. Naar undtages enkelte Bygder, tør det ventes at Udbytte af Faareavlen vil blive som i et Middelaar.
 - b. Kvægavlen. Som ikke indtræffer saa sjælden, har Vinterfoderet været utilstrækkeligt, hvad der for en væsentlig Del foraarsagedes ved, at Veirlig i April og Maj Maaneder var saa ugunstigt, at Kvægbesætningerne ikke kunde drives Udsigterne til Græsning saa tidlig paa Foraaret, som Befolkningen i almindelighed gør Regning paa, hvortil kommer, at Høet paa de fleste Steder heller ikke var godt., samt anvendelse af andet Foder end Hø er saa godt som ukendt. Køernes Mælkeevne er derfor ikke tilfredsstillende.
 - c. Agerdyrkning. Som i min Indberetning af 20. Januar d.A. anført, gav saavel Kornavlen som Kartoffelavlen sidste Aar almindelig godt Udbytte. I indeværende Aar er Saavel Korn som Kartoffler dyrket ualmindelig sent paa Grund af det i Foraarsmaanederne herskende ugunstige Veirlig. Det i Foraarsmaanederne fremherskende kolde Vejr har virket uheldigt paa Frugterne, saa at Udsigterne til Agerdyrkingen skal blive vellykket ere ikke videre gode. – For øvrigt bemærkes, at Interessen for Landbruget i det Hele, gennemgaaende ikke synes at være synderlig stor.
 - d. Fuglefangst. Ingen
 - e. Grindefangst. Ingen.
 - f. Fiskeriet. Med Baade har der i den sidste Halvdel af Halvaaret været fisket almindelig godt, hvad der særlig er bevirket af den rigelige Fangst af Sild, saaledes at Baadene har været forsynede med godt Agn. Vaarfiskeriet har været hæmmet af det ugunstige Veirlig, og naar Baadene have været ude har Fangsten været meget ujævn; for enkelte Bygders vedkommende har Vaarfiskeriet givet Udbytte som i et Middelaar. De her hjemmehørende Fiskerskibe maa siges at have fisket almindelig godt. Da Fiskepriserne stadig holdes ualmindelig høje, har Udbytte af Fiskeriet til trods for at Fiskemængden gennemgaaende ikke har været rigelig, været upaaklagelig. – Trawlere ses nu kun undtagelsesvis nord for Øerne

Af Betydning vides i øvrigt Intet at berette.

T.F. Petersen

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Sommer 1900

Sysselmanden

For Østerø Syssel (*stempel*)

Strænder den 28. Januar 1901.

Vedrørende Tilstanden i Østerø Syssels i Halvaaret fra 1. April til 30. September 1900 undlader jeg ikke ærbødigst at bemærke Følgende:

1. Sundhedstilstanden har været almindelig god. Ingen smitsomme Sygdomme optraadte i Halvaaret epidemisk. Af Kighoste forekom et par Tilfælder i Fuglefjord; Sygdommen er sandsynligvis indført fra Island med en fra Baadfiskeri sammesteds hjemkommen Person. Samtlige Dødsfald i Halvaaret udgør 25, hvoraf 2 ved Ulykkestilfælde, idet 1 Person faldt overbord fra et Fiskeskib paa Hjemrejse fra Island til Færøerne og druknede, samt under Strandingen af et færøsk Fiskerskib i Seydisfjord druknede 1 Mand.
2. Næringsveje:
 - a. Faareavlen. Faarebesætningen var ved Halvaarets Begyndelse ikke i bedste Stand paa Grund af det i Foraaret herskende daarlige Vejr. Faarebestanden var flere Steder, som Følge af det foregaaende daarlige Aar ikke fuldtallig. Slagtelammenes antal var dog langt større i Aar end i 1899, nemlig 6454 Stkr. mod 5210 Stkr. i 1899, medens Slagtelammenes Antal i 1898 var 7529 Stkr. den usædvanlig gode Sommer, bevirkede at Slagtelammenes Kvalitet gennemgaaende maa siges at være som i et Middelaar.
 - b. Kvægavlen. Kvægbesætningen var som følge af Fodermangel for en Del i daarlig Stand ved Halvaarets Begyndelse. Græsset begyndte først sent at spire. Som følge deraf blev Mælkeudbyttet i den første del af Sommeren ikke rigelig. Den senere gode Del af Sommeren med rigelig Græsvækst bevirkede at Kvæget forholdsvis hurtigt blev i en saadan Stand at det kunde give tilfredsstillende Mælkeudbytte. Kvægbesætningen er vist omtrent fuldtallig, dog har Antallet af tiendepligtige Køer i de sidste 3 Aar været aftagende, nemlig henholdsvis 665 19/24, 658 13/24 og 646 13/24. – Græsvæksten var almindelig god, og Høets Kvalitet er fortrinlig.
 - c. Agerdyrkning: - Kornavlen lykkedes godt, navnlig hvad Kvaliteten angaar. – Kartoffelavlen av ogsaa godt Udbytte; i enkelte Bygder har dog Kartoffelsyge anrettet betydelig Skade.
 - d. Fuglefangst har ingen Betydning
 - e. Grindefangst: Den 16. September blev en grind dræbt i Sundet. Til skifte kom 139 Hvaler, vurderede 47 Gl 7 ½ Skd., og blev Baadsparten 1 ½ Skind.
 - f. Fiskeriet. Baadfiskeriet har i Halvaaret, hvad angaar Mængden ikke været vellykket, men paa Grund af de høje Priser har um været almindelig god. – En stor Del af Øens fiskeridrivende Befolkning have være til Baadfiskeri ved Island og Skibsfiskeri, hvilket sidste Fiskeri har været særlig godt lønnende, med mindre paa Grund af Fiskemængden end paa Grund af de ualmindelig høje Priser. Udbytte af Baadfiskeriet ved Island har været meget ujævnt; gennemgaaende har Udbytte heraf næppe været saa godt som i et Middelaar. Af Sild er der paa enkelte Steder fanget usædvanlig meget. – Trawlere ere sete i Mængde nordenfor Øerne i den sidste Maaned af Halvaaret, og der klages over at de ere til væsentlig Gene for Baadfiskeriet.

I øvrigt vides Intet af Betydning at berette.

T.F. Petersen

Vinteren 1900-01

Sysselmanden
For Østerø Syssel (*stempel*)
Strænder den 24. April 1901.

Vedrørende Tilstanden i Østerø Syssels i Halvaaret fra 1. Oktober 1900 til 31. Marts 1901 undlader jeg ikke ærbødigst at bemærke Følgende:

1. Sundhedstilstanden. Kighosten, som i Efteraaret blev indført til Fuglefjord fra Island er optraadt epidemisk i de fleste Bygder i Syssellet, den optraadte i de 4 første Maaneder af Halvaaret ualmindelig mildt, men senere mere strængt og har foranlediget flere Dødsfald blandt Børn. - Typhoid Feber er optraadt i Bygderne Strænder, Tofte, Næs, Saltnæs, Avevig, Ridevig og Sydregøte. Men Epidemien maa dog siges at have været mild, og har saa vidt jeg ved Intet Dødsfald Krævet. Det samlede Antal Dødsfald i Halvaaret er ualmindelig stort, nemlig 37, hvoraf 3 ved Ulykkestilfælde, idet en Ottemanfarerbaad fra Gjov forulykkede under Fiskeri den 9. Februar d.A., hvorved 3 mand af besætningen druknede.
2. Næringsveje:
 - a. Faareavlen. Faarebesætningen var ved Halvaarets Begyndelse i god Stand. Vinteren var ualmindelig mild; kun i slutningen af Januar og Begyndelsen af Februar Maaned faldt der betydelig Sne, men da den kun laa i kort Tid og tøde bort med godt Vejr, bevirkede dette ikke betydelig Afkræftelse af Faarene. Derefter var der gunstigt Vejr til omkring 20. Marts, da der indtraf Snevejr, som holdt sig til omkring Midten af April Maaned. Faarebesætningen er derfor i almindelig god Stand, og det tør ventes, at Faareavlen vil give godt Udbytte, hvis der ikke herefter indtræffer uheldigt Vejr.
 - b. Kvægavlen. Da Græsvæksten f.A. var almindelig god og Høets Kvalitet som i bedste Aar, vil Vinterfoderet blive gennemgaaende nogenlunde tilstrækkeligt, hvis Kvægbesætningen paa Grund af Vejrforholdene, vil kunne drives ud til den sædvanlige Aarstid. Køernes Mælkeevne er paa Grund af det gode Foder upaaklagelig.
 - c. Agerdyrkning. Korn- og Kartoffelavlen gav f.A. godt Udbytte.
 - d. Fuglefangst, ingen Betydning.
 - e. Grindefangst ingen.
 - f. Fiskeriet maa sige gennemgaaende ikke at være vellykket, til Trods for at der er fanget mere end almindelig af Sild, hvorved Baadene er forsynet med Agn. Vaarfiskeriet har givet daarlig Udbytte; vejrforholdene i Slutningen af Marts og Begyndelsen af April Maaned har hæmmet dette for en Del. – Den hovedsageligste Aarsag til det daarlige Fiskeri, søges hos fiskerne i Trawlfiskeriet, som i det forløbne Halvaar skal have været drevet i større Udstrækning end de foregaaende Aar.

T.F.Petersen

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Sommer 1901

Sysselmanden

For Østerø Syssel

Fuglefjord den 11. Februar 1902

Vedrørende Østerø Syssels Tilstanden i Halvaaret fra 1. April til 30. September 1900, skal jeg ærbødigst at indberette Følgende:

1. Sundhedstilstanden: Kighosten som optraadte forrige Halvaar uddøde ved Halvaarets Begyndelse. Enkelte Tilfælde af typhoid Feber ere forekomne i Bygderne Tofte og Næs. I et Enkelt Hus i Bygden Strænder forekom et Tilfælde af Difteritis. I øvrigt har Sundhedstilstanden været upaaklagelig. Af Dødsfald forekom i Halvaaret i alt 21, hvoraf 6 ved Ulykkestilfælde, nemlig 1 Baad fra Ejde forulykkede den 19. Juni og Besætningen 4 Mand druknede, 1 Mand druknede den 19. Juli ved at falde overbord under Island fra Fiskekutter "Sigga" af København, og den 23. August druknede 1 Mand i Boston-England.
2. Næringsveje:
 - a) Faareavlen. Ved Halvaarets Begyndelse var Faarebestanden i almindelig god Stand, men det i Halvaaret herskende daarlige Vejr bevirkede, at Faarebesætningen ved Halvaarets Slutning var i ualmindelig daarlig Stand, og Slagtelammenes Kvalitet var yderst daarlig, men Slagtelammenes Antal var større end i flere af de foregaaende Aar, nemlig 7822 Stkr.
 - b) Kvægavlen. Kvægbesætningen var ved Halvaarets Begyndelse i nogenlunde god Stand; men det ugunstige Vejr i Sommeren, bevirkede at Mælkeudbyttet blev mindre godt. Antallet af tiendepligtige Køer var omtrent det samme som f.A., nemlig 645 $\frac{2}{3}$. – Græsvæksten var ikke saa god som i et Middelaar, og Høets Kvalitet var paa Grund af Vejret daarlig.
 - c) Agerdyrkning: - Kornavlen lykkedes daarlig baade hvad Kvantitet og Kvalitet angaar. – Kartoffelavlen gav heller ikke rigeligt Udbytte; hertil kom at Kartoffelsygen anrettede betydelig Skade.
 - d) Fuglefangst ingen
 - e) Grindefangst ingen.
 - f) Fiskeriet. Baadfiskeriet har, hvad Fiskemængden angaar været under Middelaar, men Fiskepriserne have vedblivende holdt sig høje. Skibsfiskeriet har for de her i Sysselet hjemmehørende Fiskerskibes vedkommende knapt svaret Regning for Rederierne, - Sildefiskeriet har været almindelig godt.

I øvrigt intet af Betydning at berette. –

T.F. Petersen

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Vinteren 1901-02

Sysselmanden

For Østerø Syssel (*stempel*)

Fuglefjord den 19. April 1902.

Angaaende Tilstanden i Østerø Syssels i Halvaaret fra 1. Oktober 1901 til 31. Marts 1902 undlader jeg ikke ærbødigst at indberette Følgende:

1. Sundhedstilstanden: Ingen smitsomme Sygdomme ere optraadte i Halvaaret, og Sundhedstilstanden har i det Hele taget været almindelig god. Der indtraf i alt 18 Dødsfald, hvoraf 1 ved Ulykkestilfælde; dette forekom ved at en Fiskerbaad, hvori 2 Personer, kændrede paa Skaalefjord, og den ene druknede.
2. Næringsveje:
 - a. Faareavl: Faarebesætningen var ved Halvaarets Begyndelse i ualmindelig daarlig Stand. Vinteren har været ualmindelig snefuld, hvad der bevirkede at Besætningen er yderst afkræftet, og paa flere Steder ere ikke saa faa Lam allerede døde af Hunger; hvis der herefter indtræffer daarligt Vejr, kan et større Affald af Faar befrygtes. Det tør med sikkerhed forudsættes at Udbytte af Faareavl til næstkommende Efteraar vil blive yderst ringe, selv om Vejret herefter vil blive godt, idet Moderfaarene ikke har tilstrækkelig Mælkeevne.
 - b. Kvægavl: paa Grund af knapt og daarligt Foder er Kvægbesætningen i slet Stand, og hvor Vejrforholdene ikke kommer til at Tillade Kvægets Ud drivning til Græsning i Haugen tidligere end almindelig, vil der gennemgaaende mangle Foder. Som følge af Fodermangel er kvæg i enkelte Bygder allerede uddrevne til Græsning i Haugen om Dagen, skjøndt Vejret langt fra har indbudt dertil. Køernes Mælkeevne maa saaledes være yderst ringe, -
 - c. Agerdyrkning. Saavel Korn- som Kartoffelavl gav sidste Aar daarligt Udbytte, hertil kommer at Kartoffelsygen har anrettet betydelig Skade.
 - d. Fuglefangst Ingen.
 - e. Grindefangst. Ingen.
 - f. Fiskeriet. Baadfiskeriet har i Halvaaret, dels paa Grund af Vejrforholdene, og dels paa Grund af Fiskermangel, været meget daarligt lønnende. Vaarfiskeriet har hidtil været som i allerdårligste Aar, skjøndt der ikke har været mangel paa sild til Agn. Skibsfiskeriet har hidtil ikke været godt lønnende; kun enkelte Skibe have fisket upaaklagelig.

I øvrigt vides intet af Betydning at berette.

T.F. Petersen

Sommer 1902

Sysselmanden

For Østerø Syssel)

Fuglefjord den 9. Januar 1903.

Herved undlader jeg ikke ærbødigst, vedrørende Østerø Syssels Tilstand i Halvaaret fra 1. April 1902 til 30. September 1902, at indberette Følgende:

1. Sundhedstilstanden. I bygderne Lervig, Nordregøte, Sydregøte og Fuglefjord optraadte Mæslinger, i de to første Bygder epidemisk, hvorimod i de to sidstnævnte Bygder kun i henholdsvis to og en Husstand. I Lervig og Nordregøte havde Sygdommen ikke hersket siden Aaret 1846, hvorfor der kun var enkelte Mennesker, som tidligere havde overstaaet Sygdommen, og Nødtilstanden var derfor stor hvad Sygepleje angik. Epidemien, som gennemgaaende optraadte mildt, blev ikke Genstand for offentlig Behandling; den var i økonomisk Henseende yderst trykkende for Befolkningen, navnlig da den indtraf i den travleste Arbejdstid. I Næs Sogn forefaldt enkelte Tilfælde af typhoid Feber og Difteritis. – 27 Dødsfald indtraf i Halvaaret.
2. Næringsveje:
 - a. Faareavl. Faarebesætningen var ved Halvaarets Begyndelse i yderst daarlig Stand, og paa Grund af det daarlige Vejr i Foraarsmaanederne, døde betydeligt af Moderfaarene, og af de nyfødte Lam døde en stor Del som følge af det i Læmmetiden herskende daarlige Vejr, og Moderfaarenes Mangel paa Mælkeevne. Slagtelammenes Antal var kun 4236, mod 7822 forrige Aar, og disses Kvalitet var paa de fleste Steder under Middelaars. Faarebesætningen var i Efteraaret, naar undtages ganske enkelte Steder, langt fra fuldtallig.
 - b. Kvægavl: Som desværre ofte er Tilfældet, var Foderet utilstrækkeligt sidste Vinter, og som følge deraf var Kvæget i daarlig Stand i Foraaret, hvad der selvfølgelig i forbindelse med den kolde Sommer formindskede Mælkeudbyttet. Antallet af tiendepligtige Køer var større end flere af de foregaaende Aar, nemlig 663. Græsvæksten var yderst ringe, men Høets Kvalitet er gennemgaaende almindelig godt. Paa Grund af at Hømengden vistnok er $\frac{1}{4}$ mindre end i et Middelaar, er en stor Del af Kvægbesætningen slagtet, men det tør alligevel befrygtes, at Høet – skøndt der anvendes andet Foder, som Sej og Hvalkød – ikke vil være rigeligt til den tilbageværende Besætning, hvad der meget afhænger af vejrforholdene i Foraarsmaanederne.
 - c. Agerdyrkning: - Kornavlens kan næsten siges totalt mislykket, baade hvad Kvalitet og Kvantitet angaar, og en stor Del af kornet blev kun brugeligt til kreaturføde. – Kartoffelavlens gav ogsaa langt under et Middelaars Udbytte.
 - d. Fuglefangst gav for en enkelt Bygds Vedkommende en Del Indtægt, men Fuglefangst har her paa Øen saa godt som ingen Betydning.
 - e. Grindefangst, Ingen.
 - f. Storhvalfangst. Den ved Fundingsfjord etablerede Hvalstation gjorde fangst paa 41 Hvaler. Det er en stor Hjælp for Befolkningen, at den har faaet Hvalkød for en billig Betaling. Kødet anvendes baade til Menneske- og Kreaturføde.
 - g. Fiskeriet. Baadfiskeriet har gennemgaaende været langt under et Middelaars, og Skibsfiskeriet har kun givet Udbytte, som i et knapt Middelaar. Silde- og Sejffiskeriet har paa flere Steder været usædvanligt rigeligt.

For øvrigt vides intet af Betydning at indberette.

T.F. Petersen.

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sysselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Vinter 1902-03

Herved undlader jeg ikke ærbødigst, vedrørende Østerø Syssels Tilstand i Halvaaret fra 1. Oktober 1902 til 31. Marts 1903, at indberette Følgende:

1. Sundhedstilstanden: I Næs Sogn er Difteritis og Croup optraadt epidemisk, og vare ved Halvaarets Slutning ikke ophørt. Sygdommen, som er under offentlig Behandling, kan, saavidt vides, siges at herske mildt. I Bygden Gøtegjov forekom nogle Tilfælde af Typhoid Feber. I øvrigt har Sundhedstilstanden været upaaklagelig.
2. Næringsveje:
 - a. Faareavlen. Ved Halvaarets Begyndelse var Faarebesætningen langt fra fuldtallig, men i almindelig god Stand. Vinteren har ikke været snefuld, saa at Faarene i regelen har kunnet søge Føden, hvorfor Besætningen ved Halvaarets Slutning gennemgaaende var i nogenlunde god Stand. Hvis der i Foraaret bliver godt Vejr, kan der være Udsigt til, at ikke mange Faar ville dø af Hunger, men hvis det nu herskende Snevejr vedbliver længe, ere Udsigterne til et godt Udbytte tvivlsomme; paa Grund af sidste Aars ringe Græsvæksten vil der ikke kunne lævnes meget Hø til Faarene.
 - b. Kvægavlen: Sidste Aars slette Græsvæxt foranledigede, at en væsentlig Del af Kvægbesætningen blev slagtet sidste Efteraar, men selvfølgelig blev Besætningen dog holdt saa stor, som den kunde tænkes muligt at føde Vinteren over. Der er derfor sparet saa meget som muligt paa det Foder som havdes, hvad der jo forringer Mælkeudbyttet. Høbeholdningen er nu for de flestes vedkommende forsvindende til den Tid som Kvæget endnu maa holdes inde, hvis der indtræffer ugunstigt Vejr. Der er anvendt betydeligt af andet Foder, som Sej og Hvalkød. -
 - c. Agerdyrkning: Henvises til beretningen forrige Halvaar.
 - d. Fuglefangst. Ingen.
 - e. Grindefangst. Ingen.
 - f. Storhvalsfangst. Ingen.
 - g. Fiskeriet. Baadfiskeriet har i Halvaaret været usædvanligt ringe, som følge af det ustadige og stormfulde Vejr, og heller ikke har der været fisket godt naar Baadene enkelte Gange har kunnet komme ud. - Vaarfiskeriet har hidtil været hæmmet meget af daarligt Vejr; i den sidste Tid have Baadene fisket almindelig godt de faa Dage, som de have været ude. Der har været fanget rigeligt af Sild flere Steder. - Skibsfiskeriet har hidtil været daarlig lønnende, hovedsageligt som følge af daarligt vejr.

Af Betydning vides ellers intet at berette.

Østerø Syssels Kontor, Fuglefjord d. 24. April 1903.

T.F. Petersen

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sýsselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Sommer 1903

Vedrørende Østerø Syssels Tilstanden i Halvaaret fra 1. April til 30. September 1903, skal jeg ærbødigst at indberette Følgende:

1. Sundhedstilstanden: Som i forrige Indberetning anført, optraadte Difteritis og Croup i Næs Sogn, og er der gennem hele Halvaaret forekommet spredte Tilfælder af denne Sygdom saavel i Næs Sogn, som i enkelte andre Bygder. Typhoid Feber er forekommet i flere Bygder, dog kun med enkelte Tilfælder. Smitte kan sikkert antages indført fra Island med hjemvendende Fiskere.
 2. Næringsveje:
 - a. Faareavlen: Ved Halvaarets Begyndelse var Faarebesætningen langt fra fuldtallig som følge af det foregaaende meget daarlige Aar. Paa enkelte steder døde i Foraarsmaanederne usædvanligt mange Faar af mangel paa Føde, men gennemgaaende ikke flere end hvad der ofte dør; af de nyfødte Lam døde en stor Del. Antallet af Slagtelam (Ifølge Tienden var forrige Aar 4236, mod 5628 sidste Aar, hvad der dog maa siges at være ikke saa lidt under Middelaars.) Slagtelammenes Kvalitet var paa de fleste Steder som paa et godt Middelaar. Faarebesætningen var i Efteraaret paa flere Steder ikke fuldtallig, uagtet om der blev tilsat saa meget som muligt.
 - b. Kvægavlen. Som følge af det knappe Foder blev i forrige Efteraar en stor Del af Besætningen slagtet, saaledes at denne nu ikke er fuldtallig; hvor meget der blev slagtet fremgaar bedst af, at Antallet af tiendepligtige Kør sidste Aar kun var 558 mod 663 foregaaende Aar. – Græsvæksten var daarlig, og Høets Kvalitet var meget forskelligt; paa den sydlige og vestlige del af Øen tørredes Høet godt, hvorimod paa den Nordligste og østlige Del daarligt paa Grund af vedvarende fugtigt Vejr i August og en stor del af September Maaned. Da Kvægbesætningen ikke er fuldtallig, vil det indvundne Foder antagelig være nogenlunde tilstrækkeligt for Vinteren.
 - c. Agerdyrkning: - Kornavlen blev saa at sige totalt mislykket. En stor del af Kornet bliver kun brugt til Kreaturføde. Kartoffelavlen lykkedes lidt bedre, men gav dog ikke Udbytte som i et Middelaar.
 - d. Fuglefangst, ingen.
 - e. Grindefangst. Ingen.
 - f. Storhvalsfangst. Til Hvalstationen ved Fundingsfjord indbragtes 50 Hvaler.
 - g. Fiskeriet. Baadfiskeriet bliver i Sommermaanederne kun lidet drevet, da en stor Del af Fiskerne tage bort med Fiskerskibene. De Baade, som have drevet fiskeri, have kun gjort middelmaadig Fangst. – Skibsfiskeriet har givet Udbytte som i et godt Middelaar. – Silde- og Sejffiskeriet har paa enkelte Steder givet ret godt Udbytte, dog ikke nær saa rigeligt som forrige Aar.
- Noget af Betydning vides ellers ikke at berette. –

Østerø Syssels Kontor, Fuglefjord 12. Januar 1904.

T.F. Petersen.

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sýsselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Vinter 1903-04

Angaaende Tilstanden i Østerø Syssel i Halvaaret fra 1. Oktober 1903 til 31. Marts 1904 undlader jeg ærbødigst indberette Følgende:

1. Sundhedstilstanden: I adskillige Bygder er der forekommet spredte Tilfælde saavel af Difteritis, som af Typhus, og begge sidde sygdomme have krævet enkelte Dødsfald. – Der har desuden i den senere Tid hersket en særlig ondartet Forkølelsessygdom.
- :
2. Næringsveje
 - a. Faareavlen: Faarebesætningen var den Halvaarets Begyndelse paa flere Steder ikke fuldtallig, men gennemgaaende i god Stand. Da Vinteren ikke har været Snefuld er Besætningen ikke særlig meget afkræftet, og hvis der i Foraaret ikke indtræffer altfor ugunstigt Vejr, er der Udsigt til et godt Udbytte.
 - b. Kvægavlen: Besætningen var ved Halvaarets Begyndelse ikke fuldtallig. Hvis Vejrforholdene vil tillade Kvægets Uddrivning til Græsning i Haugen til sædvanlig Tid, vil Foderet antagelig paa de fleste Steder blive tilstrækkeligt.
 - c. Agerdyrkning: Henvises til Beretning fra forrige Halvaar.
 - d. Fuglefangst. Ingen.
 - e. Grindefangst. Ingen.
 - f. Storhvalfangst. Ingen.
 - g. Fiskeriet: Baadfiskeriet har givet yderst ringe Udbytte, baade paa Grund af ustadigt Vejr og paa Mangel paa Fisk. Vaarfiskeriet er endnu lidt drevet som følge af ugunstigt Vejr, heller ikke har der været fisket godt de gange Baadene har været ude. Af Sild har der flere Steder været fisket ret godt saaledes at Baadene og Skibene have kunnet forsørge sig med Agn. Om Skibsfiskeriet er der hidtil intet at berette her fra Sysselet, da Skibene først nylig er tagne ud. –

Ellers vides intet af Betydning at indberette.

Østerø Syssels Kontor, Fuglefjord 2. April 1904.

T.F. Petersen

Østerø Syssels Forfatning 1830-1904

Indberetninger fra Sýsselmanden i Henhold til Amtsordre af 23. nov. 1830

Sommer 1904

Vedrørende Østerø Syssels Tilstanden i Halvaaret fra 1. April til 30. September 1904, undlader jeg ikke herved ærbødigst at indberette Følgende:

1. Sundhedstilstanden: I Bygden Lervig forekom adskillige Tilfælde af Typhus. I øvrigt er ingen smitsomme Sygdomme, saa vidt jeg ved. Optraadte i Halvaaret, og Sundhedstilstanden har været almindelig god. – 2 Børn fra Ejde ere i Halvaaret omkomne ved Drukning.
2. Næringsveje:
 - a) Faareavlen: Ved Halvaarets Begyndelse var Faarebesætningen i bedre Stand end i flere af de foregaaende Aar, og da Vejret var gunstigt, saavel i Læmmetiden som i Sommermaanederne, var Udbytte usædvanlig godt, ligesom Moderfaarene ved Halvaarets Slutning gennemgaaende vare i god, og paa de fleste Steder fuldtallige. Antallet af Slagtelam blev ifølge den erlagte Tiende, 8010 mod 5628 forrige Aar, og Slagtelammenes Kvalitet var paa flere Steder bedre end den har været i en længere Aarrække forud; skjøndt Kvaliteten paa flere Steder var mindre god, maa den dog gennemgaaende siges at være langt over middelaars.
 - b) Kvægavlen: Ved Halvaarets Begyndelse var Kvægbesætningen i almindelig god Stand, da Vinterfoderet var nogenlunde tilstrækkeligt, mest begrundet i at Besætningen ikke var, og endnu ikke er fuldtallig, som følge af 'Nedslagtingen for 2 Aar siden af Mangel paa Foder. Antallet af tiendepligtige Kør var 596 mod henholdsvis 558 og 633 de to foregaaende Aar. Græsvæxten var god, og paa de fleste Steder blev Høet godt tørret (dog i de nordlige Bygder temmelig sent paa Grund af fugtigt Vejr); det indvundne Foder vil antagelig blive tilstrækkeligt for Vinteren.
 - c) Agerdyrkning. – Dyrkning af Korn falder paa de fleste Steder helt bort. Hvad der blev dyrket modnedes godt, men der blev saa lidt dyrket, at det kun har ringe Betydning som Næringsdrift.. – Kartoffelavlen lykkedes godt.
 - d) Fuglefangst. Ingen.
 - e) Grindefangst. Ingen.
 - f) Storhvalsfangst. Til Hvalstationen ved Fundingsfjord indbragtes 40 Hvaler.
 - g) Fiskeriet. Baadfiskeriet har i Halvaaret kun været lidt drevet, da størstedelen af den fiskeridrivende Befolkningen var dels ude med Fiskerskibene, og dels paa Island for at drive Baadfiskeri. Skibsfiskeriet gav for de fleste Skibes vedkommende godt Udbytte, mindre paa Grund af rigelig Fiskemængde, end af de usædvanlig høje Priser. Baadfiskeriet paa Island gav gennemgaaende godt Udbytte. Sildefiskeriet har kun været ringe, og Sejfangsten kan siges saa godt som mislykket. -
I øvrigt vides intet af Betydning at berette. –

Østerø Syssels Kontor, Fuglefjord d. 14. Januar 1905
T.F. Petersen

[Liðugt at reinskriva á Lanzarote 22.1.06 /RG]